

325 .

891. 99

p-82

V, p.

340
1780-PA

Handwritten initials
01 MAR 2010
05 FEB 2007

ЗУМ.З. ЗУМ.З. ЗУМ.З. ЗУМ.З. ЗУМ.З.
С.С.Р.А. Публичная Библиотека
7/31-1922
П. ИЗНАКОУЧЕНА
Июль, Яснискана

Հող չէ թէ ո՞րքան գրքեր ունիք Անգլիերէն սովբելու,
ինքնուսուցչին դարձեալ պէտք ունիք:

Գինն է \$3.00

Ինժեներ-ՍՈՒՑՁԻ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Այն անձ որ
ինքնուսուցիչ մը գնէ, անով հաւատարմաբար աշխատի եւ
չկրնայ սովբիլ Անգլիերէն, պիտի ստանայ ինքնուսուցչի հրա-
տարակողներէն ՀԱՐԻՒՐ ՏԱԼԵՐ, իւր հայրենիք վերադառնա-
լու ճանապարհածախս:

ԱՌ ՁԵՌՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԵՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲՍՌԱ-
ՐԱՆ.— Կը պարունակէ աւելի քան 25,000 բառեր Ամերիկեան
հնչումներով եւ արդի նշանակութիւններով:

Գին (Թղթակաշ) \$1.50

Ո՞Վ Է ՄԿՐՏԻՉ ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ.— Հրատարակուած Մ.
Փորթուգալեանի ազգային, կրթական եւ Հայրենասիրական
գործունէութեան քառասնամեայ եւ Արմէնիաի ազատական
հրատարակութեան քսանեւհինգամեայ կրկնակ յորէլեաննե-
րուն աւթիւ:

Գին 10 սէնդ

ՈՒՐԻՇ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՃՐԱԳԱԼՈՅՑԻ ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆԸ Եւրոպական նօթանե-
րով, Հայերէն եւ Անգլիերէն թարգմանութեամբ, խոշորադիր:

Գին 10 սէնդ

Անմահն Մկրտիչ Աւետիսեանի խոշորադիր երկգոյն պատ-
կերն:

Գին 25 սէնդ:

Հայրենասէր Մկրտիչ Փորթուգալեանի Քառասնամեայ եւ
ազատաշունչ Արմէնիաի Քսանեւհինգամեայ կրկնակ յորէլեան-
ներուն ի յիշատակ գեղադիր քառագոյն պատկերն: Կ'արժէ
50 սէնդ, ծախու գին 10 սէնդ:

ՄԵՆՏՈՐ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ ԼԵՁՈՒԻ.— Գրպանի գրուցաարու-
թիւն, Հայերենէ Անգլիերէն եւ Անգլիերենէ Հայերէն բառա-
րաններով: Ծախու գին 35 սէնդ, կ'արժէ 50 սէնդ:

Ճանապարհածախսերը մեր վրայ են:

Գիմել առ

B. R. TOROSSIAN

487 Central Ave.

WEST HOBOKEN, N. J.

U. S. A.

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ

AMERICAN CITIZEN

HOW TO BECOME

AN

AMERICAN CITIZEN

A Citizen of the United States of America

CONTAINING

Naturalization Laws and Regulations, Sept. 23, 1907, in Armenian. The Declaration of Independence, The Articles of Confederation, Constitution of the United States, and about 150 questions with their answers, that are most likely to be asked a prospective applicant to citizenship, in English and Armenian. Qualifications for Voting in each State of the Union, National Political Parties, etc., etc. in Armenian.

BEDROS R. TOROSSIAN

Author of A Self Instructor in English Language, A Handy American Dictionary of English-Armenian, etc., etc.

“Free and Equal”
DECLARATION
OF INDEPENDENCE

1912

TOROSSIAN PRESS
WEST HOBOKEN, N. J.

ԻՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ԸԼԼԱԼ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՏԳՆԵՐՈՒՆԸ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ

Կը պարունակէ

(Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Բնիւ իւր Քաղաքացի Ըստ Օրէնգրէքի Հայերէն լեզուով: Միացեալ Նահանգներու Անկախութեան Յայտարարութեանը, Գաղափարներն Յորոշողներն Եւ Սահմանադրութեանը հանրերը) Բարձր Բարեփոխութեան Աստիճաններն Եւ Հայերէն լեզուներով: Քաղաքացի Ըստ Օրէնգրէքի 150 հարցաւորները իրենց պատասխանները Գտնելու Աստիճաններն Եւ Հայերէն լեզուներով: Քաղաքացիական Վարչական Պարտականութիւնները, Եւ Քաղաքացիական Կարգադրութեանը Հայերէն լեզուով, Եւ, Եւ:)

(Յատկապէս պատրաստուած ամեն Երկրի Հայոց մէջէն գիտակից և զարգացած քաղաքացիներ յառաջ բերելու համար):

1003
14493

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՆՑ

ՊԵՏՐՈՍ ԹՈՒԲԵՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

(Հիշելու ինչպէս Աստիճաններն Լեզուները, Աւ Յար Ամերիկայի Աստիճաններն Հայերէն Բարձրութիւն, Եւ, Եւ:)

«Ազատ Եւ Հասարակ»
ԱՆԿԱՌՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

1912

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ
Ուսուց Հօգօրն, Ն. Ճ.

Copyright, 1912
by
B. R. TOROSSIAN

To
Hulton McMahon Esq.
I OWE MY EARLIEST THOUGHTS
OF "FREE AND EQUAL"

To Him
I DEDICATE MY LATEST WORK,
AS A TOKEN OF APPRECIATION AND AFFECTION.

Միաց. Նահանգներուն Բնիկը կամ Գաղաքացին ըլլալու օրէնքներն 1

Առաջին Թուղթը առնելու հրահանգ 11

Մտադրութեան Յայտարարութեան կամ Առաջին Թուղթի պատճէնը 12-13

Գաղաքացիութեան կամ Երկրորդ Թուղթի խնդրագրի իրողութիւններու պատճէնը 14-15

Գաղաքացիութեան կամ Երկրորդ Թուղթի խնդրագրի պատճէնը 18-19

Միաց. Նահանգներուն բնիկը կամ Գաղաքացին ըլլալու կանոններն 20

Անկախութեան Յայտարարութիւնը 21

Դաշնակցութեան Յօդուածներն 33

Ամեր. Միաց. Նահ. Սահմանադրութեան Հաստատուիլը 59

Միացեալ Նահանգաց Սահմանադրութիւնը 61

Սահմանադրութեան Բարեփոխումներն 91

Դահլիճը 102

Նախագահական յաջորդութեան օրէնքը 102

Միացեալ Նահանգներն եւ Միութիւնը 103

48 Նահանգներն եւ անոնց Մայրաքաղաքներն 104

Միացեալ Նահանգներու Կիսանահանգներն 105

Միացեալ Նահանգներու Նախագահներն 106

Մտադրութեան Յայտարարութիւնը ընել կամ Առաջին Թուղթը առնել ուզողի մը հարցուելիք հարց-պատասխաններն 107

Գաղաքացիութեան կամ Երկրորդ (Վէրջէն) Թուղթը ստանալու համար խնդրագիր ներկայացնողի մը հարցուելիք հարց-պատասխաններն 113 և 115

Միացեալ Նահանգներէն իւրաքանչիւրի ունեցած Գաւառները 135

Քուէ տալու համար պահանջուած որակութիւններն 136

Գաղաքական կուսակցութիւններ 140

Համրանք 144

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

“That the plain citizen may come into his own and be a ruler, controlling in a businesslike way the functions of our civic life.”— ROEDER.

Սոյն գրքոյկն ի լոյս ընծայելով՝ որքան որ աշխատասիրողի փափաքն է հարկ ու հնար եղած ամեն դիւրութիւններն ընծայել Ամերիկայի Հայերէն անոնց՝ որոնք կը ցանկան Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացիներ ըլլալ, բայց աւելի մեծ ցանկութիւնն ու նպատակն է ԻՐԵՆՑ ՊԱՐՏՈՒՑ ՈՒ ԻՐԱԻԱՆՑ ԳԻՏԱԿԻՑ, ՏԷՐ ԵՒ ԶԱՐԳԱՑԱԾ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ ամեն տեղի Հայերէն որ երկրի մէջ ալ գտնուին նոյն երկն հարկ:

Գաղաքացի ըլլալ ցանկացող մը գիտնալու է որ Հանրապետական և Սահմանադրական երկիրներու մէջ քաղաքացի մը ոչ ստրուկ մ'է ուրիշին և ոչ հպատակ մը իշխողին, այլ ինքնին ազատ ու հաւասար՝ ուրիշ ամեն մէկ անհատի, իշխող մ'է իր քուէովը. և իւր պարտականութիւնն է իւր համիշխաններուն հետ համախոհութեամբ իւր քուէովն ընտրուած ներկայացուցիչներու միջոցաւ տնօրինել իւր երկրի գործերն և կառավարել իւր հայրենիքն այն ողջամիտ ու խելացի սկզբունքներով ու ուղղութիւնով, որոցմով կը կառավարէ իւր տունն ու առևտուրը:

Յայտնի է որ մարդիկ զանազան պատճառներէ, հանգամանքներէ և պարագաներէ կը մղուին քաղաքացի լինելու, կամ եթէ քաղաքացի են քուէ տալու, և այդ պարագաներու տակ առ հասարակ կը մոռցուին, կ'անտեսուին կամ զանց կ'առնուին քաղաքացիութեան գերագոյն գաղափարականը (Էթիքը), ազատ ու հաւասար՝ ինքնիշխան ըլլալու իրաւունքը. յաճախ և անգիտակիցներ աւելի յառաջ երթալով, կը շփոթեն անհատական ազատութիւնն ու հաւասարութիւնը լիրբ ժպրհութեան և ուրիշի իրաւանց բռնաբարման հետ. ինչպէս և հանրային ազատութիւնն ու հաւասարութիւնը կը շփոթեն ամբոխային անիշխանականութեան և հանրային իրաւունքներն յափըշտակելու ու ոտնակոխ ընելու հետ: Որպէս զի Հայ ժողովուրդը ամեն տեղ աւելի գիտակցութիւնն ունենայ քաղաքացիութեան ճշմարիտ ու նուիրական գաղափարականին, ազատ ու հաւասար՝ իշխող եւ ոչ հպատակ ըլլալու իրաւանց ու պար-

տականութեանց սկզբունքին, այստեղ կ'ստանանք համառոտակի ներկայացնել այդ սկզբունքի ծնունդն ժողովրդի մտքին մէջ, եւ անոր մուտքը Ամերիկայի մէջ:

Ներկայիս ընդունուած իրողութիւն մ'է որ Անկլո-Սաքսոն ցեղը աշխարհի վրայ գտնուած բոլոր տէրութեանց եւ ազգութեանց մէջ առաջնորդող տարրը դարձած է եւ նոյն ցեղին պատկանող տէրութիւններու մէջէն Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն տիպար Հանրապետական կառավարութիւնը կը ներկայացնեն աշխարհի մէջ եւ սոյն կառավարութեանն ալ առանցքը կը կազմեն երկու պարզ բառեր «ազատ ու հաւասար»: Այս երկու բառերը՝ որոնք որոշ կը տեսնուին Միացեալ Նահանգներու Անկախութեան Յայտարարութեան մէջ, մարմնացած են նաեւ Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութեանը մէջ. եւ այնքան ազդու կերպով փորագրուած են Ամերիկեան քաղաքացիութեան մտքին մէջ որ ամեն անձի համար ինքնահասկանալի դարձած են: Սակայն Հայ ժողովրդի պէս ազգի մը համար, որ 600 տարիներէ ի վեր գերութեան ծանր լուծի տակ թմրած մնալէ յետոյ, վերջին 40 տարիներուն մէջ Գրիգոր Արծրունիի եւ իր Մշակին, Նազարեանցի, Գամառ-Քաթիպի, Ռաֆֆիի, Նրիմեանի, Վարժապետեանի եւ Փորթուգալեանի ու իր Արմէնիաի անվհատ ու անընդհատ անձնուէր ջանքերովն ու զոհողութիւններովն հազիւ հազիւ զարթման եւ վերածնութեան նշաններ սկսած է ցոյց տալ, կ'արժէ որ մի քիչ աւելի ծանօթացուին:

«Ազատ եւ հաւասար» բառերու իմաստները լիովին հասկնալու համար պէտք է երթանք ետ, դարերէ անդին, աշխարհի սկզբնաւորութեան ատեններ, որ ատեն որ եւ է տեսակ կառավարութիւն գոյութիւն չունէր. ամեն մէկ անհատ ինքն իր իշխանն ու կառավարիչն էր: Հետզհետէ ընտանեկան շրջաններ կազմուեցան, որոց ամեն մէկը ինքնին կառավարութիւն մը դարձաւ, մօրը իշխանութեան տակ, այս մայրապետական կառավարութիւնը մինչեւ այսօր կը տեսնուի Ամերիկեան գնչուններու մէջ, որոնք միշտ թագուհիով կը կառավարուին և ոչ երբէք թագաւորով: Բայց շահերու ճիւղաւորուելովը մայրական իշխանութիւնը տեղի տուաւ հայրական կամ նահապետական իշխանութեան, որուն յաջորդեց ցեղային իշխանութիւնը, որն եւս հետզհետէ ընդարձակուելով դարձաւ թագաւորութիւն, ինքնակալութիւն, կայսրութիւն, եւն. որոց հետ եւս հետզհետէ զօրաւորի տկարը նուաճելովը մուտ գտաւ բռնապետութիւնն ու գերութիւնը եւ ժողովրդական դասա-

կարգերու բաժանումը. եւ ասոնց անրնական ու ճնշող ներկայութիւնը մարդկային մտքին յիշեցուց բնական «ազատութեան ու հաւասարութեան» պակասը ըլլալը:

Եւ այդ բնական «ազատութեան ու հաւասարութեան» պակասը առաջին անգամ Անգլիոյ գրագիտական շրջանակներուն մէջ ներկայացուց կին մը յատուկ գրութիւնով մը, թէեւ այս կնոջ թէ անունը եւ թէ գրութեան տիտղոսը բոլորովին անհետացած, սակայն իւր գաղափարները մուտ գտան փիլիսոփայական այն շրջանակներուն մէջ, ուր ժան ժագ Ռուսսօ եւ ժան Փօլ Յրէտրիգ Ռիխզըր կը յաճախէին, որոնք յառաջ բերին «բնական կրթութեան» պէտքը հանդէպ «արհեստական կրթութեան». եւ հաճախ Յրուալը ներկայացուց Մանկապարտէզի դրութիւնը իբր բնական մեթոտ երախայի կրթութեան. եւ ասիկա ալ ծնունդ տուաւ «բնական կառավարութեան» պէտքին հանդէպ «արհեստական կառավարութեան» դրութեանը:

Գաղղիացիք՝ ըստ իրենց սովորութեան, առաջինը եղան այս գաղափարին եռանդով յարելու: Եւ այսպէս մինչ դասակարգերու սահմանափակուելը եւ արգելքները կը խստանային ժողովուրդին վրայ, ժան ժագ Ռուսսօի գաղափարները կոկուելով, տետրակի մը ձեւով երեւան կուգային 1754ին «Քննական տեսութիւն անհաւասարութեան վրայ» տիտղոսով: Այս տետրակով նա կը ցուցնէր որ «բարձր» մէջ երեւած անհասարակութիւնը բնութեան օրինակ վրայ հիմնուած չէր: Ժան ժագ Ռուսսօ կը ճանչցուէր իբր նուագածու մը, իւր հայրը կաքաւապետ մ'ըլլալով, որդւոյն բնական էր հօրը արհեստին հետ կապ ունեցող նուագածու դառնալ. ասոր համար իրմէ չէր ակնկալուէր այդպիսի տաղանդաւոր գրութիւն մը: Սակայն իւր հօր Հիօկընաթ (Գաղղիացի բողոքական) մ'ըլլալովը նանդէսի հրովարտակը երիտասարդ որդւոյն արիւնը եփ հանած էր: Բայց Գաղղիոյ Ակադեմիան՝ որ վարձատրած էր մրցանակով մը երիտասարդ Ռուսսօի մէկ ուրիշ գրութիւնը չը համարձակեցաւ այս գրութիւնն ալ վարձատրել: Սակայն ժան ժագ Ռուսսօ չ'վհատեցաւ եւ աւելի յառաջանալով գրեց իւր «Ընկերական դաշն»ը որոյ մէջ ներկայացուցած «գերիշխան ժողովուրդը» ասացուածքը յարոյց իր դէմ այնպիսի փոթորիկ մը, որը վըսասացուածքը յարոյց իր դէմ այնպիսի փոթորիկ մը, որը վըտարեց զինք ոչ միայն իւր սիրելի գրական շրջանակներէն՝ տարեց զինք ոչ միայն իւր սիրելի գրական շրջանակներէն՝ այլ եւ Փարիզէն դուրս, դատապարտելով զինք առանձնակեցութեան, եւ անկից ալ աքսորի, խլելով իրմէ իր բարեկամացութեան, եւ անկից ալ աքսորի, խլելով իրմէ իր բարեկամներն, իր առողջութիւնը, իր սիրտն ու իր կեանքն: Մեռաւ նա անմխիթար. բայց հնարաւոր դարձուց Միլոսափօի, Ռօպս-

փրկելի, Տանթօնի, Մարաի, Ֆրանքլինի եւ ձէֆֆըրսընի գոյութիւնը: Եւ այսպէս մինչ Գաղիա ժագօպին եւ Ժիրօնտիսըներու բաժնուելով «ազատ եւ հաւասար» սկզբունքին վրայ տաք տաք վիճաբանելով ի զուր ժամանակ կը կորսնցնէր, Ֆրանքլին եւ ձէֆֆըրսըն Գաղիայէն առնելով «ազատ եւ հաւասար» սկզբունքը կը ներմուծէին նոր աշխարհին մէջ, հոն աւոր վրայ դնելու այս նոր կառավարութեան հիմը, Անկախութեան Յայտարարութիւնը. հոն «ազատութիւնն ու հաւասարութիւնը» մարմնացնելու Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութեան մէջ: Եւ մինչ Գաղղիա ձգելով իւր այնքան եռանդով փարած «ազատ ու հաւասար» սկզբունքը, յետագիւմեց, նորածին Ամերիկան նոյնը ընդգրկելով յառաջագիւմեց. եւ մինչ «ազատ ու հաւասար» սկզբունքը Գաղղիացոց համար չը կատարուած երազ մը մնաց, Ամերիկացոց համար կատարուած իրողութիւն մ'է: Եւ այսօր ամեն մէկ նոր քաղաքացի եղողէ մէկ երգում միայն կը պահանջուի, պաշտպանել Սահմանադրութիւնը՝ որ մարմնացումն է «ազատ ու հաւասար» սկզբունքին:

Սոյն գրքոյկով ահա ներկայացնելով ամեն ուրեք գտնուող Հայոց ընդհանրապէս եւ Ամերիկահայոց մասնաւորապէս Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու «ազատ ու հաւասար» իրաւանց վրայ հիմնուած Անկախութեան Յայտարարութիւնն եւ Ազգային Սահմանադրութիւնն իրենց Հայերէն թարգմանութիւններով միասին, իմ նպատակս է ուղղակի կամ անուղղակի ազգակ մը դառնալ Հայ ժողովրդին, ամեն ուրեք, որ ջանան զիրենք ասպրեցնող եւ պատասպարող հայրենիքին զարգացած քաղաքացիները դառնալ, որով եւ փոխանակ հպատակի՝ ինքն իշխան լինիլ իրենց քուէներով, փոխանակ ուրիշի քմահաճոյքովը կառավարուելու, իրենք իրենց տնօրինեն իրենց պէտք եղածներն եւ իրենք իրենց կառավարեն իրենց գործերն իրենց քուէներովը ընտրուած ներկայացուցիչներու միջոցաւ, եւ անով վայելեն իրական «ազատութեան ու հաւասարութեան» գործնական օրհնութիւններն, որոնցմով Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն ողորդուած են, որոցմէ ամեն ազգ իւր զրկած գաղթականներու ստուար հոսանքովը օգտուիլ կը ջանայ, եւ որոցմէ նաեւ պէտք են օգտուիլ մեր Հայերէն ամեն անոնք՝ որոնք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ մշտական բնակութիւն հաստատած են: Մինչ ուրիշ երկիրներու մէջ գտնուող Հայերն սոյն գրքոյկին իբր տիպար առաջնորդ ընտրելով իրենց քաղաքական տենչանքներուն, պէտք են զարգացնել իրենք զիրենք, իրենց հայրենիքին, կառավարութեան եւ իրենք իրենց օգտակար կերպով ծառայելու համար: Եւ ահա այն ատեն աշխատասիրողն ալ իւր սոյն դուզնաքեայ աշխատութեան վարձքը լիուրի ստացած պիտի համարէ ինքզինքն:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԸՂԸԱԼ ՑԱՆԿԱՑՈՂԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ ՊԵՏԻ Է

- Առաջին Թուղթը առնելու կամ Մտադրութեան Յայտարարութիւնն ընելու համար,
- ՊէՏԻ Է առնուազն 18 տարեկան եղած ըլլայ, եւ
- ՊէՏԻ Է մէկ տալեր վճարէ:
- Երկրորդ կամ Վերջին Թուղթը առնելու համար,
- ՊէՏԻ Է առնուազն 21 տարեկան եղած ըլլայ,
- ՊէՏԻ Է առնուազն հինգ տարի շարունակ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ բնակած ըլլայ,
- ՊէՏԻ Է իւր քաղաքացիութեան խնդրագրի թուականին անմիջական նախորդող առնուազն Մէկ տարին ամբողջ բնակած ըլլայ այն Նահանգին մէջ, ուր գտնուած Միացեալ Նահանգներուն Դատարանին իր քաղաքացիութեան մտցուելու խնդրագիրը կը մատուցանէ,
- ՊէՏԻ Է ինգլիերէն խօսելու կարող ըլլայ,
- ՊէՏԻ Է իւր ստորագրութիւնը Անգլիերէն դնելու կարող ըլլայ,
- ՊէՏԻ Է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութիւնը (կամ անոր Հայերէն թարգմանութիւնը գէթ, որ այս գրքոյկին մէջ կը գտնուի) կարդացած ըլլայ, (Դատարանին մէջ իրմէ պիտի պահանջուի որ երդումով հաստատէ թէ նոյնը կարդացած է, հասկցած է եւ պիտի պաշտպանէ):
- ՊէՏԻ Է երկու վկաներ ունենայ, որոնք ՊէՏԻ Են Ամերիկան Քաղաքացի եղած ըլլալ, պէտք են երգնուլ որ զինք կը ճանչնան եւ գիտեն թէ առնուազն հինգ տարի շարունակ բնակած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ եւ իւր քաղաքացիութեան խնդրագրի թուականին անմիջական նախորդող մէկ տարին այն Նահանգին մէջ, որոյ դատարանին իւր քաղաքացիութեան խնդրագիրը ներկայացուցած է, թէ խնդրատուն լաւ բարոյականի տէր է, ոճրագործ չէ, անիշխանական չէ, բազմակին չէ:
- ՊէՏԻ Է սոյն գրքոյկի մէջ գտնուած հարցումներէն գէթ մէկ մասին անձամբ եւ բերանացի պատասխանելու կարող ըլլայ:
- ՊէՏԻ Է 4 տալեր վճարէ:
- Եթէ հայր մը առաջին Թուղթը առած, բայց երկրորդը չառած մեռնի, իւր այրի կինն (կրկին չամուսնացած) եւ իւր մեռած պահուն 21 տարեկանէն վար եղող զաւակներն պիտի կրնան՝ քաղաքացիութեան համար պահանջուած միւս պայմաններն ի գլուխ հանելով, քաղաքացիութեան վկայագիրն ստանալ, անոնցմէ մին մեռած հօր առաջին Թուղթը ներկայացնելով, միւսներն անոր մեռնելու վկայագիրը, որը եւս կայացնելով, միւսներն անոր մեռնելու վկայագիրը, որը եւս կարելի է ստանալ հօրը մեռած տեղի Արձանագրութեանց գրասենեակէն (Registry Office):

Թիւ.....

Քաղաքի եղովն քրտիւքի:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Խնդրագիր: Հատոր.....երես.....: Բուն: Հատոր.....երես.....:
Տիրոջ նկարագրութիւնը: Տարիք....., բարձրութիւն,
գոյն,.....: Ղէմք,.....: աչքերու գոյն,.....: մազի գոյն,.....:
տեսանելի որոշիչ նշաններ,.....: Կնոջ անուն, տարիք եւ բնա-
կարան

(Տերոջ Ստորագրութիւնը).....

....., որ է:
Թող յիշուի որ.....դատարանի....չըջանին, դատավարելու
նստած.....տեղը.....ամսի.....օրը, մեր Փրկչի թուին հա-
զար ինն հարիւր եւ....., որը իր Բնիկն կամ Քա-
ղաքացի ըլլալէ առաջ, քաղաքացի մը կամ հպատակ էր....ին,
ներկայիս բնակելով Թիւ....փողոց,..... քաղաք (աւան),.....
Նահանգ (Կիսամահադ կամ Շրջանակ), համաձայն օրինաց խնդրելով
որ մտցուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի
մը, եւ դատարանը գտնելով որ խնդրատուն շարունակաբար
բնակած է Միացեալ Նահանգներուն մէջ առ նուազն հինգ տա-
րի եւ այս Նահանգին մէջ մէկ տարի անմիջապէս նախորդող
իր խնդրագրի ունկնդրութեան թուականին, եւ թէ յիշեալ
խնդրատուն մտադիր է մշտնջենապէս բնակիլ Միացեալ Նա-
հանգներուն մէջ, և անոր վերաբերեալ օրէնքներու պահանջը-
ները կատարած է ամեն կերպով, եւ թէ այդպիսով քաղա-
քացիութեան մտցուելու իրաւունք ստացած է, որոյ վրայ յիշ-
եալ դատարանէն վճռուած էր ինք մտցուի Ամերիկայի Միացեալ
Նահանգներուն քաղաքացի մը:

Որուն ի վկայութիւն յիշեալ դատարանի կնիքը ներկայիս կը-
փակցուի....ամսի....օրը, ի թուին մեր Փրկչին հազար ինն
հարիւր եւ..... եւ ի թուին մեր անկախութեան

[Կնիք]

.....
(Վկայողի պաշտօնական յատկութիւնը):

ԾԱՆ.— Վերջերս Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն Բնիկ Իմ Քաղաքի
Եղովն Եւ Գրտիւքի Վկայողի Բարձրանձնային է:

ԲՈՒՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ՎԿԱՅԱԳՐԻ

Թիւ Վկայագրի.....
Անուն.....; տարիք,.....
Մտադրութեան յայտարարութիւն: Հատոր....., երես.....:
Խնդրագիր: Հատոր....., երես.....:
Կնոջ անուն, տարիք եւ բնակութեան տեղ.....,:
Փոքր որդւոց անուններ, տարիքներ եւ բնակութեան տեղեր,
.....
.....
.....
Վճուի թուական: Հատոր....., երես.....:
(Վկայագրին ստացողի ստորագրութիւնը).....

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ

ԲՆԻԿԸ ԿԱՄ ՔԱՂԱՔԱՑԻ

ԸՂԱՍՈՒ ՕՐԷՆԻՆԵՐՆ

Արտ. Յունի 29, 1906

Գործադրութեան տրուած Սեպտ. 23, 1907ին:

Քաղաքացիութեան Թարգման Եղ

ՊԵՏՐՈՍ ՌՈՒԲԷՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

[Տեւել 1905-6 Օրէնքներն, Մաս Ա. Էրէ 596]

Հատուած 4.*

Օտարահպատակ մը կարելի է մտցուի Միացեալ Նահանգ-
ներուն բնիկ կամ քաղաքացի մ'ըլլալու համար ուրիշ ոչ մի
կերպով, բայց միայն հետեւեալն.

Առաջին: Ինք (օտարահպատակը) երդումով պիտի յայտա-
րարէ այս Արարքով օտարահպատակներն բնիկ կամ քաղա-
քացի ընելու իրաւասութիւնն ունեցող որ եւ է դատարանի
քարտուղարին առջեւ, կամ անոր իշխանութիւն տրուած փո-
խանորդին. այն քաղաքին կամ թաղին մէջ, ուր այնպիսի օտա-
րահպատակը կը բնակի, իր մտցուելէն առ նուազն երկու տարի
առաջ, եւ տասնեութ տարեկան ըլլալէ վերջ, թէ ստուգիլ իր
մտադրութիւնն է Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլ-
լալ, եւ ժխտել ամեն հպատակութիւն եւ հաւատարմութիւն որ
եւ է օտար իշխանի, ինքնակալի, նահանգի կամ վեհապետու-
թեան, որուն օտարահպատակը նոյն պահուն կարելի է քաղա-
քացի կամ հպատակ մ'եղած ըլլայ: Ու այդպիսի յայտարարու-
թիւնը պիտի ցուցնէ յիշեալ օտարահպատակի անունը, տարի-
քը, գրադումը, անձնական նկարագիրը, ծննդավայրը, վերջին օ-
տար երկրի բնակութիւնն ու հպատակութիւնն, ժամանելու
թուականը, նաւին անունը (եթէ նաւով եկած է), որով Միացեալ
Նահանգներն եկաւ, եւ ներկայիս Միացեալ Նահանգներուն մէջ
ունեցած բնակութեան հասցէն. Պայմանաւորաբար, Որ ոչ մի օտա-
րահպատակ է, որ իր յայտարարութեան թուականին գործադ-
րուած օրէնքին համամասն Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի
մ'ըլլալու մտադրութիւնը յայտարարած էր, պիտի պահանջուի
նոյն յայտարարութիւնը կրկնել:

* Այս օրէնքներն եւ կանոններն զուրս թողուած հատուածներն կը պատկա-
նին դատարաններուն, անոց քարտուղարներուն եւ պաշտօնարաններուն:

Երկրորդ: Իր մտադրութեան այնպիսի յայտարարութիւնն ընելէն ոչ երկու տարիէն առաջ եւ ոչ եօթ տարիէն վերջ, ինք գրաւոր երկօրինակ խնդրագիր մը պիտի լեցնէ խնդրատուի անձնական ձեռագրովը ստորագրուած ու պատշաճ կերպովը ստուգուած, եւ արձանագրել տայ, « նոյն խնդրագրին մէջ այնպիսի խնդրատուն պիտի յիշէ իր ամբողջ անունը, իր բնակութեան տեղը, փողոցին անունովը եւ թուովը (եթէ հնար է), իր զբաղումը, եւ եթէ հնար է իր ծննդավայրը եւ ծննդեան թուականը. այն տեղը ուսկից ինք գաղթեց, եւ իր Միացեալ Նահանգներուն մէջ ժամանած տեղն ու թուականը, եւ եթէ ինք նաւահանգստէ մը ներս մտած է, զինք բերող նաւին անունը. որ ատեն, ուր տեղ եւ ինչ դատարանի առջեւ ինք յայտարարեց իր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու դիտաւորութիւնը. եթէ ամուսնացած է, ինք պէտք է յիշէ իր կնոջ անունը, եւ եթէ կարելի է, անոր (կնոջ) ծննդեան երկիրը, եւ անոր (կնոջ) խնդրագրի արձանագրելտրուած օրը, ուր բնակելու հասցէն, եւ եթէ ինք (խնդրատուն) զաւակներունի, ամեն մէկ ողջ եղող զաւակի անունը, ծննդեան տեղն ու թուականը եւ բնակած տեղի հասցէն. Պայման, Որ եթէ ինք իր դիտաւորութեան յայտարարութիւնը արձանագրել տուած է այս Արարքի անցնելէն առաջ, այն պէն իրմէ չպիտի պահանջուի խնդրագիրը ինք իր ձեռագրով ստորագրելը:

Խնդրագիրը պիտի ցուցնէ որ ինք ոչ չհաւատացող մ'է եւ ոչ հակառակող մ'է կազմակերպուած կառավարութեան, կամ անդամ մը կամ գաղափարակից մը որ եւ է կազմակերպութեան կամ անձերու խմբակի մը, որոնք կը սովորեցնեն չհաւատալ կամ հակառակիլ կազմակերպուած կառավարութեան, ոչ բազմակին մ'է եւ ոչ բազմակնութեան հաւատացող մը, եւ որ իր դիտաւորութիւնն է Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալ եւ ժխտել բացարձակապէս եւ մշտնջենականապէս բոլոր հպատակութիւն եւ հաւատարմութիւն որ եւ է օտար իշխանի, ինքնակալի, նահանգի, կամ վեհապետութեան եւ իմասնաւորի այնքան անունով իշխանին, ինքնակալին, նահանգին կամ վեհապետութեան, որուն ինքն իւր խնդրագիրը արձանագրել տուած պահուն, կարելի է քաղաքացի կամ հպատակ մ'է, եւ թէ իր դիտաւորութիւնն է մշտնջենապէս բնակիլ Միացեալ Նահանգներուն մէջ, եւ նոյն իսկ եթէ իրեն Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու մուտքը մերժուի կամ ոչ, եւ, եթէ մերժուի, այդպիսի մերժման պատճառը կամ պատճառները, դատարանը կամ դատարաններն որուն կամ որոնց մէջ այնպիսի վճի-

առտրուած էր, եւ թէ այդպիսի մերժման պատճառը այն ատենէն ի վեր դարմանուած կամ վերցուած էր, եւ իր քաղաքացի ըլլալուն կարեւոր եղած եւ պահանջուած ամեն մէկ իրողութիւն պէտք է ապացուցուի իր խնդրագրի վերջին ունկնդրութեան ատեն:

Խնդրագիրը պէտք է ստուգուի նաեւ, Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի եղող, երկու հաւատալի անձերու երդուեալ վկայագրերովն, եւ որոնք իրենց երդուեալ վկայագրութեանց մէջ պէտք է յիշեն թէ իրենք անձամբ գիտեն որ խնդրատուն Միացեալ Նահանգներուն մէջ բնակած է առ նուազն հինգ տարուայ ժամանակամիջոց մը շարունակաբար եւ Նահանգին, Կիսանահանգին կամ այն թաղին մէջ, ուր խնդրագիրը շինուած է, առ նուազն մէկ տարուայ ժամանակամիջոց մը, խնդրագիրը արձանագրութեան տրուելու թոռականէն անմիջապէս առաջ, եւ թէ իւրաքանչիւրը անձամբ գիտեն որ խնդրատուն լաւ բարոյական նկարագրի տէր անձ մ'է, եւ թէ ինքն իրենց գաղափարով, ամեն կերպով որակուած է, մտցուելու իբր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մը:

Խնդրագիրը դատարանի քարտուղարին քով արձանագրել տալու պահուն, պէտք է արձանագրուի վկայագիր մը Վաճառականութեան եւ Աշխատութեան Պաշտօնէութեանէն, եւ թէ խնդրատուն այս Արարքը անցնելէն վերջը ժամանած է Միացեալ Նահանգներուն մէջ, յիշելով իր Միացեալ Նահանգներուն մէջ ժամանելու թուականը, տեղը, կերպը, եւ այնպիսի խնդրատուն դիտաւորութեան յայտարարութիւնը, եւ այդ վկայագիրն ու յայտարարութիւնը պէտք է յիշեալ խնդրագրին հետը կապուի եւ անոր մասը համարուի:

Երրորդ: Ինք՝ քաղաքացիութեան մտցուելէ առաջ, երդումով պիտի յայտարարէ բաց դատարանի մէջ թէ ինք պիտի պաշտպանէ Միացեալ Նահանգներուն Սահմանադրութիւնը, եւ թէ ինք բացարձակապէս եւ ամբողջովին կը ժխտէ եւ կը թողու ամեն հնազանդութիւն ու հաւատարմութիւն որ եւ է օտար իշխանի, ինքնակալի, նահանգի կամ պետութեան, եւ մասնաւորապէս այնքան անուն իշխանին, ինքնակալին, նահանգին, կամ պետութեան որուն ինքն առաջ քաղաքացի կամ հպատակ էր. թէ ինք պիտի պահէ ու պաշտպանէ Սահմանադրութիւնը եւ Միացեալ Նահանգներուն օրէնքներն օտար եւ տեղական, ամեն թշնամիներու դէմ, եւ պիտի ունենայ ճշմարիտ հաւատք եւ հաւատարմութիւն դէպի անիկա (Սահմանադրութիւնը):

Չորրորդ: Այնպէս պէտք է ընել որ յայտնի երեւայ ի գոհացումն որ եւ է օտարահպատակը քաղաքացիութեան մտցնող դատարանին թէ իր խնդրագրի թուականէն անմիջապէս նախորդող առնուազն հինգ տարիներն շարունակաբար բնակած է Միացեալ Նահանգներուն մէջ, եւ առ նուազն մէկ տարի այն Նահանգին կամ Կիսանահանգին մէջ, ուր այնպիսի դատարանը այն ժամանակին մէջ իւր նիստերը կ'ընէ, եւ թէ այդ ժամանակամիջոցին մէջ ինք վարուած է իբր լաւ բարոյական նկարագրի տէր մէկը, փարած Միացեալ Նահանգներուն Սահմանադրութեան սկզբունքներուն եւ լաւ տրամադրութիւններ ցոյց տուած դէպի նոյնին (Միացեալ Նահանգներուն) լաւ կարգ ու կանոնն ու երջանկութիւնը: Խնդրատուի երդումէն իզատ, առ նուազն երկու, Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի եղող, վկաներու վկայութիւնը պիտի պահանջուի ինչպէս թուած է բնակութեան, բարոյական նկարագրին եւ Սահմանադրութեան սկզբունքներուն փարելու իրողութիւններուն նկատմամբ, եւ իւրաքանչիւր վկայի անունը, բնակութեան տեղը, եւ զբաղումը պիտի արձանագրուի արձանագրութեանը մէջ:

Հիգերորդ: Եթէ պատահի որ քաղաքացիութեան ընդունուելու խնդրագիրը սուող օտարահպատակը ժառանգական որ եւ է տիտղոս ունենայ, կամ պատկանի այն նահանգի կամ թագաւորութեան, ուսկից ինք եկած է, ազնուականութեան դասակարգերէն որ եւ է միոյն, այն պարտաւոր է, վերոյգրեալ պահանջներէն իզատ, ինք՝ այն դատարանին մէջ, ուր իր խնդրագիրը ներկայացուած է, յայտնապէս պիտի հրաժարի իր տիտղոսէն կամ ազնուականութեան դասակարգէն, եւ իր հրաժարելը պիտի արձանագրուի դատարանին մէջ:

Վեցերորդ: Երբ ոեւ է օտարահպատակ՝ որ յայտարարած է իր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու դիտաւորութիւնը, կը մեռնի իսկապէս բնիկ կամ քաղաքացի մ'ըլլալէ առաջ (վերջին ինքնուրուշ), այնպիսի օտարահպատակի այրին եւ մանր (21 տարեկանէն վար) զաւակները, այս Սրարքի միւս պայմանները կատարելով, կրնան բնիկ կամ քաղաքացի ըլլալ առանց մտադրութեան որ եւ է յայտարարութիւն ընելու (առանց առջին ինքնուրուշ):

Հատուած 5.

Դատարանի քարտուղարը՝ խնդրագիրը արձանագրելէ եւ կարգաւորելէ անմիջապէս վերջ, անոր զեկոյցը պիտի տայ փակցնելով ծանուցելիք իր պաշտօնարանին կամ այն շէնքին մէջ, ուր իր պաշտօնարանը զետեղուած է, հասարակաց եւ աչքի զարնող

տեղի մը վրայ, պատշաճ խորագրի տակ օտարահպատակի անունը, ծննդավայրը, եւ (արդ) բնակութիւնը, Միացեալ Նահանգներուն մէջ ժամանելու տեղն ու թուականը, եւ իւր խնդրագրի վերջնականապէս լսուելու հնար եղածին չափ մերձաւորացոյն թուականը, եւ այն վկաններուն անունները, զորս խնդրատուն կ'ակնկալէ ատենակոչել ինպատ իրեն (վկայութիւն տուալ): Եւ քարտուղարը՝ եթէ խնդրատուն պահանջէ, դատական կոչնագիր պիտի հանէ այն վկաններուն համար, որոց անուններն յիշեալ խնդրատուն տուած է, ներկայ ըլլալու վերջին ունկնդրութեան որոշուած օրը: Բայց եթէ պատահի որ այնպիսի վկաններուն ներկայացուելը կարելի չըլլայ վերջին ունկնդրութեան օրը, կարելի պիտի ըլլայ ուրիշ վկաներ դատակոչել:

Հատուած 6.

Բնիկ կամ քաղաքացի ընելու խնդրագրերը կարելի է ըլլուին, արձանագրուին եւ կարգաւորուին դատարանի նստաշրջանին, կամ արձակուրդի միջոցին եւ պիտի ծանօթագրուին ճիշտ արձանագրուած ու կարգաւորուած օրին, բայց անոնց վերջերեւ վերջին գործողութիւնը պիտի ըլլուի միայն դատարանի կանոնովը հաստատուած՝ որոշուած օրեր: Եւ ոչ մի պարագայի տակ վերջին գործողութիւնը տեղի պիտի ունենայ խնդրագրի մը վրայ, մինչեւ որ առ նուազն իննսուն օր անցած չըլլայ այնպիսի խնդրագրի արձանագրուած, կարգաւորուած եւ ծանուցագիրը փակցուած օրէն ի վերջ: Այսպէս, Որ ոչ մի անձ բնիկ կամ քաղաքացի պիտի ըլլուի եւ ոչ ալ որ եւ է քաղաքացիութեան վկայագիր պիտի տրուի որ եւ է դատարանի միջոցաւ իր դատարանի րաւասութեան տակ գտնուող երկիրներուն մէջ կատարուելիք որ եւ է ընդհանուր ընտրութեանը անմիջական նախորդող երեսուն օրերուն մէջ: Այսպէս օրինական պիտի ըլլայ դատարանին համար իր դատողութեան համեմատ որ եւ է ատենի մէջ եւ որ եւ է օտարահպատակի քաղաքացիութեան իբր մաս մը, այնպիսի օտարահպատակի խնդրագրին վրայ, վճիռ տայ յիշեալ օտարահպատակի անունը փոխելու եւ անոր համեմատ իրեն պիտի տրուի իւր քաղաքացիութեան վկայագիրը:

Հատուած 7.

Ոչ մի անձ Միացեալ Նահանգներուն բնիկ կամ քաղաքացին պիտի ըլլուի, որ չըհաւատար կամ հակառակ է կազմակերպուած կառավարութեան, կամ որ անդամ մը կամ համակիր է ո եւ է կազմակերպութեան որ չըհաւատար կազմակերպուած կառավարութեան եւ անոր դէմ ընդդիմութիւն կը սովորեցնէ, կամ որ կը փաստէ կամ կը սովորեցնէ ի պարտականութիւն,

պէտք եւ պատշաճ է անօրէն յարձակմամբ վնասել, կամ սպաննել որ եւ է պաշտօնեայ կամ պաշտօնեայներ, որոնք ըլլան Միացեալ Նահանգներուն կառավարութեան կամ ուրիշ որ եւ է կազմակերպուած կառավարութեան կամ մասնաւոր անհատներն կամ ընդհանուր պաշտօնեաներն, իր կամ իրենց պաշտօնական նկարագրին պատճառով միայն, և որ բազմակին է:

Հատուած 8.

Ոչ մի օտարակալատակ այսուհետեւ բնիկ պիտի ըլլուի կամ մտցուի իբր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մը, որ չկըրնար Անգլիերէն խօսիլ. Պայմանաւ, Որ այս պահանջքը չպիտի վերաբերի այն օտարակալատակներուն, որոնք մարմնաւորապէս անկարող են այն պահանջքը կատարել, եթէ անոնք ուրիշ կերպով որակուած են Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացիներ ըլլալու, եւ Պայմանաւ, Որ այս հատուածի պահանջքները չը պիտի վերաբերին որ եւ է օտարակալատակի որ այս Արարքը անցնելէ առաջ իր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու մտադրութիւնը յայտարարած է (առաջին թուղթը 1907 Սեպտ. 23էն առաջ առած է) իւր յայտարարութիւնը ընելու թուականին տիրող օրէնքին համաձայն. Պայմանաւ, Որ ութերորդ հատուածի պահանջքներն չպիտի վերաբերին այն օտարակալատակներուն, որոնք այսուհետեւ իրենց քաղաքացիներ ըլլալու մտադրութիւնը պիտի յայտարարեն եւ որոնք Միացեալ Նահանգներուն հասարակաց գետիններէն մշտական տան բաժին* պիտի պահանջեն, համակերպելով ամեն կերպով այնպիսի գետիններուն իբր մշտական տուն գրաւելու համար սահմանուած բոլոր օրէնքներուն:

Հատուած 9.

Այնպիսի խնդրագրի ամեն մէկ վերջին ունկնդրութիւնը պիտի ըլլուի բաց դատարանի մէջ, անոր մէկ դատաւորին կամ դատաւորներուն ներկայութեանը, եւ ամեն մէկ վերջին հրամանը, որ այնպիսի խնդրագրին վրայ պիտի տրուի պիտի ըլլայ դատարանի ձեռքովը, եւ կատարելապէս արձանագրուի այն նպատակին համար պահուած արձանագրութեան մէջ, եւ այնպիսի

* Homestead Act. Միացեալ Նահանգներուն վեհաժողովին անցուցած մէկ օրէնքն է, որով որ եւ է անձ որ 21 տարեկանէն վեր է կամ ընտանիքի մը գլուխն է, եւ որը քաղաքացի մ'է կամ իր քաղաքացի մը ըլլալու մտադրութիւնը օրինական կերպով յայտարարած է (առաջին թուղթը առած է), կրնայ մտնել և գրաւել որ եւ է ուրիշներուն չը տրուած հասարակաց գետիններ ոչ աւելի քան 160 էյքր (ամեն մէկ անձի համար) և այն գետիններուն վրայ հինգ տարի շարունակ բնակելու և զանոնք մշակելու վերջ սեփականութեան կալուածագիր ստանալ:

խնդրագրի այդպիսի վերջին ունկնդրութեան ատեն, խնդրատուն եւ վկաները պիտի քննուին երդման տակ դատարանին առջեւ եւ ինքերկայութեան դատարանին:

Հատուած 10.

Այն պարագային տակ որ, խնդրատուն չէ բնակած Նահանգին, կիսանահանգին, կամ թաղին մէջ հինգ տարիներու ժամանակամիջոց մը շարունակաբար եւ անմիջապէս նախորդող իւր խնդրագրի արձանագրել տալու Բաւալի, ինք կարելի է երկու վկաներով, թէ իւր խնդրագրին մէջ եւ թէ ունկնդրութեան պահուն հաստատէ Նահանգին մէջ իր բնակութեան ժամանակը, պայմանաւ որ մէկ տարիէն աւելի եղած ըլլայ, եւ իր մէջ օրէնքով պահանջուած Միացեալ Նահանգներուն մէջ իր բնակութեան հինգ տարիներու մնացած մասի հաստատուելը կարելի է ապացուցուի: Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի եղող երկու կամ աւելի վկաներու վկայութեամբը, ազդարարելով Գաղթականութեան եւ Բնիկ կամ Քաղաքացի ընելու Գրասենեակին եւ յիշեալ վկաներու բնակած թաղի Միացեալ Նահանգներու Դատախազին:

Հատուած 11.

Միացեալ Նահանգներն իրաւունք պիտի ունենան ներկայանալու բնիկն կամ քաղաքացի ընելու գործառնութիւնն կատարելու իրաւասութիւն ունեցող որ եւ է դատարանի կամ դատարաններու առջեւ թէ խնդրատուն եւ թէ այն վկաներն՝ զորոնք ներկայացուցած է իւր խնդրագրին ինպատակ վկայելու, ներհակ հարցաքննելու նպատակաւ որ եւ իցէ նիւթի վերաբերեալ, որը կը շօշափէ կամ որ եւ է կերպով կ'ազդէ իր քաղաքացիութեան մուտքի իրաւանցը վրայ, եւ իրաւունք պիտի ունենան վկաներ կոչելու, ապացոյց ներկայացնելու, եւ ունկնդրուելու բնիկն կամ քաղաքացի ընելու գործառնութեան պահուն որ եւ է խնդրագրի Խնդրեալ շնորհուելուն հակառակ:

Հատուած 13.

Իւրաքանչիւր եւ ամեն մէկ բնիկ կամ քաղաքացի ընելու խնդիրներու իրաւասութիւն ունեցող դատարանի քարտուղարը պիտի պահանջէ, առնէ եւ հաշուի անցնէ հետեւեալ գինները ամեն մէկ գործառնութեան մէջ.

Մտադրութեան յայտարարութիւն մը (առաջին թուղթը) ընդունելու եւ արձանագրելու ու անոր մէկ պատճէնը (յայտարարողին) տալու, մէկ տալեր:

Միացեալ Նահանգներուն իբր քաղաքացի մը մտցուելու համար օտարակալատակի մը խնդրագրի շինելու, արձանա-

գրելու եւ պիտակելու ու անոր վերջին ունկնդրութեան համար, երկու տալեր. եւ վերջնական հրամանը արձանագրելու եւ այն իրաւամբը՝ եթէ չնորհուած է քաղաքացիութեան վկայադիրը տալու, երկու տալէր.*

Վերոյիշեալ պահանջուածներէն իզատ, խնդրատուն՝ Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու իւր խնդրագիրը արձանագրել տուած պահուն, դատարանին քարտուղարին քով պիտի ձգէ բաւականչափ գումար մ'ալ ծածկելու դատական կոչնագրի ծախքերը եւ վճարելու որ եւ է վկայի օրինական գինը, որուն համար ինք կարելի է պահանջէ որ դատական կոչնագիր ղրկուի, եւ վկաները վերջնականապէս արձակուած պահուն պիտի ստանան, եթէ պահանջեն նոյնը քարտուղարէն, հասարակ եւ սովորական դարձած վկաներու գինը այն գումարէն, զոր խնդրատուն վճարած էր քարտուղարին այն նպատակին համար, եւ մնացած դրամը, եթէ աւելնայ, քարտուղարը պիտի դարձնէ խնդրատունին:

Հատուած 15.

[Երբորդ Պրէբեր-իէն]

Եթէ որ եւ է օտարահպատակ՝ որ այս Արարքի պայմաններուն տակ ձեռք բերած պիտի ըլլայ քաղաքացիութեան վկայագիր մը, այնպիսի վկայագիրը տրուելէն մինչեւ հինգ տարուայ միջոցին մէջ, վերադառնայ իւր ծննդավայրը, կամ երթայ ուրիշ որ եւ է օտար երկիր, եւ հոն մնայուն բնակութիւն հաստատէ, նոյնը պիտի ճանչցուի ըստ նախնական երեւութի ապացոյց մը թէ այնպիսի օտարահպատակին համար կը պակսէր Միացեալ Նահանգներուն մնայուն քաղաքացի մ'ըլլալու մտադրութիւնը իւր քաղաքացիութեան խնդրագիրը տուած պահուն, եւ հակառակը հաստատող ապացոյց չը ներկայացուելով, նոյնը բաւական պիտի ըլլայ պատշաճ դատավարութեան ընթացքին իշխանութիւն տալու որ իր քաղաքացիութեան վկայագիրը իրը խարժեական ոչնչացուի, եւ Միացեալ Նահանգներուն օտար երկիրներու մէջ գտնուած դիւանագիտական եւ հիւպատոսական պաշտօնեաներն ժամանակ առ ժամանակ, Նահանգային ձիւղի (Սերտիս Գործոց Նախարար-իէն) միջոցաւ, պիտի տայ Դատական ձիւղին անոնց անուններն, որոնք իրենցմէ իւրաքանչիւրի իրաւասութեան տակ գտնուող երկիրներուն մէջ էն եւ ունին այնպիսի քաղաքացիութեան վկայագրեր, եւ որ մնա-

* Կարգ մը դատարաններու մէջ այս վերջին երկու տալերը առաջին երկու տալերին հետ կը գտնուին:

յուն բնակութիւն հաստատած են իրենց ծննդավայրին՝ կամ ուրիշ որ եւ է օտար երկրի մէջ, եւ այդպիսի տեղեկագիրներն պէտք եղած կերպով ստուգուելով, պիտի մտցուին էջ ապացոյց բոլոր դատարաններուն եւ դատավարութեանց մէջ քաղաքացիութեան վկայագիր ոչնչացնելու:

[Զորորդ Պրէբեր-իէն]

Այս հատուածի պայմաններն պիտի վերաբերին ոչ միայն այս Արարքի պայմաններով տրուած քաղաքացիութեան վկայագրերուն, այլ նաեւ քաղաքացիութեան բոլոր վկայագրերուն, որոնք տրուած պիտի ըլլան ասկից առաջ որ եւ է դատարանէ որ իրաւասութիւն ունէր նախօրօք հաստատուած օրէնքներու համաձայն բնիկն կամ քաղաքացի ընելու գործառնութիւններն ընելու:

Հատուած 16.

Ամեն անձ որ սեւէ քաղաքացիութեան վկայագիր սուտ տեղը կը շինէ, կը խարդախէ, կեղծը կը շինէ, կամ պատճառ կը դառնայ կամ կը հայթայթէ սուտ տեղը շինուելուն, խարդախուելուն կամ կեղծը շինուելուն, կամ գիտակցաբար կ'օգնէ կամ կ'աջակցի սուտ տեղը շինելու, խարդախելու կամ կեղծը շինելու, նոյնը գործածելու նպատակաւ. կամ նոյնը կարելի ըլլայ ուրիշ անձիմը կամ անձերու գործածել տալու նպատակաւ, յանցաւոր պիտի ըլլայ ոճրագործութեան, եւ անձ մը որ սոյն յանցանքովը դատապարտուի պիտի պատժուի ոչ աւելի քան տասը տարի բանտարկութեամբ կամ ոչ աւելի քան տասն հազար տալեր տուգանքով, կամ երկուքովն ալ թէ բանտարկուելով եւ թէ տուգանք վճարելով:

Հատուած 23.

Որ եւ է անձ որ գիտակցաբար կը հայթայթէ քաղաքացիութիւն այս Արարքի պայմաններն դրժեղով պիտի դատապարտուի ոչ աւելի քան հինգ հազար տալեր տուգանքի, կամ ոչ աւելի քան հինգ տարի բանտարկութեան, կամ երկուքին ալ, եւ դատապարտուելովը այն դատարանը՝ որուն մէջ այնպիսի դատապարտութիւնը տեղի ունեցաւ, անոր վրայ պիտի վճռու յայտարարէ այնպիսի անձը քաղաքացիութեան մտցնող վերջնական հրամանագիրը ոչնչացած: Ներկայիւս իրաւասութիւն կը տրուի այնպիսի յանցանք դատավարելու իրաւասութիւն ունեցող դատարաններուն այնպիսի վճիռ ալ տալու: Որ եւ է անձ որ գիտակցաբար կ'օգնէ, կը խրատէ, կը քաջալերէ ու եւ է մէկը որ գիտակցաբար կ'օգնէ, կը խրատէ, կը քաջալերէ իրաւասութիւն ձեռք բերէ, կամ նախնական թուղթերը արձանագրել տալով, յայ-

տարարէ իր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու մտադրութիւն մը, որուն իրաւունքը նախապէս ձեռք բերած չէ, կամ որը բնիկ կամ քաղաքացի ընելու գործառնութեան մէջ գիտակցաբար կը հայթայթէ կամ սուտ վկայութիւն կուտայ որ եւ է հական իրողութեան նկատմամբ, կամ որը՝ այնպիսի գործառնութեան միջոցին պահանջուած հական իրողութիւն մը ապացուցանելու համար, գիտակցաբար սուտ երդմնագիր մը կը շինէ, պիտի դատապարտուի ոչ աւելի քան հինգ հազար տալեր տուգանքի, կամ ոչ աւելի քան հինգ տարի բանտարկութեան, կամ երկուքին միանգամայն:

Հատուած 24.

Ոչ մի անձ դատի տակ պիտի ձգուի, դատաւարուի, կամ պատժուի այս Արարքի պայմաններուն տակ յառաջ եկած ո եւ է ոճիրի համար, բայց եթէ ամբաստանութիւնը ճշմարիտ գտնուի կամ տեղեկութիւնը արձանագրուի այնպիսի յանցանքը գործուելէն մինչեւ հինգ տարի:

Հատուած 25.

Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի ընելու օրէնքներուն հակառակ կատարուած բոլոր ոճիրներն եւ օրինազանցութիւններն, որոնք կարելի է կատարուած ըլլան այս Արարքի գործադրութեան դրուած թուականէն աւելի առաջ, դատաւարելու նպատակի համար, (այն որքան) գոյութիւն ունեցող քաղաքացիութեան օրէնքներն պիտի մնան լեցուն ոյժով ու ազդեցութիւնով:

Հատուած 26.

Ներկայիւս լուծուած կ'ըլլան Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն վերաքննուած Օրէնքներէն հետեւեալ յօդուածներն. քսան մէկ հարիւր եւ վաթսուն հինգ, քսան մէկ հարիւր եւ վաթսուն եօթն, քսան մէկ հարիւր եւ վաթսուն ութն, քսան մէկ հարիւր եւ եօթանասուն երեք, եւ հազար ինն հարիւր եւ երեքի Միացեալ Նահանգներուն Ընդհանուր Օրէնքներէն հազար եւ տասներկորոգ Գլխի երեսուն իններորդ յօդուածը, եւ բոլոր Արարքներն կամ Արարքներու մասերն որոնք այս Արարքի պայմաններուն հակասական կամ ներհակ են:

Հատուած 27.

Ճիշդ ու ճիշդ հետեւեալ բանաձեւերը պիտի գործածուին իւրաքանչիւրի իր յարաբերածի գործառնութեան մէջ.

Հրահանգ Աւետարանիչի
Միացեալ Նահանգներուն Քաղաքացիութեան Աւելին Թուելու
որոնք յանցանքներն:

[Յաջորդ երեսին վրայ զետեղուած է Առաջին Թղթի իսկական բառ առ բառ պատճէնն և անոր դիմացի երեսին վրայ անոր ճիշդ ու ճիշդ թարգմանութիւնն:

Որ և է հասարակ զգացման տէր և քիչ թէ շատ կարգալ գրել գիտցող Հայ, որ կը ցանկայ Առաջին Թուղթը ստանալ, պիտի կրնայ նոյնը ձեռք բերել առանց Անգլիերէն գիտնալու և առանց ուրիշ որևէ անձի օգնութեան, եթէ միայն ինքզինք լաւ ընտելացնէ յաջորդ երկու երեսներուն հետ, որոց Հայերէն թարգմանութենէն իսկ շատ դիւրին կերպով կրնայ հետեցնել թէ ի՞նչ գրուելու է Անգլիերէն բնագրի պարապ գծերուն վրայ: Միևնոյն ատեն լաւ ուսանելու է սոյն գրքի 107-112 երեսներուն վրայ գտնուած հարց ու պատասխաններն: Այնուհետև ինքնին դիմելու է իւր կեցած տեղին յատուկ Քաղաքացիութեան Գրասենեակն կամ Քաղաքացի ընելու իրաւասութիւն ունեցող Դատարանին, ուր ոչ վկայ տանելու պէտք կայ, ոչ լեզու գիտնալ կը պահանջուի և ոչ իր անունը անձամբ ստորագրել կը պահանջուի. բաւական է միայն հոն գտնուող մէկ պաշտօնեային ըսել՝

I want to get First Paper. (Այս օրէնքը կ'ըստ քերտ քերտը):

Ես կուզեմ Առաջին Թուղթը ստանալ:

այն ատեն իրեն կը տրուի նախնական օրինակ մը, որը դիւրին պիտի կրնայ ինքնին լեցնել իր արդէն սովորած ձևովը, իսկ եթէ գրել կարողալ չը գիտեր այն ատեն հոն տեղի պաշտօնեաներէն մէկը կը լեցնէ իրեն հարցումներ ուղղելով. այդ հարցումներն մօտաւորապէս նոյնն են սոյն գրքի 107-112 երեսներու հարցումներուն հետ և որոց պատշաճ պատասխաններն արդէն տրուած են նոյն երեսներուն վրայ: Օրինակը այսպէս պատրաստուելէ վերջ կ'ստորագրես եթէ կրնաս, իսկ թէ ոչ նշան մը կ'ընես, այնուհետև գլխիբաց և աջ ձեռքը վեր բռնած կ'երդնուս որ ստորագրածդ թղթին մէջ գրածներդ կամ գրել տուածներդ քու գիտցածիդ համեմատ ճիշդ են, թէ կը ժխտես ուրիշ ամեն հպատակութիւն յաւիտեան, թէ անիշխանական մը չես, թէ բազմակին չես և բազմակնութեան չես հաւատար, թէ ճշմարիտ կերպով կ'ուզես Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն Քաղաքացի մ'ըլլալ և հոն բնակիլ մշտնջենապէս:

Այն ատեն կը վճարես մէկ տալեր և կուտան քեզ վկայագիրը կամ Առաջին Թուղթը:]

Form Department of Commerce and Labor TRIPLICATE To be given to the person making the Declaration NATURALIZATION SERVICE

UNITED STATES OF AMERICA

DECLARATION OF INTENTION Invalid for all purposes seven years after the date hereof

STATE OF } ss: In the Court of COUNTY OF } I,, aged years, occupation, do declare on oath that my personal description is: Color complexion height feet inches, weight pounds, color of hair, color of eyes other visible distinctive marks I was born in on the day of; anno Domini 1; I now reside at (Give Number Street, and city or town,). I emigrated to the United States of America from on the vessel; my last foreign residence was It is my bona fide intention to renounce forever all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly to, of whom I am now a subject; I arrived at the port of, in the State of, on or about the day of, anno Domini 1; I am not an anarchist, I am not a polygamist nor a believer in the practice of polygamy; and it is my intention in good faith to become a citizen of the United States of America and to permanently reside therein: SO HELP ME GOD.

Original signature of declarant.

Subscribed and sworn to before me this day of, anno Domini 19

Clerk of the Court of

By Clerk.

ԾԱՆՆ.— Վերոյգրեալը Առաջին Թղթի իսկ եւ իսկ պատճէնն է, բայց այս վկայագիրը տալէ առաջ յայտարարողին կը տրուի ուրիշ պատճէն մը սոյն յար եւ նման, միայն հետեւեալ խորագրով:

FACTS FOR DECLARATION OF INTENTION.

որը պէտք է լինի: Ինչ է ի՞նչ: կրնայ, իսկ թէ ոչ ուրիշ բարեկամի մը կրնայ լինել տալ, ստորագրել եւ վերադարձնել Գաստարանի Քարտուղարին, որմէ վերջ վկայագիրը կը տրուի իրեն:

Թիւ Զեւ Երեւ օրինակ [Յայտարարողի տրուելիք] ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ Բարդառնիւմի Գաղտնիք

ԱՄԵՐԻ ԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՆ

ՄՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս Թիւնով անկէ յպատակի համար այս թուականէն ետեւ տարի վերջ Նահանգ } Ի ե Գատարանին Գաւառ } Ի ե Գատարանին Ես (անուն մականուն) տարիքով (այստան) տարեկան, դրազմունքով երդու մով կը յայտարարեմ որ իմ անձնական նկարագրութիւնս է. Գոյնով (տեսակ), դէմքով հասակի բարձրութեամբ (այստան) ոտք (այստան) մատնաչափ, ծանրութեամբ փառնատ, մազի գոյն աչքերի գոյն ուրիշ տեսանելի որոշիչ նշաններ Ես ծնած էի (տեղը) օր, ամսի, Փրկչի թուին Ես հիմայ կը բնակիմ (Կրկայ հասցէ) Ես գաղթեցի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն (տեղ) Են (այս անուն) Նաւով. իմ վերջին օտար երկրի բնակութիւնս էր (տեղ) իմ լաւ հաւատքով մտադրութիւնս է ժխտել յաւիտեան ամեն հպատակութիւն ու հաւատարմութիւն ոեւէ օտար իշխանի, ինքնակալի նահանգի, կամ պետութեան եւ մասնաւորաբար (ինչպէս Վերջին անունը եւ տիրուք) ինչ, որուն հիմայ ես հպատակ մ'եմ. Ես ժամանեցի (այս ինչ) Նահանգին մէջ (այս անուն) Նաւահանգիստը ճիշդ կամ մօտաւորապէս օրը ամսի Փրկչի թուին 1 Ես անիշխանական մը չեմ. Ես բազմակինմը չեմ եւ ոչ ալ բազմակինութիւն գործադրելու հաւատացող մը. Եւ իմ լաւ հաւատքով մտադրութիւնս է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն Քարտուղարի մ'ըլլալ եւ հոն բնակիլ մշտնջենապէս. ԱՅՍՈՒ ԹՈՂ ՕԳՆԷ ԻՆՁ ԱՍՏՈՒԱԾ:

Յայտարարողի իսկական ստորագրութիւնը

Ստորագրած եւ երդուած իմ առջեւ այս օր ամսի, Փրկչի թուին 19

[Կնիք]

Գատարանի Քարտուղար Տեղակալ Քարտուղար

FACTS FOR PETITION FOR NATURALIZATION

Department of Commerce and Labor
NATURALIZATION SERVICE
Washington

NOTE TO CLERK OF COURT.—On and after June 29, 1911, clerks of courts should refuse to receive petitions for aliens who have arrived in the United States after June 24, 1906, unless accompanied by a certificate of their landing.
NOTE.—A copy of this form should be furnished by the clerk of the court to each applicant for a petition for naturalization, so that he can at his leisure fill in the answers to the questions. After being filled out the form is to be returned to the clerk, to be used by him in properly filling out the petition. Witnesses must be citizens of the United States. If any witness to a naturalized citizen he must bring his certificate of citizenship to the court when the petition is filed.
TO THE APPLICANT.—The fee of four dollars must be paid to the clerk of the court before he examines to fill out the petition for naturalization. He has a chargeable for this blank.

- First. My full name is: . . . (Do not abbreviate any part of name by initial or otherwise.)
Second. My place of residence is: . . . (Number and name of street.) (City or town.) (State, Territory, or District.)
Third. My occupation is:
Fourth. I was born on the . . . day of, 18, at (City or town.) (Country.)
Fifth. I emigrated to the United States from (Port of embarkation,) (Country,) on or about the . . . day of . . ., 1 . . ., and arrived at the port of (Port of arrival.), . . . (State.), in the United States, on the vessel (If the alien arrived otherwise than by vessel, the character of conveyance or name of transportation company should be given.)
Sixth. I declared my intention to become a citizen of the United States, on the . . . day of, 1 at (City or town), (State, Territory, or District.), in the Court
Seventh. I am . . . married. My husband's name was (Petitioner if a widower, should give name of his wife when living, and state place of her birth; if not married, he should enter "not" in first sentence. In both cases surplus words should be struck through) He was born in (City or town) (Country,) and is now deceased (City or town,) She now resides at (City or town,) (Country.) I have . . . child . . ., whose name . . ., date . . . and place . . . of residence are as follows:
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
., born day of, 1, at; resides at
Eighth. I am not a disbeliever in or opposed government or a member of or affiliated with any organization or body of persons teaching disbelief in organized government. I am not a polygamist nor a believer in the practice of polygamy. I am attached to the principles of the Constitution of the United States, and it is my intention to become a

ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴՐԱԳՐԻՆ ՀԱՄԱՐ

Այդ Դատարարի Քարտուղարին. — 1911 Յուլի 29-ին եւ օգոստոսի 26-ին Դատարարի Քարտուղարին բարձրագույն դատարարին զեղծագործութեան դեմ չեմք իւրեք Միջեւ Նահանգներն յատուցող օրհանգրվաններն ինքնագրերն փնջն ու ընկերացն ըլլան իրենց յատուցելու վայրերն ալ:
Այդ. — Այս և լեզուստ օրինակն յիշելու, եւ ասին ինքնագրսն ինչոյ քանի քանի եւ ըր հոգն լեզուի վարդապետ եղան վայր չեմք վայրեցեաց հետք բերելու ե:
Այդ իր զբառուին. — Խնդրեցեալ լեզուի եւ արձանագրելու յիշելու ուսում \$4.00 վճարելու ե Դատարարին Քարտուղարին:

Ստաշին: Իմ ամբողջ անունս է (Ոչ մէկ բառ կրճատելու է)
Երկրորդ: Իմ բնակավայրս է (Հասցէ) (Թիւ, Փողոց), (Քաղաք կամ Գիւղ), (Նահանգ, կիսանահանգ կամ Շրջանակ):
Երրորդ: Իմ զբաղումս է (Գործի անուն)
Չորրորդ: Ես ծնած էի օր ամսի 18 (Քաղաք կամ Գիւղ, Երկիր):
Հինգերորդ: Ես զաղթեցի Միացեալ Նահանգներն (Նաև շատած Նահանգներս, Երկիր) էն ճիշտ կամ շուրջ օրը ամսի, 1 եւ Հասցայ (Այս անուն) Նաւահանգիստը, (Նահանգ) Միացեալ Նահանգներուն մէջ (Այս անուն) Նաւով:
Վեցերորդ: Ես յայտարարեցի իմ Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու մտադրութիւնս տարւոյ օրը ամսի: (Քաղաքի կամ Գիւղին) (Նահանգին, կիսանահանգին, կամ Վիճակին) Դատարարին մէջ:
Եթերորդ: Ես ամուսնացած . . . եմ: Իմ կնոջ անունն է կամ էր: Ինք (կնոջ կամ ամուսնի) ծնած էր (Քաղաք կամ Գիւղ) տեղը եւ հիմայ կը բնակի (Հասցէ) տեղը: Ես ունիմ զաւակներ, եւ որոնց իւրաքանչիւրի անունը, ծննդեան թուականն ու տեղը եւ բնակավայրը հետեւեալն է., ծնած օր 1, տեղն, կը բնակի, ծնած օր 1, տեղն, կը բնակի, ծնած օր 1, տեղն, կը բնակի
Ութերորդ: Ես ոչ չհաւատացող մ'եմ եւ ոչ ալ հակառակող չեմ կաղմակերպուած կառավարութեան կամ անդամ մը կամ համակիրող մը որ եւ է կաղմակերպութեան կամ անձերու իմբակի չը, ոչ կը սովորեցնէ չը հաւատալ կաղմակերպուած կառավարութեան: Նոյնպէս ես բազմակին մը չեմ եւ ոչ ալ բազմակնութեան գործադրութեանը հաւատացող մը: Ես փարած եմ Միացեալ Նահանգներուն Սահմանադրութեան սկզբունքներուն,

citizen of the United States and to renounce absolutely and forever all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly to (Name.), (Title and country.), of which at this time I am a citizen, subject, and it is my intention to reside permanently in the United States.

Ninth. I am able to speak the English language.

Tenth. I have resided continuously in the United States for five years, since the day of, 1, and in the State Territory District of for one entire year prior to this time, since the day of, 1

Eleventh. I have heretofore made petition for United States citizenship.

If petitioner has heretofore made application for citizenship, the facts required should be fully stated in the following blanks:

I petitioned for citizenship to the Court at (City or town), (State, Territory, or District.), on the day of, 1, which was denied for the following reasons: and the cause of such denial has since been cured or removed.

(Այս տեղէն Բնագրի վկաներու վերաբերեալ Հրահանգը մասնաւոր պատճառով մը զանց առնուած է, սակայն թարգմանութիւնը ամբողջովին տրուած է յաջորդ երեսին վրայ:— Տեսնել նաև Երես 7, Հատուած 10):

..... (Name.) (Occupation.) (Residence address.)

..... (Name.) (Occupation.) (Residence address.)

Names of witnesses who will be substituted by me if those appearing with me at the time of filing my petition for naturalization are unable to appear at the time of the hearing-

..... (Name.) (Occupation.) (Residence address.)

..... (Name.) (Occupation.) (Residence address.)

I herewith present my Declaration of Intention to become a Citizen of the United States.

եւ իմ մտադրութիւնս է Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալ եւ բացարձակապէս ու յաւիտեան թողել ամեն ինչ պատկութիւն ու հաւատարմութիւն որ ես է Նախկին թուրքական Երեսնակալի, նահանգի, կամ պետութեան, եւ մասնաւորաբար (Ս'ուն տիրոս) ին, որուն Հիմայ ես քաղաքացի մը (կամ Հպատակ) եմ, եւ իմ մտադրութիւնս է բնակիլ մշտնջենապէս Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

Ինչերորդ: Ես կարող եմ խօսիլ Անգլիերէն: Տասերորդ: Ես շարունակաբար բնակած եմ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ տու նուազն Հինգ տարիներու շրջան մը, անմիջապէս նախորդող այս խնդրագրի թուականին, այսինքն, էն, Փրկչի թուականին եւ Նահանգին (Կիսանահանգին կամ Երջանակին) մէջ առ նուազն մէկ տարի այս խնդրագրի թուականին նախորդող, այսինքն օրէն, Փրկչի թուականին:

Տասեակերորդ: Ասկից առաջ որ եւ է դատարանի քաղաքացիութեան խնդրագիր ես տուած չեմ: (Ես քաղաքացիութեան խնդրագիր տուած եմ (այս էն) տեղի, (այս առան) դատարանին եւ յիշեալ խնդրագիրը մերժուած էր յիշեալ դատարանէն Հետեւեալ իրաւունքներով եւ պատճառներով, այսինքն եւ այդպիսի մերժման պատճառը անկից ասդին դարմանուած ու վերցուած է:)

Ի սրբեմն Կրօնի Եւրոպայի Կրօնական Կոնգրէսի, զբաղմունքներն եւ բնութեան հասցիներն, որոնք պետք է Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիութեան հետ ըլլան, եւ որոնք պետք է քննարկուին Միացեալ Նահանգներու ղեկավար հիմն դրոշմներն շարունակաբար ճշտած ըլլան եւ վերջին թիւ դրոշմն այն Նահանգին ղեկ, որ պետք է դրոշմն ինքնուրուի ինքնուրուի. եւ որոնք երբեք որոնք պետք է ըլլան յետ քաղաքացիութեան Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիութեան հետ ըլլան ամեն դրոշմ արեւելք անկողնուն, եւ որոնք յետ հետ պետք է երկրայան օր ղեկ դրոշմներն Քրիստոսոսէն, օր ղեկ Միացեալ Նահանգներու Ընդհանուր Փառաբանի Կրօնական Կոնգրէսի կամ Կրօնական, եւ օր ղեկ դրոշմներն, երբեք որոնք յետ հետ վերջին վայրէջմաններն որոնք:

..... (Անուն) (Ձբաղում) (Հասցէ)
..... (Անուն) (Ձբաղում) (Հասցէ)

Եթէ վերայբերելներն վերան գալ, անոնք քաղաքացիութեան հետեւեալներն
..... (Անուն) (Ձբաղում) (Հասցէ)
..... (Անուն) (Ձբաղում) (Հասցէ)

Ասոր հետ կը ներկայացնեմ իմ Միացեալ Նահանգներուն Քաղաքացի մ'ըլլալու Մտադրութեան Յայտարարութիւնս:

1003
11453

PETITION FOR NATURALIZATION.

.....Court of.....

In the matter of the petition of..... to be admitted as a citizen of the United States of America.

To the...Court:

The petition of.....respectfully shows:

(First to Eleventh see pages 14,16.)

....., SS:

....., being duly sworn, deposes and says that he is the petitioner in the above-entitled proceeding; that he has read the foregoing petition and knows the contents thereof; that the same is true of his own knowledge, except as to matters therein stated to be alleged upon information and belief, and that as to those matters he believes it to be true.

Subscribed and sworn to before me this.....day of....., anno Domini.....

[L. S.]

....., Clerk of the.....Court.

AFFIDAVIT OF WITNESSES.

.....Court of.....

In the matter of the petition of..... to be admitted a citizen of the United States of America.

....., SS:

....., occupation....., residing at....., and occupation....., residing at....., each being severally, duly, and respectively sworn, deposes and says that he is a citizen of the United States of America; that he has personally known the petitioner above mentioned, to be a resident of the United States for a period of at least five years continuously immediately preceding the date of filing his petition, and of the State (Territory or District) in which the above-entitled application is made for a period of.....years immediately preceding the date of filing his petition; and that he has personal knowledge that the said petitioner is a person of good moral character, attached to the principles of the Constitution of the United States, and that he is in every way qualified, in his opinion, to be admitted as a citizen of the United States.

Subscribed and sworn to before me this.... day of....., nineteen hundred and.....

[L. S.]

....., (Official character of attestor).

Դատարանի Քարտուղարը իրողութիւններու զբէն համեմատ կը լեցնէ իսկական խնդրագիրը (երկու օրինակ), որոյ իսկական պատճենն հետեւեալն է:

ԽՆԴՐԱԳԻՐ ԲՆԻԿՆ ԿԱՄ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԸՂԼԱԼՈՒ

(Այս էնչ անուն) Դատարան (այս էնչ տեղէ)

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն իբր քաղաքացի մը մըտցուելու (այս էնչ անուն անձի) խնդրագրին նկատմամբ:

Առ (այս էնչ) Դատարանն.

(Այս անուն անձի) խնդրագիրը յարգանքով կը ցուցնէ:

(Առաջինէն մինչև Տասնեակերորդ յօդուածներն ընդն ին իրարմէն ինչպէս յիշուածն է: Տեսնել երես 15 և 17:)

Այս խնդրագրին կցուած են եւ անոր մասը կը կազմեն իմ Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալու Մտադրութեան Յայտարարութիւնը եւ վաճառականութեան ու Աշխատութեան Ճիւղի (նիւստիտիւն) վկայագիրը օրէնքի պահանջման համաձայն: Ուստի եւ ձեր խնդրատուն կ'աղաչէ որ ինքը մտցուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն էջք քաղաքացի մը:

Թուական..... (Խնդրատուի ստորագրութիւնը).....

.....որ է

(Այս անուն անձը), ըստ արժանւոյն երդուելով, կը վկայէ ու կ'ըսէ թէ էնչ խնդրատուն է վերեւ իրաւունք ստացած դատական գործառնութեան, թէ ինք կարդացած է նախնթաց խնդրագիրը եւ գիտէ անոր պարունակութիւնը, թէ յիշեալը շիտակ է իւր իսկ գիտցածովը բացի անոր մէջի այն եղելութիւններէն, որոնք յիշուած են թէ հիմնուած են առնուած տեղեկութեան եւ համոզման վրայ, եւ թէ այն եղելութիւններուն նկատմամբ ինք կը հաւատայ որ ճշմարիտ եղած ըլլան:

Ստորագրած եւ երդուած իմ առջեւ այս.....ամսի..... ըրող օրը և Փրկչի Թուին.....

[Կնիք] Քարտուղար.....Դատարանի

.....19.....

ՎԿԱՆԵՐՈՒ ԵՐԴՄՆԱԳԻՐ

.....Դատարան.....

..... ի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մը մտցուելու խնդրագրին նկատմամբ.

(Շարունակութիւնը տեսնել յաջորդ երեսը):

.....որ է.
զբաղմամբ.
 բնակելով եւ
զբաղմամբ, բնակելով իւրաքանչիւրը
 ուրոյն ուրոյն, ըստ արժանւոյն եւ ամեն մէկը իրեն համար եր-
 դուելով, կը վկայէ եւ կ'ըսէ թէ ինք քաղաքացի մ'է Ամերիկա-
 յի Միացեալ Նահանգներուն, թէ ինք անձամբ կը ճանաչէ որ
 վերոյիշեալ խնդրատուն Միացեալ Նահանգ-
 ներուն բնակիչ մ'եղած է առ նուազն հինգ տարիներու ժա-
 մանակամիջոց մը շարունակաբար անմիջապէս նախորդող իր
 խնդրագրի արձանագրութեան թուականին, եւ Նահանգին
 (կիսանահանգին կամ Շրջանակին) որուն մէջ վերեւը իրաւունք
 ստացած կոչնագիրը շինուած է տարիներու
 ժամանակամիջոց մը անմիջապէս նախորդող իր խնդրագրի ար-
 ձանագրութեան թուականին. եւ թէ ինք անձամբ գիտէ թէ
 յիշեալ խնդրատուն լաւ բարոյական նկարագրի տէր անձ մ'է,
 փարած Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութեան սկզ-
 բունքներուն, եւ թէ ինք ամեն կերպով որակուած է, իր գա-
 ղափարով, Միացեալ Նահանգներուն իբր քաղաքացի մը մըտ-
 ցուելու:

Ստորագրած և երդուած իմ առջև այս որ ամսի,
 հազար ինն հարիւր և

[Կնիք] (վկաները լսողի պատճենական յատկութիւնը)

(Քաղաքացիական Վկայութի Պարգէնը Դեպքի Կրթական Կենտրոն)

ԲՆԻԿՆ ԿԱՄ ՔԱՂԱՔԱՍՑԻ ԸՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԿԱՆՈՆՆԵՐԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾՆԵՐ

4. Որ և է օտարահպատակ որ յայտարարած է իւր Մտադ-
 րութիւնը 1906 Սեպտ. 27ին կամ անկէ վերջ, եւ անոր վրայ
 իւր խնդրագիրը արձանագրել կուտայ, պէտք է յիշեալ խնդ-
 րագիրը ստորագրէ իւր իսկ ձեռագրովն եւ պէտք է Անգ-
 լիերէն կարողանայ խօսիլ: (Բացի Հատուած 8 արձանագրութեան 10-րդ
 եկողէն): Եթէ մէկը անձնապէս անկարող ըլլայ խօսելու այնպէս
 ըսելու է. «I am able to speak the English language» ին տեղը:
 18 տարեկանէն վար Միացեալ Նահանգներն ժամանող օտարա-
 հպատակներն չեն կրնար քաղաքացի ըլլալ, առանց Մտադրու-
 թեան Յայտարարութիւնը ընելու (Առաջին Թուղթը) առնելու):

24. Առանց Մտադրութեան Յայտարարութիւնը ընելու կըր-
 նան Քաղաքացիութեան մտցուիլ անոնք միայն որ 21 տարե-
 կան եղած են, եւ Միացեալ Նահանգներու Ցամաքային Բանա-
 կէն պատուաւոր կերպով արձակուած են, կամ հինգ տարի
 յաջորդաբար ծառայած են Միացեալ Նահանգներու Նաւա-
 տորմիդին մէջ, եւ կամ չորս տարի Միացեալ Նահանգներու
 Նաւային Զօրաբանակին մէջ:

The Declaration of Independence

In Congress, July 4th, 1776.

THE UNANIMOUS DECLARATION OF THE THIRTEEN UNITED STATES OF AMERICA.

When, in the course of human events, it becomes necessary for one people to dissolve the political bands which have connected them with another, and to assume, among the powers of the earth, the separate and equal station to which the laws of nature and of nature's God entitle them, a decent respect to the opinions of mankind requires that they should declare the causes which impel them to the separation.

We hold these truths to be self-evident: that all men are created equal; that they are endowed, by their creator, with certain inalienable rights; that among these are life, liberty, and the pursuit of happiness. That to secure these rights, governments are instituted among men, deriving their just powers from the consent of the governed; that whenever any form of government becomes destructive of these ends, it is the right

ԱՆԿԱՒՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յուլիս 4, 1776. Վերահռոգման մէջ:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՏՈՒՆԵՐԷ՝ ՄԻՅԵՆԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԻՅՈՅՆ ԑՄՅՈՐԱՐՐՈՒԹԻՒՆԸ: ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԲՅԱՐԳԻՆ ԹԱՐԱԲԵՐԵՅ ՊԵՏՐՈՍ ՌԹՈՐՈՍԵԱՆ

Երբ, մարդկային պատահարներու ընթացքին մէջ, անհրաժեշտ կը դառնայ ժողովուրդի մը համար լուծելու քաղաքական այն կապերը, որոնք կապած են զիրենք ուրիշին հետ, եւ ստանձնելու երկրի իշխանութեանց միջեւ առանձին եւ հաւասար դիրք, որուն բնութեան օրէնքներն ու բնութեան Աստուածը զիրենք արժան տեսած են, մարդկութեան գաղափարներուն պատշաճ յարգանք մը կը պահանջէ որ անոնք յայտարարեն ինչ պատճառները, որոնք կ'ստիպեն զիրենք անջատման:

Մենք կ'ըմբռնենք սոյն ճշմարտութիւններն ինքնայայտ են, թէ բոլոր մարդիկ ստեղծուած են հաւասար, թէ անոնք օժտուած են, իրենց Արարչէն, որոշ անփոխանցուելի իրաւունքներով, թէ ասոնց մէջ են կեանք, ազատութիւն եւ երջանկութեան հետապնդում: Եւ որ այս իրաւունքներն ձեռք բերելու համար, մարդոց մէջ կառավարութիւններ կազմակերպուած են, ընդունելով իրենց արդար իշխանութիւն-

of the people to alter or to abolish it, and to institute a new government, laying its foundation on such principles, and organizing its powers in such form as to them shall seem most likely to effect their safety and happiness. Prudence, indeed, will dictate, that governments long established should not be changed for light and transient causes; and accordingly, all experience hath shown, that mankind are more disposed to suffer while evils are sufferable, than to right themselves by abolishing the forms to which they are accustomed. But when a long train of abuses and usurpations, pursuing invariably the same object, evinces a design to reduce them under absolute despotism, it is their right, it is their duty to throw off such government, and to provide new guards for their future security. Such has been the patient sufferance of these colonies; and such is now the necessity which constrains them to alter their former systems of government. The history of the present king of Great Britain is a history of repeated injuries and usurpations, all having in direct object the establishment of an absolute tyranny over these states. To prove this, let facts be submitted to a candid world.

ներն կառավարուածին համա-
ձայնութենէն, եւ երբ որ
կառավարութեան որեւէ կեր-
պը քանդիչ կը դառնայ այս կէ-
տերուն, ժողովուրդի իրա-
ւունքն է փոխել կամ կործա-
նել զայդ, եւ հաստատել նոր
կառավարութիւն, որոյ հիմերը
դնելով այնպիսի սկզբունքնե-
րու վրայ եւ անոր իշխանու-
թիւններն կազմակերպելով
այնպիսի կերպով որ իրենց պի-
տի թուի իրենց ապահովու-
թիւնն ու երջանկութիւնը
իրականացնելու ամենէն հա-
ւանական կերպը: Ոոհեմու-
թիւնը՝ արդարեւ, պիտի հը-
րամայէ, որ երկար ատենէ ի-
վեր հաստատուած կառավա-
րութիւններն պէտք չէ փոխ-
ուին թեթեւ եւ վաղանցիկ
պատճառներով. եւ նոյնպէս
ամեն փորձառութիւն ցոյց տը-
ւած է որ մարդկութիւնն աւե-
լի տրամադիր է համբերու-
թեամբ տանելու ուր չարիքնե-
րը տանելի են, քան քանդելու
այն կարգ ու կանոններն որոց
վարժուած են: Բայց երբ զեղ-
ծումներու եւ յափշտակու-
թիւններու երկար շարք մը,
անփոփոխ կերպով հետա-
մըտելով միեւնոյն նպատա-
կին, ցոյց կուտայ զանոնք բա-
ցարձակ բռնութեան ենթար-
կելու ծրագիր մը, իրենց իրա-
ւունքն է, իրենց պարտակա-
նութիւնն է, տապալել այնպիսի
կառավարութիւնը, և հայթայ-
թել նոր պահապաններ իրենց

ապագայ ապահովութեան հա-
մար: Այսպէս եղած են այս
գաղութներու համբերատար
տառապանքներն, եւ այսպէս է
ստիպողականութիւնը հիմայ
որ կը բռնադատէ զիրենք փո-
խելու իրենց կառավարութեան
նախկին դրութիւններն: Մե-
ծըն Բրիտանիոյ արդի թագա-
ւորին պատմութիւնը, պատ-
մութիւն մ'է կրկնուած շարիք-
ներու եւ յափշտակութիւննե-
րու. բոլորն անմիջական նը-
պատակ ունենալով սոյն նա-
հանգներուն վրայ բացարձակ
բռնապետութեան մը հաստա-
տումը: Ասիկա ապացուցանե-
լու համար, թող եղելու-
թիւններն ներկայացուին անա-
չառ աշխարհի մը:

He has refused his assent to laws the most wholesome and necessary for the public good.

Ինք մերժած է իւր հաւա-
նութիւնը տալ հասարակաց
լաւութեանը համար ամենէն
կենսական եւ անհրաժեշտ
օրէնքներուն,

He has forbidden his gov-
ernors to pass laws of immediate
and pressing importance, unless
suspended in their operation, till
his assent should be obtained;
and when so suspended, he has
utterly neglected to attend to
them.

Ինք արգիլած է իր կուսա-
կալներուն անմիջական եւ ըս-
տիպողական կարեւորութիւն
ունեցող օրէնքներ անցնե-
լու. եթէ ոչ իրենց գործողու-
թեան մէջ առկախ թողութիւն
մինչեւ որ իւր հաւանութիւնը
ստացուի, եւ երբ այսպէս
առ կախեալ, ինք իսպառ զանց
ըրած է անոնց ուշադրութիւն
տալու:

He has refused to pass other
laws for the accomodation of
large districts of people, unless
those people would relinquish the

Ինք մերժած է անցնելու
ուրիշ օրէնքներ ժողովրդի
մեծ վիճակները տեղադրելու
համար, մինչեւ որ այս ժողո-

right of representation in the legislature—a right inestimable to them, and formidable to tyrants only.

He has called together legislative bodies at places unusual, uncomfortable, and distant from the depository of their public records, for the sole purpose of fatiguing them into compliance with his measures.

He has dissolved representative houses repeatedly, for opposing, with manly firmness, his invasions on the rights of the people.

He has refused, for a long time after such dissolutions, to cause others to be elected; whereby the legislative powers, incapable of annihilation, have returned to the people at large, for their exercise, the state remaining, in the mean time, exposed to all the dangers of invasion from without, and convulsions within.

He has endeavored to prevent the population of these states; for that purpose obstructing the laws for naturalization of foreigners; refusing to pass others to encourage their migration hither, and raising the conditions of new appropriations of lands.

Վուրդը թողու օրէնսդրու-
թեան մէջ ներկայացուցիչ ու-
նենալու իրաւունքը. իրաւունք
մը անգին իրենց, եւ ահեղ
բռնաւորներուն միայն:

Ինք հաւաքուելու կանչած
է օրէնսդիր մարմիններն անսո-
վոր, անհանգիստ եւ իրենց հա-
սարակաց արձանագրութեանց
աւանդատուներէն հեռու տե-
ղեր, զանոնք յոգնեցնելով իւր
ծրագիրներուն հաւանեցնելու
միակ նպատակաւ:

Ինք կրկին եւ կրկին լու-
ծած է երեսփոխանական ժո-
ղովներն, ժողովուրդի իրա-
ւունքներուն վրայ իւր յար-
ձակմանց դէմ այրական հաս-
տատամտութեամբ հակառա-
կելուն համար:

Ինք մերժած է, երկար
ատեն այնպիսի լուծումներէ
վերջ, ուրիշները ընտրուելու
առիթ տալ. որով օրէնսդիր իշ-
խանութիւններն բնաջնջման
անընդունակ, վերագարձած
են ընդհանուր ժողովրդին
իրենց հրահանգին համար, մի-
եւնոյն ատեն նահանգը ենթա-
կայ մնալով արտաքին յարձակ-
ման բոլոր վտանգներուն եւ
ներքին խռովութիւններուն:

Ինք ջանացած է այս նա-
հանգներու բազմամարդու-
թիւնը կասեցնելու, այդ նպա-
տակաւ խափանելով օտարա-
հրպատակներու քաղաքացի
ըլլալու օրէնքներն, մերժելով
անցցնել ուրիշ օրէնքներն
իրենց դէպի հոս գաղթակա-

նութիւնը քաջալերելու հա-
մար, եւ բարձրացնելով հողե-
րու նորանոր յատկացման պայ-
մաններն:

Ինք խափանած է արդա-
րութեան մատակարարութիւ-
նը, մերժելով իւր հաւանու-
թիւնը դատական իշխանու-
թիւններ հաստատող օրէնք-
ներուն:

Ինք «յիպէ» ըրած է որ,
դատաւորներն իրենց պաշտո-
նավարութեան, եւ իրենց թո-
շակներու գումարին եւ վճար-
ման համար, իր կամքէն մի-
այն կախումն ունենան:

Ինք կառուցած է նոր պաշ-
տօնարաններու մեծ թիւ մը եւ
հոս զրկած է պաշտօնեաներու
բազմութիւն մը մեր ժողո-
վուրդը տառապեցնելու եւ
իրենց հոլթիւնը սպառելու:

Ինք պահած է մեր մէջ մը-
նայուն բանակներ խաղաղու-
թեան ժամանակ, առանց մեր
օրէնսդիրներու համաձայնու-
թեան:

Ինք ազդեցութիւն գոր-
ծածած է զինուորականը քա-
ղաքական իշխանութենէն ան-
կախ եւ գեր ի վերոյ դարձնե-
լու:

Ինք միացած է ուրիշնե-
րուն ենթարկելու մեզ մեր
սահմանադրութեանն օտար
եւ մեր օրէնքներուն չը ճանչ-
ցած իրաւասութեան մը տակ.
իւր հաւանութիւնը տալով
իրենց պատրուակած օրէնքս-
դրութեան արարքներուն:

He has obstructed the ad-
ministration of justice, by refus-
ing his assent to laws for estab-
lishing judiciary powers.

He has made judges depend-
ent on his will alone, for the ten-
ure of their offices, and the
amount and payment of their
salaries.

He has erected a multitude
of new offices, and sent hither
swarms of officers to harass our
people and eat out their sub-
stance.

He has kept among us, in
times of peace, standing armies,
without the consent of our leg-
islatures.

He has affected to render
the military independent of and
superior to the civil power.

He has combined with oth-
ers to subject us to a jurisdiction
foreign to our constitution and
unacknowledged by our laws,
giving his assent to their acts of
pretended legislation:

For quartering large bodies of armed troops among us:

For protecting them, by a mock trial, from punishment for any murders which they should commit on the inhabitants of these states:

For cutting off our trade with all parts of the world:

For imposing taxes on us without our consent:

For depriving us, in many cases, of the benefits of trial by jury:

For transporting us beyond seas to be tried for pretended offences:

For abolishing the free system of English laws in a neighboring province, establishing therein an arbitrary government, and enlarging its boundaries, so as to render it at once an example and fit instrument for introducing the same absolute rule into these colonies:

For taking away our charters, abolishing our most valuable laws, and altering fundamentally the forms of our government:

Մեր մէջ զբառաւոր զօրքերու մեծամեծ գունդեր տեղաւորելու համար:

Կեղծ դատաստանով մը, զանոնք պաշտպանելու համար, այս նահանգներու բնակչաց վրայ անոնց կատարած որեւէ մարդասպանութեանց պատժէն:

Աշխարհին բոլոր մասանց հետ մեր ունեցած առեւտուրը կտրելու համար:

Առանց մեր համաձայնութեան մեր վրայ հարկեր դնելու համար:

Բազմաթիւ առիթներու մէջ, երդուեալ դատաւորներու դատաւարութեան օգտակարութիւններէն մեզ զըրկելու համար:

Վրադիր յանցանքներու պատճառով դատուելու համար մեզ ծովերէ անդին տեղափոխելու համար:

Դրացի գաւառի մը մէջ Անգլիական օրէնքներու ազատ դրութիւնը խափանելու համար, հոն հաստատելով քամծին կառավարութիւն մը, եւ ընդլայնելով անոր սահմաններն, այնպէս որ վերածելու զայն անմիջական օրինակ մը եւ պատշաճ գործիք մը նոյն բացարձակ կառավարութիւնը այս գաղութներուն մէջ ներկայացնելու համար:

Մեր արտօնագիրներն ետ առնելու համար, խափանելով մեր ամենաթանկագին օրէնքներն եւ հիմնապէս փոփոխե-

լով մեր կառավարութեանց իշխանութիւններն:

Մեր իսկ օրէնսդիր ժողովներն դադարեցնելու համար, եւ յայտարարելով իրենք զիրենք իշխանութիւն առած մեզ համար օրէնսդրելու ամէն առթիւ ինչ որ ալ ըլլայ:

Ինք թողուցած է այստեղի կառավարութիւնը, մեզ իւր պաշտպանութենէն դուրս յայտարարելով եւ մեզի դէմ պատերազմ մղելով:

Ինք կողոպտած է մեր ծովերը, աւերած՝ մեր ծովեզերքներն, այրած մեր քաղաքներըն եւ քանդած մեր ժողովուրդի կեանքերն:

Ինք՝ ներկայիս, կը տեղափոխէ օտարազպատակ վարձկան զինուորներու մեծամեծ բանակներ, ամբողջացնելու համար մահուան, ամայնութեան եւ բռնապետութեան արարքներն, որոնք արդէն սկսած են, ամենէն բարբարոս դարերու մէջ ահա՛ նմանը հազիւ տեսնուած, նենգութեան եւ անգթութեան պարագայներով, եւ լիովին անարժան քաղաքակրթուած ազգի մը գլուխին:

Ինք բռնադատած է՝ անտէր ծովերու վրայ գերի բռնուած, մեր քաղաքացի ընկերներն, իրենց երկրին դէմ գէնք վերցնել, իրենց բարեկամներու եւ եղբայրներու դահիճներն դառնալ, կամ իրենք զիրենք ձգել իրենց ձեռներովն:

For suspending our own legislatures, and declaring themselves invested with power to legislate for us in all cases whatsoever.

He has abdicated government here, by declaring us out of his protection, and waging war against us.

He has plundered our seas, ravaged our coasts, burnt our towns and destroyed the lives of our people.

He is, at this time, transporting large armies of foreign mercenaries to complete the works of death, desolation, and tyranny already begun, with circumstances of cruelty and perfidy scarcely paralleled in the most barbarous ages, and totally unworthy the head of a civilized nation.

He has constrained our fellow-citizens, taken captive on the high seas, to bear arms against their country, to become the executioners of their friends and brethren, or to fall themselves by their hands.

He has excited domestic insurrections amongst us, and has endeavored to bring on the inhabitants of our frontiers the merciless Indian savages, whose known rule of warfare is an undistinguished destruction of all ages, sexes, and conditions.

In every stage of these oppressions we have petitioned for redress in the most humble terms; our repeated petitions have been answered only by repeated injury. A prince whose character is thus marked by every act which may define a tyrant is unfit to be the ruler of a free people.

Nor have we been wanting in attentions to our British brethren. We have warned them, from time to time, of attempts by their legislature to extend an unwarrantable jurisdiction over us. We have reminded them of the circumstances of our emigration and settlement here. We have appealed to their native justice and magnanimity, and we have conjured them by the ties of our common kindred to disavow these usurpations, which would inevitably interrupt our connections and correspondence. They, too, have been deaf to the voice

Ինք գրգռած է տեղական ապստամբութիւններ մեր մէջ. եւ ջանացած է մեր սահմանագլուխներու բնակչաց վրայ բերել անողորմ Հնդիկ վայրենիներն, որոնց գիտցած պատերազմական կանոնն է անխտիր սպանութիւն բոլոր հասակներու, սեռերու եւ պարագայներու:

Այս հարստահարութեանց ամեն մէկ աստիճանին մէջ մենք աղերսագրած ենք դարմանի համար ամենախոնարհ ոճերով, մեր կրկնուած աղերսագրերն պատասխանուած են միայն կրկնուած անիրաւութիւնով: Իշխան մը, որոյ նկարագիրը այսպէս կը նշանակուի ամէն մի արարքով, որ կը յայտնէ բռնապետ մը ըլլալը, անյարմար է ազատ ժողովուրդի մը իշխողը լինելու:

Եւ ոչ ալ մենք մեր Բրիտանական եղբարց ուշադրութիւն ընծայելու թերի գըտնուած ենք: Մենք զգուշացուցած ենք զիրենք, ժամանակ առ ժամանակ, իրենց օրէնսդիրներու մեր վրայ անարդարացի իրաւասութիւն մը տարածելու փորձերուն: Մենք յիշեցուցած ենք իրենց մեր գաղթականութեան եւ այստեղ հաստատուելու պարագայները: Մենք կոչում ըրած ենք իրենց հայրենական արդարութեան եւ վեհանձնութեան, եւ մենք երդմնեցուցած ենք զիրենք մեր արենակցութեան,

of justice and consanguinity. We must, therefore, acquiesce in the necessity which denounces our separation, and hold them, as we hold the rest of mankind, enemies in war, in peace friends.

կապերով հրաժարելու այս բռնի գրաւումներէն, որոնք անխուսափելի կերպով պիտի ընդհատեն մեր կապակցութիւններն եւ յարաբերութիւններն: Անոնք ալ խուլ եղան արդարութեան եւ արենակցութեան ձայնին: Մենք՝ ասոր համար պէտք է համակերպինք անհրաժեշտութեան որ կը ծանուցանէ մեր անջատումը եւ ընդունիլ զիրենք, ինչպէս կընդունինք մարդկութեան մնացած մասը, պատերազմի մէջ թշնամիներ, խաղաղութեան մէջ բարեկամներ:

We, therefore, the Representatives of the United States of America, in General Congress assembled, appealing to the Supreme Judge of the world for the rectitude of our intentions, do, in the name and by the authority of the good people of these Colonies, solemnly publish and declare that these United Colonies are, and of right ought to be, *free and independent States*; that they are absolved from all allegiance to the British crown, and that all political connection between them and the State of Great Britain is, and ought to be, totally dissolved; and that, as *free and independent States*, they have full power to levy war, conclude peace, contract alliances, establish commerce, and to do all other acts and things which *independent States* may of right

Ուստի՝ մենք, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգացն Երեսփոխաններն, Ընդհանուր Վեհաժողովի մէջ հաւաքուած, կոչում ընելով աշխարհի Գերագոյն Դատաւորին մեր դիտաւորութեանց արդարութեան համար, հանդիսաւոր կերպով կը հրատարակենք ու կը յայտարարենք յանուն եւ յիշխանութիւն այս Գաղութների լաւ ժողովրդեան, թէ այս Միացեալ Գաղութներն են, եւ իրաւամբ պէտք է ըլլան, ԱՉԱՏ եւ ԱՆԿԱՍ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ. թէ իրենք արձակուած են Բրիտանական թագին հպատակութեան բոլոր պարտականութիւններէն, եւ թէ բոլոր քաղաքական կապակցութիւնն իրենց եւ Մեծն Բրիտանիոյ Նահանգին միջեւ է եւ պէտք է ըլլայ ամբողջովին լուծուած. եւ թէ իբր ԱՉԱՏ եւ ԱՆԿԱՍ

do. And for the support of this declaration, with a firm reliance on the protection of Divine Providence, we mutually pledge to each other our lives, our fortunes, and our sacred honour.

ՆԱՀԱՆՔՆԵՐ կատարեալ իշխանութիւն ունին պատերազմ յարուցանելու, խաղաղութիւն կնքելու, նիզակակցութիւններ դաշնադրելու, վաճառակա-նութիւն հաստատելու եւ ուրիշ ամէն գործեր ու իրեր ընելու, որոնք ԱՆԿԱԽ ՆԱՀԱՆՔՆԵՐ ըստ իրաւանց կրնան ընել: Եւ այս յայտարարութիւնը պահելու համար Աստուածային Նախախնամութեան պաշտպանութեանը վըրայ հաստատուն ապաստանութեամբ, մենք փոխադարձաբար կ'ուխտենք իրարու մեր կեանքերն, մեր ստացուածքներն եւ մեր նուիրական պատիւը:

JOHN HANCOCK.

NEW HAMPSHIRE.

JOSIAH BARTLETT,
WILLIAM WHIPPLE,
MATTHEW THORNTON.

MASSACHUSETTS BAY.

SAMUEL ADAMS,
JOHN ADAMS,
ROBERT TREAT PAINE,
ELBRIDGE GERRY.

RHODE ISLAND, &c.

STEPHEN HOPKINS,
WILLIAM ELLERY.

CONNECTICUT.

ROGER SHERMAN,
SAMUEL HUNTINGTON.
WILLIAM WILLIAMS,
OLIVER WOLCOTT.

NEW YORK

WILLIAM FLOYD,
PHILLIP LIVINGSTON,
FRANCIS LEWIS,
LEWIS MORRIS.

PENNSYLVANIA.

ROBERT MORRIS,
BENJAMIN RUSH,
BENJAMIN FRANKLIN,
JOHN MORTON,
GEORGE CLYMER,
JAMES SMITH,
GEORGE TAILOR,
JAMES WILSON,
GEORGE ROSS.

VIRGINIA.

GEORGE WYTHE,
RICHARD HENRY LEE,
THOMAS JEFFERSON,
BENJAMIN HARRISON,
THOMAS NELSON, JR.,
FRANCIS LIGHTFOOT LEE,
CARTER BRAXTON.

SOUTH CAROLINA.

EDWARD RUTLEDGE,
THOMAS HAYWOOD, JR.,
THOMAS LYNCH, JR.,
ARTHUR MIDDLETON.

NEW JERSEY.

RICHARD STOCKTON,
JOHN WITHERSPOON,
FRANCIS HOPKINSON,
JOHN HART,
ABRAHAM CLARK.

DELAWARE.

CÆSER RODNEY,
GEORGE READ,
THOMAS M'KEAN.

MARYLAND.

SAMUEL CHASE,
WILLIAM PACA,
THOMAS STONE,
CHARLES CARROLL of Carrollton

NORTH CAROLINA.

WILLIAM HOOPER,
JOSEPH HEWES,
JOHN PENN.

GEORGIA.

BUTTON GWINNETT.
LYMAN HALL,
GEORGE WALTON.

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԸՆՏԻՐ ԱՍԱՑՈՒԱԾՆԵՐ

“I only regret that I have but one life to lose for my country.”
—CAPTAIN NATHAN HALE of Conn. *On the gallows.*

“To be prepared for war is one of the most effectual means of preserving peace.”— GEORGE WASHINGTON. Jan. 8, 1790.

“United, we stand; divided, we fall.

Let then the rising generation be inspired with an ardent love of their country, an unquenchable thirst for liberty, and a profound reverence for the Constitution and the Union. . . . Republics are created by the virtue, public spirit, and intelligence of the citizens. They fall when the wise are banished from the public councils because they dare to be honest, and the profligate are rewarded because they flatter the people in order to betray them.”—J. STORY.

“That the nation shall, under God, have a new birth of freedom, and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”— ABRAHAM LINCOLN.

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԸ

1. My country, 't is of thee,
Sweet land of liberty,
Of thee I sing.
Land where my fathers died,
Land of the pilgrims' pride,
From every mountain side
Let freedom ring.
2. My native country, thee,
Land of the noble, free,
Thy name I love;
I love thy rocks and rills,
Thy woods and templed hills;
My heart with rapture thrills
Like that above.
3. Let music swell the breeze,
And ring from all the trees
Sweet freedom's song;
Let mortal tongues awake,
Let all that breathe partake,
Let rocks their silence break,
The sound prolong.
4. Our Fathers' God, to thee
Author of liberty,
To thee we sing;
Long may our land be bright
With freedom's holy light,
Protect us by thy might.
Great God, our King.

SAMUEL FRANCIS SMITH.

The Articles of Confederation

In Congress, July 9th, 1778.

ARTICLES OF CONFEDERATION
AND PERPETUAL UNION,
BETWEEN THE STATES OF
NEW HAMPSHIRE, MASSACHU-
SETTS BAY, RHODE ISLAND AND
PROVIDENCE PLANTATIONS
CONNECTICUT, NEW YORK,
NEW JERSEY, PENNSYLVANIA,
DELAWARE, MARYLAND,
VIRGINIA, NORTH CAROLINA,
SOUTH CAROLINA AND GEORGIA

ARTICLE I.

The style of this confederacy shall be THE UNITED STATES OF AMERICA.

ARTICLE II.

Each state retains its sovereignty, freedom and independence, and every power, jurisdiction, and right, which is not by this confederation expressly delegated to The United States in congress assembled.

ARTICLE III.

The said states hereby severally enter in a firm league of friendship with each other, for their common defence, the security of their liberties, and their mutual and general welfare, binding themselves to assist each oth-

ՅՕԴՈՒԱԾՔ
ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Յուլիս 9, 1778, Վերստորոգութիւն մէջ:
Դաշնակցութեան և Մշտնջենական
Միութեան Յօդուածներ
Նեւ- Հէմփշիր, Մէսսչուսէթս Պէյ,
Ռոյ Սլաշնք և Փրովիտենս
Տընիսսարմենթեր, Գըննէթթըր,
Նեւ- Եօրթ, Նեւ- Ճըրզի,
Փէնսիլվէնիա, Տէլաուէյր,
Մէյրիլէնդ, Վըրճինիա,
Նոյթրն Գէրոլանդիա,
Սաւթ Գէրոլանդիա և Ճօրճիա,
Նահանգներուն զջէ:

Ամերիկեան Բնազրէն Թարգմանեց
ՊԵՏՐՈՍ Ռ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՅՕԴՈՒԱԾ Ա.

Այս դաշնակցութեան տիրապետը պիտի ըլլայ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Բ.

Իւրաքանչիւր նահանգ կը պահէ իր իշխանութիւնը, ազատութիւնն ու անկախութիւնը, եւ ամեն մէկ իշխանութիւն, իրաւատութիւն ու իրաւունք, որ յայտնի կերպով փոխանորդուած չէ այս ինիստ գումարուած դաշնակցութենէն Միացեալ Նահանգներուն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Գ.

Յիշեալ նահանգներն ներկայիւս առանձինն առանձինն բարեկամութեան հաստատակապի մը մէջ կը մտնեն իրարու հետ իրենց հանրային պաշտպանութեան, իրենց ազատութիւններու ապահովութեանն:

er against all force offered to, or attacks made upon them, or any of them, on account of religion, sovereignty, trade, or any other pretense whatever.

ARTICLE IV.

SECTION 1.

The better to secure and perpetuate mutual friendship and intercourse among the people of the different states in this union, the free inhabitants of each of these states (paupers, vagabonds, and fugitives from justice excepted), shall be entitled to all privileges and immunities of free citizens in the several states, and the people of each state shall have free ingress and regress to and from any other state, and shall enjoy therein all the privileges of trade and commerce, subject to the same duties, impositions, and restrictions, as the inhabitants thereof respectively, provided that such restrictions shall not extend so far as to prevent the removal of property imported into any state, to any other state, of which the owner is an inhabitant: provided also, that no imposition, duties, or restriction, shall be laid by any state on the property of The United

եւ իրենց փոխադարձ ու ընդհանուր բարեկեցութեան համար, կապելով իրենք զիրենք մէկը միւսին օգնելու, կրօնքի, իշխանութեան, առեւտուրի, կամ ուրիշ որ եւ է պատուակով, իրենց ներկայացուած բոլոր ոյժին դէմ. կամ իրենց՝ եւ կամ իրենցմէ որ եւ է մէկին վրայ եղած յարձակումներուն դէմ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Դ.

Հատուած 1.

Այս միութեան միջի տարբեր նահանգներու ժողովուրդներուն միջեւ աւելի լաւ փոխադարձ բարեկամութիւն եւ հաղորդակցութիւն ապահովելու եւ յաւերժացնելու (համար), սոյն նահանգներու ամեն մէկի ազատ բնակիչներն (բացի մուրացիկներէ, դատարկապորտներէ եւ արդարութենէ փախչողներէ) իրաւասու պիտի ըլլան զանազան նահանգներու ազատ քաղաքացիներու բոլոր առանձնաշնորհումներուն եւ ապահարկութիւններուն. եւ իւրաքանչիւր նահանգի ժողովուրդը պիտի ունենայ ազատ մուտք եւ վերադարձ որ եւ է մէկ նահանգէն միւսին. եւ պիտի վայելէ հոն տեղի առեւտուրի եւ վաճառականութեան բոլոր առանձնաշնորհումներն. ենթակայ (բացի) միեւնոյն պարտականութիւններուն, հարկադրութիւններուն եւ սահմանափակումներուն, ինչպէս իւրաքանչիւր

States, or either of them.

տեղի բնակիչներն, պայմանաւ որ այնպիսի սահմանափակումներն պիտի չընդլայնին այնքան որ արգիլեն որ եւ է նահանգի մէջ ներածուած ստացուածքի փոխադրութիւնը ուրիշ որ եւ իցէ նահանգի մէջ, որուն մէկ բնակիչն է ստացուածքին տէրը. պայմանաւ նաեւ որ ոչ հարկ, մաքս, սահմանափակում (տրէք) պիտի դրուի որ եւ է նահանգի (հոմէ) Միացեալ Նահանգներուն կամ անոնցմէ որ եւ է մէկի ստացուածքին վրայ:

SECTION 2.

If any person guilty of, or charged with treason, felony, or other high misdemeanor in any state, shall flee from justice, and be found in any of The United states, he shall, upon the demand of the governor or executive power of the state from which he fled, be delivered up and removed to the state having jurisdiction of his offence.

Հատուած 2.

Եթէ որ եւ է մէկը՝ դաւաճանութեամբ, ոճրագործութեամբ կամ ուրիշ բարձր յանցանքով յանցապարտ կամ ամբաստանուած (բաւար), փախչի արդարութենէն, եւ գտնուի Միացեալ Նահանգներէն որ եւ է միոյն մէջ. այն նահանգին ուսկից փախաւ, կառավարչի կամ գործադիր իշխանութեան պահանջման վրայ, պիտի յանձնուի եւ վերադարձուի իւր յանցանքին իրաւասութիւն ունեցող նահանգին:

SECTION 3.

Full faith and credit shall be given in each of these states, to the records, acts, and judicial proceedings of the courts and magistrates of every other state.

Հատուած 3.

Կատարեալ հաւատք եւ վստահութիւն պիտի ընծայուի սոյն նահանգներէն որեւէ միոյն մէջ. ուրիշ ամեն մէկ նահանգի արձանագրութեանց, գործառնութեանց, դատարաններու եւ դատաւորներու դատաւարութեանց:

ARTICLE V.

SECTION 1.

For the more convenient management of the general interests of the United States, delegates shall be annually appointed in such manner as the legislature of each state shall direct, to meet in congress on the first Monday in November, of every year, with a power reserved to each state to recall its delegates, or any of them, at any time within the year, and to send others in their stead, for the remainder of the year.

SECTION 2.

No state shall be represented in congress by less than two, nor more than seven members; and no person shall be capable of being a delegate for more than three years, in any term of six years: nor shall any person, being a delegate, be capable of holding any office under the United States; for which he, or any other for his benefit, receives any salary, fees, or emolument of any kind.

ՅՕԴՈՒՍԾ Ե.

Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգացն ընդհանուր շահերուն աւելի յարմար տնօրինութեանն համար՝ ամեն տարի պատգամաւորներ պիտի անուանուին այնպիսի կերպով որ իւրաքանչիւր նահանգի օրէնսդիր ժողովը պիտի որոշէ, ամեն մէկ տարուայ նոյեմբերի առաջին երկուշաբթին վեհաժողով գումարելու ամեն մէկ նահանգին վերապահելով իւր պատգամաւորներն կամ անոնցմէ որ եւ է մէկը՝ տարուան մէջ որ եւ է ատեն ետ կոչելու եւ անոնց փոխարէն՝ տարուան մնացած մասին համար ուրիշներ զրկելու իրաւունքը:

Հատուած 2.

Ոչ մի նահանգ պիտի ներկայացուի վեհաժողովին մէջ երկուքէն աւելի նուազութեամբ: Եւ ոչ եօթնէն աւելի թուով: Եւ ոչ մէկ անձ կարող պիտի ըլլայ պատգամաւոր ըլլալ երեք տարիէն աւելի, որեւէ վեց տարուայ շրջանի մը մէջ. եւ ոչ ալ որեւէ պատգամաւոր եղող անձ, կարող պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգացը (էնթանթիան) տակ վարելու որեւէ պաշտօն, որոյ համար ինք կամ ուրիշ որեւէ մէկը՝ իր շահուն կստանայ որեւէ թոշակ, վճարք կամ որեւէ տեսակ վարձք:

SECTION 3.

Each state shall maintain its own delegates in a meeting of the states, and while they act as members of the committee of these states.

SECTION 4.

In determining questions in the United States in congress assembled, each state shall have one vote.

SECTION 5.

Freedom of speech and debate in congress shall not be impeached or questioned in any court or place out of congress, and the members of congress shall be protected in their person from arrests and imprisonments during the time of their going to and from, and attendance on congress, except for treason felony, or breach of the peace.

ARTICLE VI.

SECTION 1.

No state, without the consent of the United States in congress assembled, shall send any embassy to, or receive any embassy from, or enter into any conference, agreement, alliance, or treaty, with any king, prince, or state, nor shall any person

Հատուած 3.

Իւրաքանչիւր նահանգ ինք պիտի պահէ իւր պատգամաւորներն նահանգներու ժողովի մը մէջ, եւ ցորչափ անոնք կը գործեն իրր սոյն նահանգներու յանձնախմբի անդամներ:

Հատուած 4.

Միացեալ Նահանգացը մէջ գումարուած վեհաժողովին մէջ խնդիրներ որոշելու համար, իւրաքանչիւր նահանգ պիտի ունենայ մէկ քուէ:

Հատուած 5.

Ոսօքի ազատութիւն եւ վեհաժողովի մէջ վիճարանութիւն պաշտօնապէս պիտի չամբաստանուի կամ հարցապնդուի վեհաժողովէն դուրս որեւէ տեղ կամ դատարանի մէջ. եւ վեհաժողովի անդամներն պիտի պաշտպանուին անձնապէս ձերբակալութիւններէ եւ բանտարկութիւններէ իրենց վեհաժողովին գնալու, գալու եւ ներկայ գտնուելու ժամանակամիջոցին. բացի դաւաճանութեան, ոճրագործութեան կամ խաղաղութիւնը վրդովելու համար:

ՅՕԴՈՒՍԾ Զ.

Հատուած 1.

Ոչ մի նահանգ, առանց Միացեալ Նահանգացն ի նիստ գումարուած վեհաժողովի համաձայնութեանն, պիտի չզրկէ որեւէ դեսպանութիւն, կամ ընդունի որեւէ դեսպանութիւն, կամ մտնէ որեւէ խորհուրդ, կամ արտօնուի, համաձայնու-

holding any office of profit or trust under the United States, or any of them, except of any present, emolument, office, or title of any kind whatever, from any king, prince, or foreign state, nor shall the United States in Congress assembled, or any of them, grant any title of nobility.

SECTION 2.

No two or more states shall enter into any treaty, confederation, or alliance whatever, between them, without the consent of the United States in Congress assembled, specifying accurately the purposes for which the same is to be entered into, and how long it shall continue.

SECTION 3.

No state shall lay any imposts or duties which may interfere with any stipulations in treaties entered into by the United States in Congress assembled, with any

թեան, դաշնակցութեան, դաշնադրութեան որ եւ է թագաւորի, իշխանի, կամ նահանգի հետ. եւ ոչ ալ որ եւ է անձ որ շահու կամ վստահութեան որ եւ է պաշտօն ունի Միացեալ Նահանգացն (էնիւնիւս) տակ. կամ անոնցմէ որ եւ է մէկը պիտի ընդունի որ եւ է նուէր, վարձք, պաշտօն կամ որ եւ է տեսակ տիրոջ ալ ըլլայ, որ եւ է թագաւորէ, իշխանէ, կամ օտար նահանգէ եւ ոչ ալ վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն կամ անոնցմէ որ եւ է մէկը պիտի չնորհէ ազնուականութեան որ եւ է տիրոջ:

Հատուած 2.

Ոչ (ֆ) երկու կամ աւելի նահանգներ, առանց վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն հաւանութեանը, պիտի մտնեն իրենց մէջ (էրաւ-հեթ) որ եւ է դաշնադրութեան, դաշնակցութեան կամ որ եւ է տեսակ ուխտադրութեան, մանրամասնորէն ճիշդ ու ճիշդ նշանակելով նպատակներն, որոց համար նոյնին (դաշնադրութեան, դաշնակցութեան կամ որ եւ է տեսակ ուխտադրութեան) մէջ մտնելու վրայ են եւ որքան ատեն պիտի տեւէ:

Հատուած 3.

Ոչ (ֆ) նահանգ պիտի դնէ որ եւ է հարկ(եր) կամ մաքս(եր) որ կարելի է ընդհարի վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն որ

king, prince, or state, in pursuance of any treaties, already proposed by Congress to the courts of France and Spain.

եւ է թագաւորի, իշխանի կամ նահանգի հետ ըրած դաշնադրութիւններու որ եւ է պայմանին, ըստ որ եւ է դաշնադրութիւններու, (դաշնադրութիւններու), վեհաժողովը արդէն առաջարկած է Գաղիոյ եւ Սպանիոյ արքունիքներուն:

SECTION 4.

No vessels of war shall be kept up in time of peace by any state, except such number only as shall be deemed necessary by the United States in Congress assembled, for the defense of such state or its trade; nor shall any body of forces be kept up, by any state, in time of peace, except such number only as, in the judgment of the United States in Congress assembled, shall be deemed requisite to garrison the forts necessary for the defense of such state; but every state shall always keep up a well regulated and disciplined militia, sufficiently armed and accoutered and shall provide and constantly have ready for use, in public stores, a due number of field pieces and tents, and a proper quantity of arms, ammunition, and camp equipage.

Հատուած 4.

Ոչ մի նահանգ խաղաղութեան ատեն պիտի շարունակէ պահել պատերազմական նաւեր, բացի այնքան թիւ մը միայն որոյ պէտքը կը տեսնեն վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն նոյն նահանգի կամ անոր առեւտուրի պաշտպանութեան համար. եւ ոչ ալ որ եւ է նահանգ խաղաղութեան ատեն պիտի շարունակէ պահել որ եւ է բանակ, բացի այնպիսի թիւ մը միայն, որը վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն դատողութիւնովը, անհրաժեշտ կը նկատուի նոյն նահանգի պաշտպանութեան համար հարկ եղած բերդերուն պահնորդութիւն ընելու. սակայն ամեն մէկ նահանգ միշտ պիտի շարունակէ պահել լաւ կանոնաւորուած եւ մարզուած պահեստի բանակ մը բաւական չափով զինուած եւ սպառազինուած (հագոս) եւ պիտի հայթայթէ ու գործածութեան համար միշտ պատրաստ ունենայ հանրային միջերանոցներու մէջ պարտու պատշաճ թիւ մը դաշտա-

յին թնդանօթներ եւ վրաններ, ու պատշաճ քանակութեամբ մը զէնքեր, ռազմամթերք, եւ բանակելու պիտոյքներ:

SECTION 5.

No state shall engage in any war without the consent of the United States in Congress assembled, unless such state be actually invaded by enemies, or shall have received certain advice of a resolution being formed by some nation of Indians to invade such state, and the danger is so imminent as not to admit of delay till the United State in Congress assembled can be consulted; nor shall any state grant commissions to any ships or vessels of war, nor letters of marque or reprisal, except it be after a declaration of war by the United States in Congress assembled, and then only against the kingdom or state, and the subjects thereof, against which war has been so declared, and under such regulations as shall be established by the United States in Congress assembled, unless such state be infested by pirates, in which case vessels of war may be fitted out for that occasion, and kept so long as the danger shall continue, or until the United States in Congress assembled shall determine otherwise.

Հատուած 5.

Ոչ մի նահանգ՝ առանց վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն հաւանութեանը, պատերազմի պիտի բռնուի, մինչեւ որ այնպիսի նահանգը իրապէս թըշնամիներէն յարձակում կրէ. կամ որոշ լուր մը ստացած ըլլայ թէ Հնդիկներէն ազգ մը վճռած է այն նահանգին վրայ յարձակիլ. եւ վտանգը այնքան մօտալուտ է որ մինչեւ անգամ վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներէն խորհուրդ հարցնելու չափ յապաղելու ժամանակ չի տար. եւ ոչ ալ որ եւ է նահանգ պաշտօն պիտի շնորհէ որ եւ է նաւերու կամ մարտանաւերու. ոչ բաց արտօնագրեր կամ բըռնի առնուածը ետ առնելու հրամանագրեր, բացի վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն պատերազմ մը հրատարակելէ վերջ. եւ այն ատեն ալ միայն (այն) թագաւորութեան կամ նահանգի, եւ անոր հպատակներուն դէմ, որոց դէմ պատերազմը հրատարակուած է, եւ այնպիսի կանոնաւորութեանց տակ, որ հաստատուած պիտի ըլլան վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներէն, բացի երբ նոյն

նահանգը ծովահէններով ողողուի, որ ատեն կարելի է պատերազմանաւեր պատրաստուին այդ պատահարին համար, եւ պահուին այնքան երկար որքան վտանգը կը շարունակէ, կամ մինչեւ վեհաժողովի նստին հաւաքուած Միացեալ Նահանգներն ուրիշ կերպ վճռեն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Է.

ARTICLE VII. When land forces are raised by any state for the common defense, all officers of or under the rank of colonel shall be appointed by the legislature of each state respectively by whom such forces shall be raised, or in such manner as such state shall direct, and all vacancies shall be filled up by the state which first made the appointment.

Երբ որ եւ է նահանգ ընդհանուր պաշտպանութեան համար ցամաքային բանակներ յարուցանէ, գնդապետի աստիճանէն վար եղող բոլոր պաշտօնեաներն պիտի անուանուին յարաբերաբար այն նահանգի Օրէնսդիր իշխանութենէն, որը կը յարուցանէ այնպիսի բանակները. կամ այնպիսի կերպով որ նոյն նահանգը պիտի հրահանգէ, եւ բոլոր թափուր (պաշտօն) ներն պիտի լեցուին այն նահանգէն, որը առաջին անգամ պաշտօնը տուած էր:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ը.

ARTICLE VIII. All charges of war, and all other expenses that shall be incurred for the common defense or general welfare, and allowed by the United States in congress assembled, shall be defrayed out of a common treasury, which shall be supplied by the several states in proportion to the value of all land within each state, granted to or surveyed for any person, as such land and the buildings and improvements thereon

Պատերազմի ամբողջ ծախսերը, (ինչպէս նա) եւ բոլոր ուրիշ ծախսեր, որոնք կը պատճառուին հասարակաց պաշտպանութեան կամ հանրային բարօրութեան համար. եւ (որը) թոյլարուի վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներէն, պիտի վճարուի հասարակաց գանձարանէ մը, որը պիտի հայթայթուի զանազան նահանգներէն, իւրաքանչիւրի իր մէջ ունեցած

shall be estimated, according to such mode as the United States in congress assembled shall, from time to time, direct and appoint. The taxes for paying that proportion shall be laid and levied by the authority and direction of the legislatures of the several states within the time agreed upon by the United States in congress assembled.

ARTICLE IX.
SECTION 1.

The United States in congress assembled shall have the sole and exclusive right and power of determining on peace and war, except in the cases mentioned in the sixth article, of sending and receiving ambassadors; entering into treaties and alliances, provided that no treaty of commerce shall be made where-

ամբողջ երկիրներու արժէքին համեմատութեամբ չնորհը- ուած կամ չափուած որ եւ է անձի համար. այսպիսի երկիր- ներն եւ անոնց վրայ եղած շէնքերն. եւ բարուքուսներն պիտի արժէցուին այնպիսի ե- ղանակով մը որ վեհաժողովի նստին հաւաքուած Միացեալ Նահանգներն, ժամանակ առ ժամանակ, պիտի հրահանգեն եւ պաշտօն տան: Հարկերը այսինչ համեմատութեամբ վը- ճարելու համար պիտի դրուի եւ հաւաքուի զանազան նա- հանգներու օրէնքադիր ժողով- ներու իշխանութիւնովն եւ հրահանգովն վեհաժողովինս- տին գումարուած Միացեալ Նահանգներու համաձայնած ժամանակամիջոցին մէջ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Թ.

Հատուած 1.

Վեհաժողովին մէջ գու- մարուած Միացեալ Նահանգ- ներն միայնակ եւ բացարձակ իրաւունք եւ իշխանութիւն պիտի ունենան խաղաղութիւն կամ պատերազմ վճռելու, բա- ցիյօդուած Զ. ին մէջ յիշուած պարագաներուն տակ. դես- պաններ զրկելու կամ ընդու- նելու, դաշնագրութեանց եւ դաշնակցութեանց մտնելու, — պայմանաւ որ վաճառականա- կան ոչ մի դաշնագրութիւն ե- ղած պիտի ըլլայ, որով իւրա- քանչիւր նահանգի օրէնսդրա- կան իշխանութիւնը արգելուի օտարականներուն վրայ այնպի-

goods or commodities whatsoever: of establishing rules for deciding in all cases what captures on land or water shall be legal, and in what manner prizes taken by land or naval forces in the serv- ice of the United States shall be divided or appropriated; of grant- ing letters of marque and reprim- al in times of peace: appoint- ing courts for the trial of piracies and felonies committed on the high seas: and establishing courts for receiving and determining finally appeals in all cases of captures; provided that no member of congress shall be appointed a judge of any of the said courts.

սի հարկեր ու մաքսեր դնելէ որպիսիին իրենց իսկ ժողովուր- դը ենթակայ են, կամ արգի- լելէ որ եւ է տեսակ ապրանք- ներու կամ վաճառուելիքնե- րու արտածումն կամ ներա- ծումն ինչ որ ալ ըլլան հաս- տատուած կանոններն վճռելու համար ամեն պարագայի տակ ինչ գրաւուածներն ցամաքի կամ ջուրի վրայ օրինական պի- տի ըլլան, եւ ինչ կերպով Մի- ացեալ Նահանգներու ծառա- յութեան մէջ գտնուող ցամա- քային կամ նաւային զօրքերու գրաւած մրցանակներն պիտի բաժնուին կամ յատկացուին. — խաղաղութեան ժամանակ բաց արտօնագրեր եւ բռնի գրաւ- ուածը ետ առնելու հրամա- նագրեր շնորհելու, բաց ծովե- րու վրայ կատարուած ոճիրներ եւ ծովահէնութիւններ դա- տելու համար դատարաններ հաստատելու. եւ գրաւումնե- րու ամեն խնդիրներու մէջ վերջնական վճռաբեկութեան խնդրագրեր ստանալու եւ վճռելու դատարաններ հաս- տատելու, պայմանաւ որ վե- հաժողովի անդամներէն ոչ մէկին դատաւորի պաշտօն պի- տի տրուի դատարաններէն որ եւ է միոյն մէջ:

SECTION 2.

The United States in congress assembled shall also be the last resort on appeal in all dis- putes and differences now sub- sisting, or that hereafter may

Հատուած 2.

Վեհաժողովին մէջ գու- մարուած Միացեալ Նահանգ- ներն պիտի ըլլան նաեւ վճռա- բեկութեան վերջին (սպոտթմն) դատարան բոլոր այն վէճերու

arise between two or more states concerning boundary, jurisdiction, or any other cause whatever; which authority shall always be exercised in the manner following: Whenever the legislative or executive authority or lawful agent of any state in controversy with another, shall present a petition to congress, stating the matter in question, and praying for a hearing, notice thereof shall be given by order of congress to the legislative or executive authority of the other state in controversy, and a day assigned for the appearance of the parties by their lawful agents who shall then be directed to appoint, by joint consent, commissioners or judges to constitute a court for hearing and determining the matter in question; but if they can not agree, congress shall name three persons out of each of the United States, and from the list of such persons each party shall alternately strike out one, the petitioners beginning, until the number shall be reduced to thirteen; and from that number not less than seven nor more than nine names, as congress shall direct, shall, in the presence of congress, be drawn, out by lot; and the persons whose names shall be so drawn, or any five of them, shall be commissioners or judges to hear and finally determine the

եւ տարբերութիւններու, որոնք հիմա գոյութիւն ունին կամ այսուհետեւ յարուցուին, երկու կամ աւելի նահանգներու միջեւ սահմանազլխի, իրաւասութեան կամ ուրիշ որ եւ է պատճառաւ ալ որ ըլլայ. և սոյն իշխանութիւնը միշտ պիտի գործածուի հետեւեալ կերպով. երբոր ուրիշի մը հետ վէճի մէջ գտնուող որ եւ է նահանգի օրէնագիր կամ գործադիր իշխանութիւնը կամ օրինական գործակալը ներկայացնէ խնդրագիր մը վեհաժողովին, յայտնելով խնդրոյ առարկայ եղած նիւթը եւ խնդրելով որ ունկընդորութեան առնուի, վեհաժողովի հրահանգովը այդ մասին պիտի ազդարարուի վէճի մէջ եղող միւս նահանգի օրէնդագիր կամ գործադիր իշխանութեանը եւ օր մը նշանակուի երկու կողմն ալ իրենց օրինական գործակալներու միջոցաւ ներկայանալու. որոց այն ատեն պիտի հրահանգուի միացեալ հաւանութեամբ կարգելու յանձնակատարներ կամ դատաւորներ կազմելու դատարան մը լսելու խնդրոյ առարկայ եղած նիւթը եւ պարզած վճիռը տալու. բայց եթէ իրենք չը համաձայնին, վեհաժողովը պիտի անուանէ Միացեալ Նահանգներու, իւրաքանչիւր նահանգէն երեք անձեր, եւ այն անձանց ցուցակէն իւրաքանչիւր կողմը փոփոխակի

controversy, so always as a major part of the judges, who shall hear the cause, shall agree in the determination; and if either party shall neglect to attend at the day appointed, without showing reasons which congress shall judge sufficient, or being present shall refuse to strike, the congress shall proceed to nominate three persons out of each state, and the secretary of congress shall strike in behalf of such party absent or refusing; and the judgment and sentence of the court, to be appointed in the manner before prescribed, shall be final and conclusive; and if any of the parties shall refuse to submit to the authority of such court, or to appear to defend their claim or cause, the court shall nevertheless proceed to pronounce sentence or judgment, which shall in like manner be final and decisive; the judgment or sentence and other proceedings being in either case transmitted to congress, and lodged among the acts of congress, for the security of the parties concerned: Provided, that every commissioner, before he sits in judgment, shall take an oath, to be administered by one of the judges of the supreme or superior court of the state where the cause shall be tried, "well and truly to hear and determine the matter in question, according

մէյ մէկ անուն դուրս պիտի ձգէ. խնդրագիր տուողներէն սկսեալ, մինչեւ թիւը իջնէ տասներեքի. եւ այն թուէն ոչ եօթնէն պակաս եւ ոչ իննէն աւելի անուններ, վեհաժողովի հրահանգին համեմատ, վեհաժողովի ներկայութեանը, վիճակով պիտի հանուին. և այն անձինքներն, որոց անուններն այսպէս հանուեցան, կամ անոնցմէ որ եւ է հինգը պիտի ըլլան յանձնակատարներ կամ դատաւորներ լսելու վէճի տակ եղած խնդիրը եւ վերջնականապէս վճռելու. այնպէս որ պատճառը լսող դատաւորներու մեծ մասը վճռին միշտ պիտի համաձայնին. եւ եթէ մէկ կամ միւս կողմը որոշուած օրը ներկայանալը զանց ընէ, առանց ցուցնելու վեհաժողովի դատողութեամբ, բաւական (բանաւոր) պատճառներ, կամ ներկայ ըլլալով մերժէ դուրս ձգել, վեհաժողովը պիտի շարունակէ անուանել իւրաքանչիւր նահանգէն երեքական անձեր, եւ վեհաժողովի քարտուղարը բացակայ կամ մերժող կողմին փոխարէն դուրս պիտի ձգէ. վերոյիշեալ ձեւով կազմուած դատարանին դատավճիռն ու դատապարտութիւնը պիտի ըլլայ վերջնական եւ վճռական. եւ եթէ վէճի բանաւոր կողմերէն մէկը մերժէ այնպիսի դատարանի իշխանութեանը հրատարակիլ կամ ներկայանալ

to the best of his judgment, without favor, affection, or hope of reward.' Provided, also, that no state shall be deprived of territory for the benefit of the United States.

իրենց բողոքն կամ խնդիրը պաշտպանելու. այսու ամենայնիւ դատարանը պիտի յառաջանայ արտասանելու դատապարտութիւն կամ դատազրկութիւն. որը նոյնպէս պիտի ըլլայ վերջնական ու վճռական. դատապարտութիւնը կամ դատազրկութիւնը եւ միւս դատապարտութիւնները, որ մէկ կամ միւս կերպով ալ եղած ըլլայ, պիտի փոխանցուի վեհաժողովին. եւ զետեղուի վեհաժողովի արարքներուն մէջ, դատապարտող երկու կողմին ալ ապահովութեանը համար. պայմանաւ որ ամեն մէկ յանձնակատար, դատապարտութեան նըստելէ առաջ, այն նահանգի ուր դատը պիտի տեսնուի, գերագոյն կամ բարձրագոյն դատաւորներէն միոյն միջոցաւ պիտի երդուի ինդրոյ նիւթ եղածը լաւ ունկնդրելու եւ ճշմարտութեամբ վճռելու իւրամենալաւ դատողութեան համաձայն, առանց շնորհի, համակրութեան կամ վարձատրութեան յոյսի. պայմանաւ նաեւ որ ոչ մի նահանգ պիտի զրկուի երկրէ ի շահ Միացեալ Նահանգներուն:

SECTION 3.

All controversies concerning the private right of soil claimed under different grants of two or more states, whose jurisdiction, as they may respect such lands, and the states which passed such grants are adjusted, the said

Հատուած 3.

Երկու կամ աւելի նահանգներու տարբեր պարգեւումներովն տիրացուած հողի անհատական իրաւունքի վերաբերեալ վէճերն, որոց (սահմաններն) իրաւասութիւնը, ինչպէս որ կարելի է յարգեն այդպիսի հողե-

grants or either of them being at the same time claimed to have originated antecedent to such settlement of jurisdiction, shall, on the petition of either party to the congress of the United States, be finally determined, as near as may be, in the same manner as is before prescribed for deciding disputes respecting territorial jurisdiction between different states.

SECTION 4.

The United States in congress assembled shall also have the sole and exclusive right and power of regulating the alloy and value of coin struck by their own authority, or by that of the respective states: fixing the standard of weights and measures throughout the United States; regulating the trade and managing all affairs with the Indians, not members of any of the states; provided that the legislative right of any state, within its own limits, be not infringed or violated; establishing and regulating post offices from one state to another, throughout all the United States, and exacting such postage on papers passing through

ըր, եւ այն նահանգներն որոնք այդպիսի պարգեւներ (սահմաններն) անցուցին կը ճշդուին. նոյն պարգեւներն կամ անոնցմէ որ եւ է մէկը միեւնոյն ատեն պահանջուած ըլլալով այնպիսի իրաւասութեան կարգադրման նախնութեան կազմած ըլլալ, մէկ կամ միւս կողմի Միացեալ Նահանգներու վեհաժողովին մատուցած խնդրագրին վրայ, վերջնականապէս պիտի վճռուին, հնար եղածին չափ մօտ, միեւնոյն կերպով, որը վերեւը նկարագրուեցաւ տարբեր նահանգներու միջեւ կալուածային իրաւասութեան վերաբերեալ վէճերը վճռելու համար:

Հատուած 4.

Վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն պիտի ունենան նոյնպէս միակ եւ բացարձակ իրաւունքըն ու իշխանութիւնը կառավարելու իրենց իշխանութիւնովը կոխուած դրամի արժէքը եւ (անոք) խառնուրդ մետաղը, կամ նոյնը իւրաքանչիւր նահանգովը. հաստատելու Միացեալ Նահանգաց մէկ ծայրէն միւս ծայրը (բոլոր-առ-մաս) չափերու եւ կշիռներու նախատիպը. կանոնաւորելու առետուրը. եւ կառավարելու նահանգներէն որ եւ է մէկին անհամներ չեղող Հնդիկներու հետ (եւ-թ) բոլոր գործերն. պայմանաւ որ ո եւ է նահանգի օրէնսդրական իրաւունքը, իր

the same, as may be requisite to defray the expenses of the said office; appointing all officers of the land forces in the service of the United States; excepting regimental officers; appointing all the officers of the naval forces, and commissioning all officers whatever in the service of the United States; making rules for the government and regulation of the said land and naval forces, and directing their operations.

սեփհական սահմաններուն մէջ, ոտնակոխ չ'ըլլայ եւ չը բռնաբարուի. հաստատելու եւ կանոնաւորելու սուրհանդակներ մէկ նահանգէն միւսը. բոլոր Միացեալ Նահանգներուն մէկ ծայրէն փնչ միւսը եւ ճշգրտունոյն սուրհանդակատնէն անցնող թերթերուն վերայ այնպիսի փոխադրող չէք, որը կարելի է անհրաժեշտ ըլլայ վըճարելու յիշեալ սուրհանդակատան ծախսերն, կարգելու Միացեալ Նահանգներուն ծառայութեան մէջ եղող ցամաքային զօրքերու բոլոր պաշտօնեաներն, ի բաց առնելով զօրագընդային պաշտօնեաներն. կարգելու նաւային զօրքերու բոլոր պաշտօնեաներն, եւ յանձնարարութիւններ տալու բոլոր պաշտօնեաներուն ինչ որ ալ ըլլան Միացեալ Նահանգներուն ծառայութեան մէջ. շինելու կառավարութեան կանոններ եւ յիշեալ ծովային ու ցամաքային ոյժերուն կարգ ու կանոն, եւ վարելու անոնց գործառնութիւններն:

SECTION 5.

The United States in congress assembled shall have authority to appoint a committee, to sit in the recess of congress, to be denominated, "A COMMITTEE OF THE STATES," to consist of one delegate from each state; and to appoint such other committees and civil officers as may be necessary for managing the gener-

Հատուած 5.
Վեհաժողովին մէջ գումարուած Միացեալ Նահանգներն իշխանութիւն պիտի ունենան կարգելու յանձնարարութեան մը, Վեհաժողովի դադարի միջոցին նստե(ք ըն)ելու եւ որը պիտի կոչուի «Նահանգներու Յանձնարարութեան մը», եւ բաղկանայ ամեն մէկ նահանգէն մէկ պատգամաւորէ. եւ

al affairs of the United States under their direction; to appoint one of their number to preside; provided that no person be allowed to serve in the office of president more than one year in any term of three years; to ascertain the necessary sums of money to be raised for the service of the United States, and to appropriate and apply the same for defraying the public expenses; to borrow money or emit bills on the credit of the United States, transmitting every half year to the respective states an account of the sums of money so borrowed or emitted; to build and equip a navy; to agree upon the number of land forces, and to make requisitions from each state for its quota, in proportion to the number of white inhabitants in such state, which requisition shall be binding; and thereupon the legislature of each state shall appoint the regimental officers, raise the men, and clothe, arm and equip them, in a soldier-like manner, at the expense of the United States; and the officers and men so clothed, armed, and equipped, shall march to the place appointed, and within the time agreed on by the United States in congress assembled; but if the United States in congress assembled shall, on consideration of circumstances, judge proper that any state should not raise men,

կարգելու ուրիշ այնպիսի յանձնարարութեան ու քաղաքական պաշտօնեաներ որոնք կարելի է պէտք դան իրենց ուղղութեան տակ. կառավարելու Միացեալ Նահանգներուն ընդհանուր գործառնութիւններն. կարգելու իրենց թուէն մէկը նախագահելու. պայմանաւ որ ոչ ոքի թոյլ պիտի տրուի նախագահի պաշտօնը վարելու մէկ տարիէն աւելի որ եւ է երեք տարուայ շրջանի մէջ. ստուգելու Միացեալ Նահանգացն ծառայութեան համար յարուցուելիք դրամի պէտք եղած գումարը, եւ նոյնը յատկացնելու ու տալու հանրային ծախսերու վճարման. դրամ փոխ առնելու կամ սոմսեր շրջաբերութեան հանելու Միացեալ Նահանգացն վարկին վրայ. և այդպիսով փոխ առնուած կամ շրջաբերութեան հանուած դրամի գումարներուն մէկ հաշիւը ամեն վեց ամիսն անգամ մը փոխանցելով ամեն մէկ նահանգին. շինելու եւ սպառազինելու նաւատորմ. համաձայնելու ցամաքային զօրքերու թուոյն, եւ պահանջելու իւրաքանչիւր նահանգէն իւր համեմատական բաժնեթիւրը, նոյն նահանգին մէջ գտնուած ձերմակ բնակիչներու թուոյն համեմատութեամբ, եւ այդ պահանջը պարտաւորիչ պիտի ըլլայ, եւ անոր վրայ ամեն մէկ նահանգի օրէնսդիր ժողովը պիտի

or should raise a smaller number than its quota, and that any other state should raise a greater number of men than the quota thereof, such extra number shall be raised, officered, clothed, armed, and equipped in the same manner as the quota of such state, unless the legislature of such state shall judge that such extra number can not be safely spared out of the same, in which case they shall raise, officer, clothe, arm, and equip as many of such extra number as they judge can be safely spared, and the officers and men so clothed, armed, and equipped, shall march to the place appointed, and within the time agreed on by the United States in congress assembled.

կարգէ զօրագունդի պաշտօնակալներն, յարուցանէ այրերը եւ զանոնք զգեստաւորէ, զինէ եւ անոնց հարկ եղած պիտոյքները հայթայթէ զինւորանման կերպով, Միացեալ Նահանգներուն ծախսովը. և այդպէս հագուած, զինուած եւ հարկ եղած պիտոյքներն հայթայթուած պաշտօնակալներն եւ այրերն պիտի քալեն նշանակուած տեղը եւ վեհաժողովին մէջ ի նիստ գումարուած Միացեալ Նահանգներուն համաձայնած ժամանակամիջոցին մէջ. բայց եթէ վեհաժողովի նստին մէջ գումարուած Միացեալ Նահանգներն, պարագաներն ի նկատի առնելով, պատշաճ դատեն որ այսինչ նահանգը պէտք չէ այրեր յարուցանէ, կամ պէտք է իր համեմատական բաժնեթուէն աւելի փոքր թիւ մը հանէ եւ ուրիշ որ եւ է նահանգ մ'ալ պէտք է յարուցանէ իր բաժնեթուէն աւելի մեծ թուով այրեր, այդպիսի յաւելուածական թիւը պէտք է հանուի, պաշտօնակալներն կարգուի, հագցուի, զինուի եւ հարկ եղած պիտոյքներն հայթայթուի միեւնոյն կերպով որպէս նոյն նահանգի համեմատական բաժինը եղած ըլլար, բացի երբ նոյն նահանգի օրէնսդիր ժողովը դատէ որ այդպիսի յաւելուածական թիւ մը ապահով կերպով չէ կարելի խնայուիլ նոյն նահանգէն դուրս հանու-

լու, որ ատեն իրենք պէտք է հանեն, պաշտօնակալներն կարգեն, հագցնեն, զինեն եւ հարկ եղած պիտոյքներն հայթայթեն այնպիսի յաւելուածական թուէն այնքանը՝ որքանը որ իրենք կը դատեն թէ կրնան ապահով կերպով խնայուիլ, եւ այդպէս հագուած, զինուած եւ հարկ եղած պիտոյքներն հայթայթուած պաշտօնակալներն եւ այրերն պիտի քալեն նշանակուած տեղը, եւ վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներու համաձայնած ժամանակամիջոցին մէջ:

SECTION 6.

The United States in congress assembled shall never engage in a war, nor grant letters of marque and reprisal in time of peace, nor enter into any treaties or alliances, nor coin money, nor regulate the value thereof, nor ascertain the sums and expenses necessary for the defense and welfare of the United States, or any of them, nor emit bills, nor borrow money on the credit of the United States, nor appropriate money, nor agree upon the number of vessels of war to be built or purchased, or the number of land or sea forces to be raised, nor appoint a commander-in-chief of the army or navy, unless nine states assent to the same; nor shall a question on any other point, except adjoining from day

Հատուած 6.

վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն բնաւ պատերազմի պիտի չբռնուին. ոչ պիտի շնորհեն խաղաղութեան ժամանակ բաց արտօնագրեր ու գրաւուածք ետ առնելու կամ փոխարէնը գրաւելու հրովարտակներ, ոչ պիտի մտնեն որ եւ է դաշնադրութեանց, կամ ուխտադրութեանց, ոչ դրամ պիտի կոխեն, ոչ անոր արժէքը պիտի կանոնաւորեն, ոչ Միացեալ Նահանգներուն, կամ անոնցմէ որ եւ է մէկին պաշտպանութեան եւ բարօրութեան համար հարկ եղած գումարներն եւ ծախսերն պիտի ստուգեն, ոչ տոմսեր շրջաբերութեան պիտի հանեն, ոչ Միացեալ Նահանգներուն վարկին վրայ դրամ փոխ պիտի առնեն, ոչ

to day, be determined, unless by the votes of the majority of the United States in congress assembled.

դրամ պիտի յատկացնեն, ոչ համաձայնութիւն պիտի գոյացնեն շինուելիք կամ գնուելիք պատերազմական նաւերութունոյն վրայ, կամ յարուցուելիք ցամաքային եւ ծովային զօրքերութունոյն վրայ, ոչ ցամաքային եւ ծովային զօրքերութուն գլխաւոր-հրամանատար մը պիտի կարգեն, մինչեւ որ ինն նահանգներ չը համաձայնին անոր. ոչ ալ որ եւ է կէտի վրայ խնդիր մը, բացի Տէլ օրէն Տէլ օրը ժողովը յետաձգելու խնդրէն, պիտի որոշուի, բայց միայն Վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն մեծամասնութեան մը քուէներովը:

SECTION 7.

The congress of the United States shall have power to adjourn in any time within the year, and to any place within the United States, so that no period of adjournment be for a longer duration than the space of six months, and shall publish the journal of their proceedings monthly, except such parts thereof relating to treaties, alliances or military operations, as in their judgment require secrecy; and the yeas and nays of the delegates of each state, on any question, shall be entered on the journal, when it is desired by any delegate; and the delegate of a state, or any of them, at his or their request, shall be furnished with a trans-

Հատուած 7.

Միացեալ Նահանգներու Վեհաժողովը իշխանութիւն պիտի ունենայ նիստերը տարուան մէջ որ եւ է ժամանակին յետաձգելու, եւ Միացեալ Նահանգաց մէջ որ եւ է տեղ ֆորմալիւս, այնպէս որ ոչ մի յետաձգման ժամանակամիջոցը վեց ամիսուայ ժամանակամիջոցէ մը աւելի պիտի տեւէ, եւ պիտի հրատարակէ իրենց գործառնութեանց օրագրութիւնը ամսէ ամիս, բացի անոնց այնպիսի մասերէն որոնք կը վերաբերին դաշնադրութիւններու, ուխտադրութիւններու, կամ զինուորական գործողութիւններու և որոնք իրենց դատողութեամբ գաղտնապահութիւն կը պահանջեն. եւ իւ-

cript of the said journal, except such parts as are above excepted to lay before the legislature of the several states.

րաքանչիւր նահանգի պատգամաւորներուն որ եւ է խնդրի վրայ քուէարկած այոներն ու ոչերն պիտի մտցուին օրագրութեանը մէջ, երբ որ եւ է պատգամաւորէ ուզուի. եւ նահանգի մը պատգամաւորներուն, կամ անոնցմէ որ եւ է մէկին, պահանջին վրայ, պիտի տրուի իբե՛ն կա՛մ իբե՛ն յիշեալ օրագրութեանն Տէլ մէկ պատճէնը, բացի այն մասերէն, զորս վերեւ բացառութիւն եղան, զանազան նահանգներուն օրէնսդիր ժողովներուն ներկայացնելու համար:

ARTICLE X.

The committee of the states, or any nine of them, shall be authorized to execute, in the recess of congress, such of the powers of congress as the United States in congress assembled, by the consent of nine states, shall from time to time, think expedient to vest them with: provided that no power be delegated to the said committee for the exercise of which, by the articles of confederation, the voice of nine states, in the congress of the United States assembled, is requisite.

ՅՕԴՈՒԱԾ Ժ.

Նահանգներուն Յանձնախումբը, կամ անոնցմէ որ եւ է ինն, Վեհաժողովի դադարի միջոցին, իշխանութիւն պիտի ունենան գործադրելու Վեհաժողովի իշխանութիւններէն այնպիսիներն, որպիսիներն Վեհաժողովի նստին գումարուած Միացեալ Նահանգներն ինը նահանգներու համաձայնութիւնովը, ժամանակ առ ժամանակ, պատշաճ պիտի սեպեն գիրենք այդպէ՛ն իշխանութիւններէն զգլխաւորելու. պայմանաւ որ ոչ մի իշխանութիւն պիտի փոխանորդուի յիշեալ յանձնախումբին, որոյ գործադրութեան համար դաշնակցութեան յօդուածներովը, Միացեալ Նահանգացն Վեհաժողովին նստին գումարուած ինը նահանգներու ձայնը կը պահանջուի:

ARTICLE XI.

Canada acceding to this confederation, and joining in the measures of the United States, shall be admitted into, and entitled to all the advantages of this union:but no other colony shall be admitted into the same, unless such admission be agreed to by nine states.

ARTICLE XII.

All bills of credit emitted, moneys borrowed, and debts contracted by or under the authority of congress, before the assembling of the United States, in pursuance of the present confederation, shall be deemed and considered as a charge against the United States, for payment and satisfaction whereof the said United States and the public faith are hereby solemnly pledged.

ARTICLE XIII.

Every state shall abide by the determination of the United States in congress assembled, on all questions which by this confederation are submitted to them. And the articles of this confederation shall be inviolably observed

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԱ.

Գանատա՝ Հաւանելով այս դաշնակցութեան, եւ միանալով Միացեալ Նահանգներուն օրէնսդրական գործառնութեանց, պիտի մտցուի այս Միութեան մէջը եւ իրաւունք պիտի ունենայ անոր բոլոր առաւելութիւններէն օգտուելու. բայց ուրիշ ոչ ի՞ գաղթականութիւն պիտի մտցուի նոյնին մէջ, մինչեւ որ այնպիսի մուտքի մասին ինը նահանգներ համաձայնին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԲ.

Ներկայ դաշնակցութեան համաձայն, Միացեալ Նահանգներուն գումարուելէն առաջ, վեհաժողովի միջոցաւ կամ անոր իշխանութեան տակ, շըրջարբերութեան հանուած բոլոր վարկատուներն, փոխ առնըուած դրամներն, եւ պայմանաւորուած պարտքերն պիտի համարուին եւ սեպուին Միացեալ Նահանգներուն պարտքերը, որոց վճարման ու գոհացման համար, յիշեալ Միացեալ Նահանգներն եւ հանրութեան վստահութիւնը ներկայիւս հանդիսաւորապէս կ'երաշխաւորեն:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԳ.

Ամեն մէկ նահանգ պիտի հանդուրժէ վեհաժողովինըստին գումարուած Միացեալ Նահանգներուն որոշմանը այն բոլոր խնդիրներուն նկատմամբ, որոնք այս դաշնակցութիւնով իրենց յանձնուած են:

by every state, and the union shall be perpetual; nor shall any alteration at any time hereafter be made in any of them, unless such alteration be agreed to in a congress of the United States, and be afterwards confirmed by the legislature of every state.

And whereas, it hath pleased the great Governor of the world to incline the hearts of the legislatures we respectively represent in congress to approve of, and to authorize us to ratify the said articles of confederation and perpetual union, Know ye, that we, the undersigned delegates, by virtue of the power and authority to us given for that purpose, do by these presents, in the name and in behalf of our respective constituents, fully and entirely ratify and confirm each and every of the said articles of confederation and perpetual union, and all and singular the matters and things therein contained. And we do further solemnly plight and engage the faith of our respective constituents, that they shall abide by the determinations of the United States in congress assembled, on all ques-

Եւ սոյն դաշնակցութեան յօդուածներն անդրժեղի հասարակութեամբ պիտի նկատուին ամեն մէկ նահանգէն. եւ Միութիւնը պիտի ըլլայ մշտնջենական. եւ ոչ ալ այսուհետեւ որ եւ է ժամանակ ո եւ է փոփոխութիւն պիտի մտցուի անոնցմէ որ եւ է մէկին մէջ, մինչեւ որ այնպիսի փոփոխութեանը համաձայնուի նախ Միացեալ Նահանգացն վեհաժողովի մը մէջ եւ յետոյ նոյնը վաւերացուի ամեն մէկ նահանգի օրէնսդիր ժողովէն:

Եւ, նկատելով որ, աշխարհի մեծ կառավարչին հաճոյ թրուեցաւ յօժարեցնելսրտերն օրէնսդիր ժողովներուն, զորս մենք ամեն մէկս կը ներկայացնենք վեհաժողովին մէջ ընդունելու դաշնակցութեան յիշեալ յօդուածներն ու մըշտընջենական Միութիւնը եւ մեզ զանոս վաւերացնելու իշխանութիւնը տալու, Գիտցէք դուք, թէ մենք, ստորագրեալ պատգամաւորներս, այդ նպատակին համար մեզ տրուած իշխանութեան եւ իրաւասութեան ղորութիւնովն, ներկայիւս՝ յանուն եւ ի դիմաց մեզմէ իւրաքանչիւրի ընտրողներուն, լիովին եւ ամբողջովին կը վաւերացնենք եւ կը հաստատենք դաշնակցութեան եւ մշտնջենական միութեան յիշեալ յօդուածներէն ամեն մէկն եւ բոլորն մէկիկ մէկիկ, եւ բոլորն ու հա-

tions which by the said confederation are submitted to them, and that the articles thereof shall be inviolably observed by the States we respectively represent, and that the Union shall be perpetual. In witness whereof, we have hereunto set our hands in congress.

տիկ հատիկ ինչ որ կը պարունակուին ասոնց մէջ: Եւ մենք ասկից ի դատ հանդիսաւորապէս կ'ուխտենք եւ մեզմէ իւրաքանչիւրի ընտրողներուն հաւատք (••) ը կ'երաշխաւորենք, թէ իրենք պիտի հանդուրժեն վեհաժողովի նըստին դումարուած Միացեալ Նահանգներուն որոշմանցը, այն բոլոր խնդիրներուն նկատմամբ, որոնք յիշեալ դաշնակցութիւնովը իրենց յանձնուած են. եւ թէ անոր յօդուածները անդրժեղի հասարակութեամբ պիտի պահուին այն Նահանգներէն զորս մենք յարաբերաբար կը ներկայացնենք. եւ թէ Միութիւնը պիտի ըլլայ մըտքնջենական. Որոյ ի վկայութիւն, առ այս մենք մեր ձեռքերը կը դնենք (հասարակութեան) վեհաժողովին մէջ:

Done at Philadelphia, in the state of Pennsylvania, the ninth day of July, in the year of our Lord one thousand seven hundred and seventy-eight, and in the third year of the Independence of America.

Կատարուած ի Ֆիլատէլֆիա, Փէնսիլվէնիա նահանգին մէջ, Յուլիսի իններորդ օրը, ի թուին մեր Տիրոջ հազար եօթը հարիւր եւ եօթանասուն ութը, եւ Ամերիկայի Անկախութեան երրորդ տարին:

ON THE PART AND BEHALF OF THE FOLLOWING STATES:

- NEW HAMPSHIRE.—Josiah Bartlett, John Wentworth, Junr. (August 8, 1778).
- MASSACHUSETTS BAY.—John Hancock, Samuel Adams, Elbridge Gerry, Francis Dana, James Lovell, Samuel Holten.
- RHODE ISLAND AND PROVIDENCE PLANTATIONS.— William Ellery, Henry Marchant, John Collins.

- CONNECTICUT.—Roger Sherman, Samuel Huntington, Oliver Wolcott, Titus Hosmer, Andrew Adams.
- NEW YORK.—James Duane, Francis Lewis, William Duer, Gouv. Morris.
- NEW JERSEY.—John Witherspoon, Nathl. Scudder, (Nov. 26, 1778).
- PENNSYLVANIA. - Robert Morris, Daniel Roberdeau, Jona. Bayard Smith, William Clingan, Joseph Reed, (July 22, 1778).
- DELAWARE.— Thomas Mc Kean (February 12, 1779), John Dickinson (May 5, 1779), Nicholas Van Dyke.
- MARYLAND.—John Hanson, (March 1, 1781), Daniel Carroll, (March 1, 1781).
- VIRGINIA.—Richard Henry Lee, John Banister, Thomas Adams, Jno. Harvie, Francis Lightfoot Lee.
- NORTH CAROLINA. - John Penn, (July 21, 1778), Corns. Harnett, John Williams.
- SOUTH CAROLINA.—Henry Laurens, William Henry Drayton, Jno. Mathews, Richard Hudson, Thos. Heyward, Junr.
- GEORGIA.— Jno. Walton, (July 24, 1778), Edward Telfair, Edward Langworthy.

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԸՆՏԻՐ ԱՍԱՑՈՒԱԾՔՆԵՐ

“IN GOD WE TRUST.” Աշխարհի Նշանաբան

“No tax shall be levied on the British people except by members of Parliament elected by the people as their representatives.”

BRITISH LAW.

“Taxation without representation is tyranny.”—JAMES OTIS.

“Millions for defense, not a cent for tribute.”

“Peace if they could get it, but justice at any price.”

“A day, an hour, of virtuous LIBERTY is worth a whole eternity in bondage.”—ADDISON.

“Is life so dear, or peace so sweet, as to be purchased at the price of chains and slavery? Forbid it, Almighty God! I know not what course others may take; but, as for me, give me LIBERTY, or death.”—PATRICK HENRY.

“Sink or swim, live or die, survive or perish, I give my hand and my heart to this vote. . . . It is my living sentiment, and by the blessing of God it shall be my dying sentiment,—independence now, and INDEPENDENCE FOREVER! — (JOHN ADAMS) DANIEL WEBSTER.”

“Laws are the very bulwarks of Liberty.”—HOLLAND.

“Justice delayed is justice denied.”

“Religion, language, interest, and affection might prove a bond of permanent union between the two countries.”—KING GEORGE III.

“Liberty and Union, now and forever, one and inseparable.”—
DANIEL WEBSTER.

1785, Մայիսին մէջ, Վերսալի մէջ Գաղութագրող ժողովը սեղեկացուց և յանձնարարեց Գաղութագրող ժողովը ընտրելու մէջ փոփոխութիւն մը մտցուի. բայց Վերսալի մէջ Վերսալի ժողովը որոշեց հինգ անձերէ բաղկացեալ Յանձնախումբ մը կարգել, որոնք կ'ամրանային և կ'երեւել ընտանութիւն ունեւորող քաղաքացիներէ յանձնարարեալներէ կարգուած յամաօրինակ Յանձնախումբերու կամ Յանձնակատարներու հետ ի միասին առևտրական միօրինակ օրէնքներու պատրաստելու, որոնք կ'ընդհանրուին Օրէնդիր ժողովներէն ալ վաւերեցնելու, կարելի ըլլայ բոլոր յանձնողներու վաճառականական շահերը պաշտպանելով բացօթին, կարելի ըլլայ բոլոր յանձնողներու վաճառականական շահերը պաշտպանելով իրենց հետ ի միասին առևտրական մ'ալ հաստատել: Վերսալի ժողովը Յանձնախումբ մը կարգադրեց որ Յանձնակատարներու կատարները երկար քաղաքացիութիւններէ վերջ կարգադրեցին որ Յանձնակատարներու ժողովը սեղի ունէր այլ Սեպտեմբերի ամսին Երկուշաբթի Անտալիոյ մէջ. որ յոր յանձնողներու ներկայացուցիչները միայն եկան. յորս միւս յանձնողներու Յանձնակատարները, որոնք նոյն պէս կարգուած էին, չեկան: Այն ատեն ներկայները համաձայնեցան Նիւ Եորքին Աւստրալիոյ Հիւսիսային պատրաստած մէկ սեղեկագրին վրայ, որով կը յայտնէին թէ իրենք միաձայնութեամբ համոզուած էին թէ հար և միութեան շահերը իսկապէս յառաջացնել կ'ընեն իրենց ներկայացուցած յանձնողներու ընդհանրական համաձայնի և թե յանձնողներն ալ համաձայնեցնեն պատգամաւորներ կարգելու, որոնք համաձայն մը գումարեն Մայիսի երկրորդ Երկուշաբթի օրը Ֆիլադելֆիայի մէջ, ի նկատի առնելու Միացեալ Նահանգացիներու վիճակը, և ժողովուրդը այն պիտի կարգուէր որ կ'անոնք, որոնք աւելի բաւականաբար պիտի գործնեն Գաղութագրական կառավարութեան Սահմանադրութիւնը Միութեան անկնկալ ստիպողական պարագաներուն տակ. և նոյնը սեղեկացնելու Վերսալի յանձնողներու մարտած Միացեալ Նահանգներուն, երբ անոնք ալ համաձայնին, և յետոյ յանձնողներու Օրէնդիր ժողովներն ալ վաւերացնեն. այն ատեն գործադրութեան դրոշմ է:

1787, Փետրուար 21 ին Վերսալի ժողովը Համաձայնող ի նպատակ ունեցուց և միւս յանձնողներն ալ (բացի Ռոս Սալիսին) իրենց պատգամաւորներն կարգեցին: Մայիս 25 ին համաձայնողը գումարուեցաւ Ֆիլադելֆիայի մէջ: Համաձայնողին հաստատուած ընտրուեցաւ ճորճ Ուաշինգթըն, և անմիջական նկատողութեան առնուեցաւ թե կարգուած Սահմանադրութիւնը Նիւ Եորքի վերստին պատգամաւորները ներկայացուցին ծրագիր մը որ կառավարութիւնը բաղկանայ մէկ Երեսփոխանական ժողովէ, որոյ անդամներն ընտրուին ամեն մէկ յանձնող բազմամարդութեան համեմատութեամբ. այս ձև կառավարութիւնը իրատ նպատակներ էր բազմամարդ յանձնողներուն և իրատ անպատ փոքր յանձնողներուն: Յետոյ Նիւ Ճորջի պատգամաւորներէն (Mr. Wm. Paterson) ներկայացուց որ ծրագիր մը որ կառավարութիւնը բաղկանայ մէկ Երեսփոխանական, որոյ մէջ ամեն յանձնող հաւասար ձայն և ներկայացուցիչ ունե-

նայ. այս ևս փոքր նահանգներուն զերակշռութիւն կուտար, կրճատելով բազմամարդ նահանգներու ձայնը: Այս Գլխնէշիզը նահանգէ՛ պատգամաւորութիւնը չերկայացուց ծրարէր մը, Նախորդ երկու ձեռն ալ միանգամայն պարունակող, որոյ վրայ հուսկ ուրեմն ամեն քնն ալ համաձայնեցան. և այսպէս համաձայնուած Սահմանադրութեան մէկ օրինակը զեղեցիկ կերպով գրուեցաւ և 1787 Սեպտեմբեր 17 ին Ներկայ եղողի երն (բացի երեքէն) ամեն քնն ալ ստորագրեցին: Այնուհետև Համաժողովի նախագահը փոխանցեց այդ վաւերագիրը Վերածողովին որոշմազրի մը հետ միասին. տեղեկացնելով թէ ինչպէս պէտք էր թելադրուած դաշնակցական կառավարութիւնը գործադրութեան դնել: Վերածողովն ալ, 1787. Սեպտեմբեր 28 ին ուղղեց Սահմանադրութիւնն ու ամոր հետ եղած որոշմազրին ուրոյն ուրոյն ամեն մէկ նահանգին Օրէնսդիր Ժողովներուն, եւ թարկուելով՝ համաժողովի որոշման համաձայն, ամեն մէկ նահանգի իր ժողովուրդէն ընտրուած պատգամաւորներու համաժողովի մը: Եւ Պատգամաւորական Ժողովի երն ուրոյն ուրոյն վաւերացուցին Սահմանադրութիւնն հետեւեալ կարգով,

Սահմանադրութեան վաւերացումը Նախնական Տասներեք Նահանգներէն

- Տելուներ, Գեկտեմբեր 7, 1787, միաձայնութեամբ:
- Փեննսիլվանիա, Գեկտեմբեր 12, 1787, 23 է դէմ 46 խուսով:
- Նիւ Ճըրզիա, Գեկտեմբեր 18, 1787, միաձայնութեամբ:
- Ճէօրճիա, Յունվար 2, 1788, միաձայնութեամբ:
- Գլննէզդիզը, Յունվար 9, 1788, 40 է դէմ 120 խուսով:
- Մէսսաչուսէզս, Փետրուար 6, 1788, 168 է դէմ 187 խուսով:
- Մէրիլենտ, Ապրիլ 28, 1788, 12 է դէմ 63 խուսով:
- Սաութհ Գարօլայնա, Մայիս 23, 1788, 73 է դէմ 149 խուսով:
- Նիւ Հէմփշիր, Յունիս 21, 1788, 46 է դէմ 57 խուսով:
- Վիրճինիա, Յունիս 25, 1788, 79 է դէմ 89 խուսով:
- Նիւ Եօրթ Յուլիս 26, 1788, 28, է դէմ 30 խուսով:

Գործադրութեան դրուեցաւ 1789, Մարտ 4ին Յետոյ վաւերացուցին,

- Նորթ Գարօլայնա, Նոյեմբեր 21, 1789, 75 է դէմ 193 խուսով:
- Ռոս Աւելենտ, Մայիս 29, 1790, 32 է դէմ 34 խուսով:
- Վերժոնի, Յունվար 10, 1790 և ընդունուեցաւ Միութեան մէջ իբր նոր անդամ ֓ետրուար 19, 1791ին:

CONSTITUTION OF THE UNITED STATES

PREAMBLE

We, the people of the United States, in order to form a more perfect union, establish justice, insure domestic tranquility, provide for the common defence, promote the general welfare, and secure the blessings of liberty to ourselves and our posterity, do ordain and establish this Constitution for the United States of America.

ARTICLE I. The Legislative Department Congress and Its Powers.

SECTION 1.

1. All legislative powers herein granted, shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

SECTION 2.

1. The House of Representatives shall be composed of members chosen every second year by the people of the several States;

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պաշտօնաւորութիւն Թարգմանչ ՊԵՏՐՈՍ ՌՈՒԲԷՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Մենք՝ Միացեալ Նահանգներուն ժողովուրդը, մեզ եւ մեր սերունդին համար, աւելի կատարեալ Միութիւն մը կազմելու, արդարութիւն հիմնելու, տեղական հանդարտութիւն ապահովելու, հասարակաց պաշտպանութեան համար փէջնէր հայթայթելու, ընդհանուր բարօրութիւնը յառաջացնելու եւ ազատութեան օրհնութիւնները ձեռք բերելու նպատակաւ, կրտսորինենք եւ կը հաստատենք այս Սահմանադրութիւնը Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն համար:

ՅՕԴՈՒՍՄ Ա.

ՕՐԷՆՍԿՐԻՐ ՃԻԻՂԸ ՎԷՀԱԺՈՂՉԷ Ե ԻՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՆՆԵՐԻ Հատուած 1.

1. Բոլոր շնորհուած Օրէնըսդիր Իշխանութիւնները պիտի տրուին Միացեալ Նահանգներու Վեհաժողովի մը, որ պիտի բաղկանայ Մերակոյտէ մը եւ Երեսփոխաններու ժողովէ մը:

Հատուած 2.

1. Երեսփոխաններու ժողովը պիտի կազմուի այլ եւ այլ նահանգներու ժողովուրդէն երկու տարին մի անգամ

and the electors in each State shall have the qualifications requisite for electors of the most numerous branch of the State Legislature.

2. No person shall be a Representative who shall not have attained to the age of twenty-five years, and been seven years a citizen of the United States, and who shall not, when elected, be an inhabitant of that State in which he shall be chosen.

3. Representatives and direct taxes shall be apportioned among the several States which may be included within this Union, according to their respective numbers, which shall be determined by adding to the whole number of free persons, including those bound to service for a term of years, and excluding Indians not taxed, three fifths of all other persons. The actual enumeration shall be made within three years after the first meeting of the Congress of the United States, and within every subsequent term of ten years, in such manner as they shall by law direct. The number of representatives shall not exceed one for every thirty thousand, but each State shall have at least one representative; and until such enumeration shall be made, the State of New Hampshire shall be en-

ընտրուած անդամներէ. եւ իւրաքանչիւր Նահանգի ընտրողները պիտի ունենան Նահանգային ժողովին ամենէ աւելի բազմաթիւ ճիւղի ընտրողներու համար պահանջուած որակութիւնները:

2. Ոչ ոք պիտի ըլլայ Երեսփոխան մը, որ քսան եւ հինգ տարեկան եղած չէ, եւ եօթը տարի Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի, եւ որը՝ երբ ընտրուի, բնակիչ մը եղած չըլլայ: այն Նահանգին՝ որուն մէջ ինք պիտի ընտրուի:

3. Երեսփոխաններ եւ ուղղակի հարկեր պիտի բաշխուին այլ եւ այլ Նահանգներուն միջեւ, որոնք կարելի են բովանդակուիլ այս Միութեան մէջ, իրենցմէ իւրաքանչիւրի թըւոյն համեմատութեամբ, որը պիտի որոշուի աւելցնելով ազատ անձանց ամբողջ թուին վրայ, մէջը հաշուելով անոնք որ պարտաւորուած են ծառայելու տարիներու պայմանաժամ մը, եւ դուրս թողլով հարկի չենթարկուած Հնդիկներն, բոլոր միւս անձանց երեք հինգերորդն: Իսկական թուահամարն եղած պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգացի եւ հատկապէս իր ստանդարտին նիստէն մինչեւ երեք տարի, եւ յետագայ ամեն մէկ տաս տարիներու ժամանակամիջոցին մէջ, օրէնքի տրամադրած մէկ կերպով: Երեսփոխաններու թիւը պիտի չ'անցնի ամեն մէկ երեսուն

titled to choose three; Massachusetts, eight; Rhode Island and Providence Plantations, one; Connecticut, five; New York, six; New Jersey, four; Pennsylvania, eight; Delaware, one; Maryland, six; Virginia, ten; North Carolina, five; South Carolina, five; and Georgia, three.

հազարին մէկ երեսփոխան, բայց ամեն մէկ Նահանգ պիտի ունենայ առնուազն մէկ Երեսփոխան, եւ մինչեւ այսպիսի թուահամար տեղի ունենալը Նիւ Հէմփշիր Նահանգը իրաւունք պիտի ունենայ ընտրելու երեք, Մասսէչուսէթս՝ ութը, Ռիօս Այլէնս եւ Փրովիտէնս Տիկաստանները՝ մէկ, Գրենէգզիպըդ՝ հինգ, Նիւ Եօրք՝ վեց, Նիւ Ճըրզի՝ չորս, Փէննսիլվէնիա՝ ութը, Տէլէուէր՝ մէկ, Մէյրիլէնս՝ վեց, Վիրճինիա՝ տասը, Եօրթէ Գարօլայնա՝ հինգ, Սաութէ Գարօլայնա՝ հինգ, եւ Ճէօրճիա՝ երեք:

4. When vacancies happen in the representation from any State, the executive authority thereof shall issue writs of election to fill such vacancies.

4. Երբ որ եւ է Նահանգի երեսփոխանութեան փոփոխութիւնը պատահի, անոր գործադիր իշխանութիւնը ընտրութեան հրամանագիրներ պիտի հրատարակէ այնպիսի թափուրութիւններն լեցնելու համար:

5. The House of Representatives shall choose their Speaker and other officers, and shall have the sole power of impeachment.

5. Երեսփոխաններու ժողովը պիտի ընտրէ իրենց Սօսողը (Ատենապետը) եւ միւս պաշտօնեաներ. եւ պիտի ունենայ ամբաստանութեան միակ իշխանութիւնը:

SECTION 3.

1. The Senate of the United States shall be composed of two Senators from each State, chosen by the legislature thereof for six years; and each Senator shall have one vote.

Յատուած 3.
1. Միացեալ Նահանգներուն Մերակոյտը պիտի կազմուի ամեն մէկ Նահանգէն երկու Մերակուտականներէ, ընտրուած տեղւոյն Օրէնսդիր ժողովէն վեց տարիներու համար, եւ մէն մի Մերակուտական պիտի ունենայ մէկ քուէ:

2. Immediately after they shall be assembled in consequence of the first election, they shall be divided as equally as may be into three classes. The seats of the Senators of the first class shall be vacated at the expiration of the second year, of the second class at the expiration of fourt year, and of the third class at the expiration of the sixth year, so that one third may by chosen every second year; and if vacancies happen, by resignation or otherwise, during the recess of the legislature of any State, the executive thereof may make temporary appointment until the next meeting of the legislature, which shall then fill such vacancies.

3. No person shall be a Senator who shall not have attained to the age of thirty years, and been nine years a citizen of the United States, and who shall not, when elected, be an inhabitant of that State for which he shall be chosen.

4. The Vice-President of the United States shall be President of the Senate, but shall have no vote unless they equally divided.

2. Ամբիջապէս առաջին ընտրութեան հետեւանքովը հաւաքուելէ վերջ, պիտի բաժանուին կարեւրի եղածին չափ հաւասարութեամբ երեք դասակարգերու: Առաջին դասակարգի Մերակուտականներու աթոռներն թափուր պիտի դաւնան երկրորդ տարուայ լրանալուն. երկրորդ դասակարգինը՝ չորրորդ տարուայ լրանալուն, եւ երրորդ դասակարգինը՝ վեցերորդ տարուայ լրանալուն. այնպէս որ մէկ երրորդը կարենայ ընտրուիլ ամեն մէկ երկրորդ տարին. եւ եթէ հրաժարականով կամ ուրիշ կերպով թափուրութիւններ պատահին որ եւ է նահանգի Օրէնսդիր ժողովի դադարի միջոցին, անոր դործադիրը (կառավարիչը) պիտի կըրնայ առժամանակեայ անուանումներ ընել մինչեւ Օրէնսդիր ժողովի յաջորդ նիստը, որ ատեն նոյնը պիտի լեցնէ այնպիսի թափուր աթոռները:

3. Ոչ ոք պիտի ըլլայ Մերակուտական մը, որ երեսուն տարեկան եղած չէ եւ ինը տարի Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մը, եւ որը՝ երբ ընտրուի, բնակիչ մը եղած չ'ըլլայ այն նահանգին, որուն համար ինք պիտի ընտրուի:

4. Միացեալ Նահանգներուն Դեր-Նախագահը Մերակոյտին Նախագահ պիտի լինի. բայց քուէ պիտի չ'ունենայ, մինչեւ անոնք հաւասարապէս բաժնուած ըլլան:

5. The Senate shall choose their other officers, and also a President PRO TEMPORE in the absence of the Vice-President, or when he shall exercise the office of President of the United States.

6. The Senate shall have the sole power to try all impeachments. When sitting for that purpose, they shall be on oath or affirmation. When the President of the United States is tried, the Chief Justice shall preside: and no person shall be convicted without the concurrence of two-thirds of the members present.

7. Judgment in cases of the impeachment shall not extend further than to removal from office and disqualification to hold and enjoy any office of honor, trust, or profit under the United States; but the party convicted shall nevertheless be liable and subject to indictment, trial, judgment, and punishment, according to law.

SECTION 4.

1. The times, places, and manner of holding elections for Senators and Representatives shall be prescribed in each State

5. Մերակոյտը պիտի ընտրէ իրենց միւս պաշտօնեաներ եւ նաեւ առ ժամանակեայ Նախագահ մը Դեր-Նախագահին բացակայութեան ատեն, կամ երբ ինքը վարէ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահի պաշտօնը:

6. Մերակոյտը պիտի ունենայ բոլոր ամբաստանութիւններն դատելու միակ իշխանութիւնը: Երբ այդ նպատակով նիստի ըլլան, անոնք բոլորը երդման կամ հաստատման տակ պիտի ըլլան: Երբ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահը դատուի, Գլխուոր Դատարը պիտի նախագահէ եւ ոչ ոք պիտի դատապարտուի առանց ներկայ անդամներուն երկու երրորդի միաբան հաւանութեանը:

7. Ամբաստանութեան խնդիրներու մէջ դատավճիռը պաշտօնանկութենէն անդին պիտի չ'անցնի, եւ Միացեալ Նահանգներուն իշխանութեան տակ պատուոյ, վստահութեան կամ շահու որեւէ պաշտօն ըստանձնելու եւ վայելելու անկարողութիւն. բայց դատապարտեալը՝ սակայն եւ այնպէս օրէնքի համեմատ պատասխանատու եւ ենթակայ պիտի լինի ամբաստանագրի, դատի, դատավճռի եւ պատժի:

Հատուած 4.

1. Մերակուտականներու եւ երեսփոխաններու ընտրութիւններ ընելու ժամանակները, տեղերը եւ կերպերը նկա-

by the legislature thereof; but the Congress may at any time, by law, make or alter such regulations, except as to places of choosing Senators.

2. The Congress shall assemble at least once in every year; and such meeting shall be on the first Monday in December, unless they shall by law appoint a different day.

SECTION 5.

1. Each house shall be the judge of the elections, returns, and qualifications of its own members, and a majority of each shall constitute a quorum to do business; but a smaller number may adjourn from day to day, and may be authorized to compel the attendance of absent members, in such manner and under such penalties as each house may provide.

2. Each house may determine the rules of its proceedings, punish its members for disorderly behavior, and with the concurrence of two-thirds, expel a member.

րազրուած պիտի ըլլան ամեն մէկ նահանգին մէջ տեղւոյն Օրէնադիր ժողովէն. բայց վեհաժողովը կարելի է որ եւ է ատեն օրէնքով հաստատէ կամ փոխէ այնպիսի կանոնները, բացի Մերակուտականներն ընտրելու տեղէն:

2. Վեհաժողովը պիտի գումարի, առնուազն ամեն մէկ տարին անգամ մը. եւ այդ ժողովը պիտի ըլլայ Դեկտեմբերի առաջին երկուշաբթին, մինչեւ որ անոնք օրէնքով ուրիշ օր մը նշանակեն:

Հատուած 5.

1. Ամեն մէկ ժողով էնչէն ընտրութեան, քուէներովերազարձներուն եւ իւր իսկ անդամներու որակութիւններուն դատաւորը պիտի ըլլայ, եւ իւրաքանչիւրի մեծամասնութիւն մը պիտի կազմէ գործընելու օրինական թիւ մը. բայց աւելի փոքր թիւ մը կրնայ յետաձգել օրէ ցօր, եւ կրնայ արտօնուիլ բացակայանդամոց ներկայութիւնը ստիպելու, այնպիսի կերպով եւ այնպիսի պատիժներու տակ, ինչ որ իւրաքանչիւր ժողովը կրնայ անօրինէ:

2. Իւրաքանչիւր ժողով, կրնայ որոշել իւր դատավարութեան ընթացքի կանոնը. պատժել իւր անդամներն անկանոն վարքի համար, եւ, երկու երրորդի համաձայնութեամբ արտաքսել անդամ մը:

3. Each house shall keep a journal of its proceedings, and from time to time publish the same, excepting such parts as may in their judgment require secrecy; and the yeas and nays of the members of either house on any question shall, at the desire of one-fifth of those present, be entered on the journal.

4. Neither house, during the session of Congress, shall, without the consent of the other, adjourn for more than three days, nor to any other place than that in which the two houses shall be sitting.

SECTION 6.

1. The Senators and Representatives shall receive a compensation for their services, to be ascertained by law, and paid out of the treasury of the United States. They shall, in all cases, except treason felony, and breach of the peace, be privileged from arrest during their attendance at the session of their respective houses, and in going to and returning from the same; and for any speech or debate in either house they shall not be questioned in any other place.

3. Իւրաքանչիւր ժողով պիտի պահէ իւր գործառնութիւններու օրագրութիւն մը, եւ ժամանակէ առ ժամանակ պիտի հրատարակէ զայն, դուրս թողլով այնպիսի մասերը որոնք իրենց դատողութեան համեմատ կը պահանջեն գաղտնապահութիւն. եւ մին կամ միւս ժողովի անդամներուն այոներն կամ ոչներն որ եւ է ինչոյ նկատմամբ, ներկարուն մէկ հինգերորդի բաղձանօք, օրագրութեան մէջ պիտի անցուի:

4. Ոչ մէկ եւ ոչ միւս ժողովը, վեհաժողովի նստաշրջանի միջոցին, առանց միւսի, հաւանութեան պիտի փակէ իւր քուէներն աւելի քան երեք օրեր, ոչ ալ ընէ իւր ժողովներն ուրիշ տեղ քան ուր որ երկու ժողովներն իրենք նիստերը կ'ընեն:

Հատուած 6.

1. Մերակուտականներն ու երեսփոխաններն իրենց ծառայութիւններուն համար պիտի ընդունին հատուցում մը, որը օրէնքով պիտի ճշդուի եւ վճարուի Միացեալ Նահանգներուն Գանձարանէն: Անոնք ամեն պարագայի տակ, բացի դաւաճանութեան, սճրագործութեան եւ խաղաղութեան խանգարման, առանձնաշնորհուած պիտի ըլլան ձերբակալուելէ, իրենց իւրաքանչիւրի ժողովներու նստաշրջաններուն իրենց ներկայութեան մի-

ընդին, եւ նոյնին (ժողովն) երթալու կամ անկից վերադառնալու ատեն. եւ մին կամ միւս ժողովին մէջ որ եւ է բանախօսութեան կամ վիճաբանութեան համար, ուրիշ որ եւ է տեղ չպիտի հարցաքննուին:

2. Ոչ մի Մերակուտական կամ Երեսփոխան (այն) ժամանակամիջոցին մէջ, որուն համար ինքը ընտրուած էր, պիտի կարգուի Միացեալ Նահանգներուն իշխանութեան տակ նոր հաստատուած որ եւ է քաղաքական պաշտօնի, կամ անոր տարեթոշակը աւելցուած ըլլայ այն ժամանակակամիջոցին մէջ. եւ ոչ ոք որ Միացեալ Նահանգներուն (էլէքտորներն) տակ որ եւ է պաշտօն ունի, իւր պաշտօնավարութեան միջոցին անդամ պիտի ըլլայ մին կամ միւս ժողովին:

SECTION 7.

1. All bills for raising revenue shall originate in the House of Representatives; but the Senate may propose or concur with amendments, as on other bills.

2. Every bill which shall have passed the House of Representatives and the Senate, shall, before it become a law, be presented to the President of the United States; if he approve, he shall sign it; but if not, he shall return

Հատուած 7.

1. Եկամուտ արտադրելու բոլոր օրինագրերը ծնունդ պիտի առնուն Երեսփոխաններու ժողովին մէջ, բայց Մերակոյտը կրնայ թեւադրել կամ համամտիլ բարեփոխումներով, ինչպէս ուրիշ օրինագրերու վրայ (ճասն):

2. Ամեն մէկ օրինագիր՝ որն անցած պիտի ըլլայ Երեսփոխանաց ժողովէն եւ Մերակոյտէն, օրէնք մը դառնալէ առաջ, պիտի ներկայացուի Միացեալ Նահանգներուն Նախագահին. եթէ ինքը վաւե-

it, with his objections, to that house in which it shall have originated; who shall enter the objections at large on their journal, and proceed to reconsider it. If after such reconsideration, two-thirds of that house shall agree to pass the bill, it shall be sent, together with the objections, to the other house, by which it shall likewise be reconsidered; and if approved by two-thirds of that house, it shall become a law. But in all such cases the votes of both houses shall be determined by yeas and nays, and the names of the persons voting for and against the bill shall be entered on the journal of each house respectively. If any bill shall not be returned by the President within ten days (Sundays excepted) after it shall have been presented to him, the same shall be a law in like manner as if he had signed it, unless the Congress by their adjournment prevent its return, in which case it shall not be a law.

րացնէ, պիտի ստորագրէ զայն, իսկ եթէ ոչ, պիտի վերադարձընէ զայն իւր առարկութիւններովն հանդերձ այն ժողովին, որոյ մէջ ծնունդ առած պիտի ըլլայ, որոնք պիտի անցնեն առարկութիւններն ընդարձակօրէն իրենց օրինագրութեան մէջ եւ սկսին կրկին խորհրդաձուլութեան առնել: Եթէ այսպիսի կրկին խորհրդաձուլութենէ մը վերջ այն ժողովի երկու երրորդը համաձայնի օրինագիրը անցնելու, անկա՛ առարկութիւններովը միասին պիտի շրկուի միւս ժողովին, որը նոյնպէս կրկին խորհրդաձուլութեան պիտի առնու եւ եթէ նոյն ժողովի երկու երրորդովը վաւերացուի, նա պիտի դառնայ օրէնք մը: Բայց բոլոր այսպիսի խնդիրներու մէջ երկու ժողովներու ալ քուէները պիտի որոշուին այո՛ներով եւ ոչերով, եւ օրինագրին ի նպաստ ու հակառակ քուէարկող անձերու անունները պիտի անցունին իւրաքանչիւր ժողովի օրագրութեան մէջ: Եթէ որ եւ է օրինագիր Նախագահէն չը վերադարձուի տասնօրուայ մէջ իրեն ներկայացուելէ յետոյ (կիրակիներն բացառելով), նոյնը օրէնք մը պիտի լինի այնպէս, որպէս թէ ինք ստորագրած ըլլար զայն, իրաց առեալ Վեհաժողովը իրենց ժողովները փակելով արգիլեն անոր վերադարձը, որ առնեն օրէնք մը չպիտի դառնայ:

3. Every order, resolution, or vote, to which the concurrence of the Senate and House of Representatives may be necessary (except on a question of adjournment), shall be presented to the President of the United States; and before the same shall take effect, shall be approved by him; or being disapproved by him, shall be repassed by two-thirds of the Senate and House of Representatives, according to the rules and limitations prescribed in the case of a bill.

SECTION 8.

The Congress shall have power:

1. To lay and collect taxes, duties, imposts, and excises; to pay the debts, and provide for the common defence and general welfare of the United States; but all duties, imposts, and excises shall be uniform throughout the United States:

2. To borrow money on the credit of the United States:

3. To regulate commerce with foreign nations, and among the several States, and with the Indian tribes:

3. Ամեն մէկ յանձնագիր, որոշմնագիր կամ քուէ, որուն Յերակոյտի եւ Երեսփոփոխաններու ժողովի համամըտուութիւնը կարելի է կարեւոր ըլլայ (բացի ժողովը փակելու խնդրէ մը), պիտի ներկայացուի Միաց. Նահանգաց Նախագահին. եւ նոյնը գործադրութեան դրուելէ առաջ իրմէ պիտի վաւերացուի կամ չը վաւերացուած ըլլալով, կրկին պիտի անցուի Յերակոյտի եւ Երեսփոխաններու ժողովի երկու երրորդովը, համաձայն օրինագրի մը խնդրոյն վերաբերմամբ նկարագրուած կանոններուն եւ սահմանադրութիւններուն:

Հատուած 8.

Վեհաժողովը իշխանութիւն պիտի ունենայ.

1. Դիներու եւ գանձելու մաքսեր տուրքեր եւ բաժեր, վճարելու պարտքերը եւ հայթայթելու (Վէջնիւր) հասարակաց պաշտպանութեան եւ Միացեալ Նահանգներուն ընդհանուր բարօրութեան համար. բայց բոլոր մաքսերը, տուրքերը եւ բաժերը միակերպ պիտի ըլլան ամբողջ Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

2. Դրամ փոխառներու Միացեալ Նահանգներուն վարկին վրայ:

3. Վաճառականութիւնը կանոնաւորելու օտար ազգերու հետ եւ զանազան նահանգներու միջեւ ու Հնդկիցեղերուն հետ:

4. To establish a uniform rule of naturalization, and uniform laws on the subject of bankruptcies throughout the United States:

5. To coin money, regulate the value thereof and of foreign coin, and to fix the standard of weights and measures:

6. To provide for the punishment of counterfeiting the securities and current coin of the United States:

7. To establish post-offices and post-roads:

8. To promote the progress of science and useful arts, by securing for limited times, to authors and inventors, the exclusive right to their respective writings and discoveries:

9. To constitute tribunals inferior to the Supreme Court:

10. To define and punish piracies and felonies committed on the high seas, and offences against the law of nations:

11. To declare war, grant letters of marque and reprisal, and make rules concerning captures on land and water:

4. Հաստատելու քաղաքացիացման միակերպ կանոն մը եւ ամբողջ Միացեալ Նահանգներուն մէջ սնանկացումներու խնդրին նկատմամբ միակերպ օրէնքներ:

5. Դրամ կտրելու, տեղական եւ օտար դրամի արժէքը կանոնաւորելու, եւ կշիռներու եւ չափերու բնօրինակը հաստատելու:

6. (Մէջնիւր) Հայթայթելու (սահմանելու) Միացեալ Նահանգներուն վստահագրերու եւ ընթացիկ դրամի խարդախութիւնը պատժելու համար:

7. Թղթատուններ եւ թղթթատարական ճանապարհներ հաստատելու:

8. Գիտութեան եւ օգտակար արուեստներու յառաջդիմութիւնը յառաջացնելու, ապահովելով՝ սահմանաւոր ժամանակներու համար, հեղինակներու եւ հնարագէտներու իրենց յատուկ գրութեանց եւ գիւտերուն մենաշնորհներ:

9. Բարձրագոյն դատարանին ստորակարգեալ դատարաններ հաստատելու:

10. Ծովուն բացերը գործուած ծովահէնութիւններ եւ ոճիրներ, եւ ազգաց օրէնքի դէմ թշնամանքներ ստուգելու եւ պատժելու:

11. Պատերազմ հրատարակելու, վնասուց հատուցման փոխարէն կալուածք կամ գոյք դրաւելու հրամանագրեր շնորհելու, եւ ցամաքի կամ ջրու-

րի վրայ գերիները ունենլու (կամ գրաւու մ'ներու) վերաբերեալ կանոններ սահմանելու:

12. To raise and support armies; but no appropriation of money to that use shall be for a longer term than two years:

12. Բանակներ յարուցանելու եւ մատակարարելու, բայց ոչ մի գրամի յատկացում այդ գործածութեան երկու տարիէն աւելի ժամանակամիջոցի մը համար պիտի ըլլայ:

13. To provide and maintain a navy:

13. Ծովային ոյժ մը (նաւատարմութեամբ) հայթայթելու եւ պահելու:

14. To make rules for the government and regulation of the land and naval forces:

14. Ցամաքային եւ ծովային ոյժերը կանոնաւորելու եւ կառավարելու համար կանոններ շինելու:

15. To provide for calling forth the militia to execute the laws of the Union, suppress insurrections, and repel invasions;

15. Հայթայթելու (փնջներ) պահեստի զօրքը ի դէն կոչելու համար, (որդէն շէ կարենան) Միութեան օրէնքները գործադրել, ապստամբութիւններ զսպել եւ արշաւանքներ ետ մղել:

16. To provide for organizing, arming, and disciplining the militia, and for governing such parts of them as may be employed in the service of the United States; reserving to the States respectively the appointment of the officers and the authority of training the militia according to the discipline prescribed by Congress.

16. Հայթայթելու (փնջներ) պահեստի զօրքը կազմակերպելու, զինելու եւ կրթելու համար, եւ կառավարելու անոնցմէ այնպիսի մաս (մէջ), որ կարելի ըլլայ գործածել Միացեալ Նահանգներուն ծառայութեան մէջ, վերապահելով իւրաքանչիւր նահանգի պաշտօնեաներու կարգումը, եւ պահեստի զօրքերու վարժութեան իշխանութիւնը վեհաժողովի նկարագրած կրթութեան համեմատ:

17. To exercise exclusive legislation in all cases whatsoever, over such district (not exceeding

17. Գործադրելու բացարձակ օրէնագրութիւն ըստ պարագաներու մէջ, ինչ որ ալ

ten miles square) as may, by cession of particular States, and the acceptance of Congress, become the seat of government of the United States; and to exercise like authority over all places purchased by the consent of the legislature of the State in which the same shall be, for the erection of forts, magazines, arsenals, dockyards, and other needful buildings: — and

ըլլան այնպիսի վիճակի (մէջ) վրայ (որ աւելի քան քառասուն մղ շէ միջոց), որ մասնաւոր նահանգներու թողումով եւ վեհաժողովի ընդունելովը, լինի Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան աթոռը. եւ գործադրելու նմանօրինակ իշխանութիւն նահանգին Օրէնքի ժողովին համաձայնութեամբը գնուած բոլոր տեղերուն վրայ, որոնք (նոյն նահանգին մէջ) պիտի գործածուին ամրոցներ, մթերանոցներ, զինարաններ, նաւարաններ եւ ուրիշ կարեւոր շէնքեր կառուցանելու:

18. To make all laws which shall be necessary and proper for carrying into execution the foregoing powers, and all other powers vested by this Constitution in the government of the United States, or in any department or officer thereof.

18. Շինելու բոլոր օրէնքներն, որոնք պէտք եւ յարմար պիտի ըլլան գործադրել տալու վերոյիշեալ իշխանութիւններն եւ ուրիշ բոլոր իշխանութիւններ տրուած այս Սահմանադրութիւնովը Միացեալ Նահանգներու կառավարութեանը կամ անոր որ եւ է ճիւղին կամ պաշտօնեային:

SECTION 9.

1. The immigration or importation of such persons as any of the States now existing shall think proper to admit, shall not be prohibited by the Congress prior to the year one thousand eight hundred and eight; but a tax or duty, may be imposed on such importation not exceeding ten dollars for each person

Հատուած 9.
1. Ներգաղթումը կամ այնպիսի մարդոց ներածութիւնը, որ ներկայիս գոյութիւն ունեցող նահանգներէն որ եւ է մին մտցնելու յարմար կը տեսնէ, պիտի չարգելուի վեհաժողովէն հազար ութը հարիւր եւ ութերորդ տարիէն առաջ սակայն տուրք մը կամ մաքս կարելի է դնել այնպիսի ներածութեան վրայ, ոչ աւելի քան տասը տարի իւրաքանչիւր անձի համար:

2. The privilege of the writ of habeas corpus shall not be suspended, unless when in cases of rebellion or invasion, the public safety may require it.

3. No bill of attainder or EX POST FACTO law shall be passed.

4. No capitation or other direct tax shall be laid, unless in proportion to the census or enumeration hereinbefore directed to be taken.

5. No tax or duty shall be laid on articles exported from any State.

6. No preference shall be given by any regulation of commerce or revenue to the ports of one State over those of another; nor shall vessels bound to or from one State be obliged to enter, clear, or pay duties in another.

7. No money shall be drawn from the Treasury, but in consequence of appropriations made by law; and a regular statement and account of the receipts and expenditures of all public money shall be published from time to time.

2. Պաշտօնի դրուած կամ բանտարկուած անձ մը առ ժամանակեայ կերպով երեւան բերելու եւ դատարանին յանձնելու հրամանագիրը չպիտի արգիլուի բացի երբ ապստամբութեան եւ արշաւանքի ատեն հասարակաց ապահովութիւնը զայդ կարելի է պահանջէ:

3. Ժառանգազրկման օրինագիր կամ յետ իրողութեան օրէնք չպիտի անցուի:

4. Գլխահարկ կամ ուրիշ ուղղակի տուրք չպիտի դրուուի, բայց եթէ վերոյիշեալ ուղղութեամբ ըլլալիք մարդահամարի կամ թուահամարի համեմատութեամբ:

5. Տուրք կամ մաքս չպիտի դրուի որ եւ է նահանգէ արտածուած իրերու վրայ:

6. Ոչ վաճառականական կամ կառավարական եկամուտի որ եւ է կանոնադրուածով մէկ նահանգի նաւահանգիստներուն նախապատուութիւն պիտի տրուի ուրիշի մը ունեցածներուն վրայ, եւ ոչ ալ մէկ նահանգին մէջ երթեւեկող նաւերը պիտի ստիպուին ուրիշ նահանգի մը մէջ մտնել, մաքսամաքրել, կամ մաքս վճարել:

7. Գանձարանէն դրամ չը պիտի առնուի, բայց եթէ օրէնքով յատկացուցուածի հետեւանքով: Եւ ժամանակէ առ ժամանակ բոլոր հասարակաց դրամի ելեւմուտքի կանոնաւոր հաշիւ կամ տեղեկագիր մը պիտի հրատարակուի:

8. No title of nobility shall be granted by the United States; and no person holding any office of profit or trust under them, shall, without the consent of Congress, accept of any present, emolument, office, or title, of any kind whatever, from any king, prince, or foreign state.

8. Միացեալ Նահանգներէն ազնուականութեան տիտղոս չպիտի շնորհուի: Եւ ոչ մի անձ, որ շահու կամ վստահութեան որ եւ է պաշտօն ունի իրենց (Միացեալ Նահանգներուն) իշխանութեան տակ, պիտի ընդունի որ եւ է թագաւորէ, իշխանէ կամ օտար կառավարութենէ որ եւ է նուէր, թողակ, պաշտօն կամ տիտղոս առանց վեհաժողովի հաւանութեան:

Հատուած 10.

SECTION 10.

1. No State shall enter into any treaty, alliance, or confederation; grant letters of marque and reprisal; coin money; emit bills of credit; make anything but gold and silver coin a tender in payment of debts; pass any bill of attainder, EX POST FACTO law, or law impairing the obligation of contracts; or grant any title of nobility.

1. Ոչ մի Նահանգ պիտի մտնէ դաշնադրութեան, ժամանակաւոր միութեան կամ դաշնակցութեան մէջ, շնորհէ օտարահպատակի դոյք եւ ըստացուածք գրաւելու հրամանագիր, կտրէ դրամ, դուրս դրկէ վարկատոմսեր, ընէ որ եւ է բան օսկի եւ արծաթ դրամներէ ի զատ պարտավճարման դրամ, անցնէ ժառանգազրկման օրինագիր, յետ իրողութեան օրէնք, կամ պայմանագրութիւններու պարտաւորիչ ըլլալը նուազեցնելու օրէնք, կամ շնորհէ ազնուականութեան որ եւ է տիտղոս:

2. No State shall, without the consent of the Congress, lay any imposts or duties on imports or exports, except what may be absolutely necessary for executing its inspection laws; and the net produce of all duties and imposts laid by any State on imports or exports, shall be for the

2. Ոչ մի Նահանգ՝ առանց վեհաժողովի համաձայնութեան, պիտի դնէ որ եւ է հարկ կամ մաքս ներածուած կամ արտածուած ապրանքներու վրայ, բացի ինչ որ կարելի է բացարձակապէս կարեւոր ըլլայ իւր հսկողութեան օրէնքները գործադրելու հա-

use of the Treasury of the United States, and all such laws shall be subject to the revision and control of the Congress.

3. No State shall, without the consent of Congress, lay any duty on tonnage, keep troops or ships of war in time of peace, enter into any agreement or compact with another State, or with a foreign power, or engage in war, unless actually invaded, or in such imminent danger as will not admit of delay.

ARTICLE II.

The Executive Department
The President and His Powers.

SECTION 1.

1. The executive power shall be vested in a President of the United States of America. He shall hold his office during the term of four years; and, together with the Vice-President, chosen for the same term, be elected as follows:

մար. եւ որ եւ է նահանգի նե-
րածուածներու եւ արտած-
ուածներու վրայ դրած բոլոր
մաքսերու եւ հարկերու զուտ
արդիւնքը, Միացեալ Նահանգ-
ներուն Գանձարանի գործա-
ծութեանը պիտի յատկանայ.
եւ բոլոր այնպիսի օրէնքներն
Վեհաժողովի կառավարու-
թեան եւ վերաքննութեան են-
թակայ պիտի ըլլան:

3. Ոչ մի Նահանգ՝ առանց
Վեհաժողովի հաւանութեան,
պիտի հաստատէ նաւային
մաքս, պահէ բանակ կամ զը-
րահաւորներ խաղաղութեան
ժամանակ, ուրիշ Նահանգի մը
կամ օտար կառավարութեան
մը հետ որ եւ է համաձայնու-
թիւն մը կամ ուխտագրու-
թիւն ընէ, կամ պատերազմի
բռնուի, բացի իրապէս ասպա-
տակուած պահուն, կամ այնպի-
սի անմիջական վտանգի պա-
հուն, որ ատեն յապաղում չի-
վերցներ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Բ.

ԳՈՐԾԱԳԻՐ ՃԻՒՂԸ

Նախագահն և իր իշխանութիւնները
Հատուած 1.

1. Գործադիր իշխանու-
թիւնը պիտի տրուի Ամերի-
կայի Միացեալ Նահանգներուն
Նախագահի մը: Ինք (Նախագահ-
ն) պիտի պաշտօնավարէ չորս
տարուայ շրջանով, եւ Գեր-
Նախագահին հետ, ընտրուած
նոյն շրջանին համար, պիտի
ընտրուի հետեւեալ կերպով.

2. Each State shall appoint, in such manner as the Legisla-
ture thereof may direct, a num-
ber of electors equal to the whole
number of Senators and Repre-
sentatives to which the State may
be entitled in the Congress; but
no Senator or Representative, or
person holding an office of trust
or profit under the United States,
shall be appointed an elector.

2. Իւրաքանչիւր Նահանգ
պիտի անուանէ այնպիսի կեր-
պով, որ իւր Օրէնսդիր ժողովը
կը սնորհնէ, ընտրողներու
թիւ մը, հաւասար Վեհաժո-
ղովին մէջ նոյն Նահանգի իրա-
ւունքն եղած Մերակուտական-
ներու եւ Երեսփոխաններու
ամբողջ թուոյն. բայց ոչ Մե-
րակուտական կամ Երեսփոխան
կամ անձ (յը որ) վստահու-
թեան կամ շահու պաշտօն ու-
նի Միացեալ Նահանգներուն
(Իշխանութիւն) տակ պիտի կար-
գուի ընտրող մը:

3. [The electors shall meet
in their respective States, and
vote by ballot for two persons,
of whom one at least shall not
be an inhabitant of the same
State with themselves. And they
shall make a list of all the per-
sons voted for, and of the num-
ber of votes for each; which list
they shall sign and certify, and
transmit sealed to the seat of the
government of the United States,
directed the President of the Sen-
ate. The President of the Sen-
ate shall, in the presence of the
Senate and House of Represent-
atives, open all the certificates;
and the votes shall then be count-
ed. The person having the great-
est number of votes shall be Pres-
ident. if such number be a ma-
jority of the whole number of e-
lectors appointed; and if there
be more than one who have such
a majority, and have an equal

3. [Ընտրողները պիտի ժո-
ղովին իրենք իրենց Նահանգ-
ներուն մէջ եւ քուէտոմսով
պիտի քուէարկեն երկու անձե-
րու համար, որոնցմէ առնուազն
մին իրենց հետ միասին նոյն
Նահանգէն բնակիչ մը ըլլալու
չէ: Եւ պիտի շինեն ցուցակ մը
այն բոլոր անձանց, որոնց հա-
մար քուէարկուեցաւ, եւ իւ-
րաքանչիւրի (սրտայած) քուէնե-
րու թիւը, նոյն ցուցակը պիտի
ստորագրեն եւ վկայագրեն եւ
հասցնեն, կնքուած, Միացեալ
Նահանգներուն կառավարու-
թեան աթոռը՝ ուղղուած Մե-
րակոյտի Նախագահին: Մերա-
րակոյտի Նախագահն (սը), ի-
ներկայութեան Մերակոյտին
եւ Երեսփոխաններու ժողո-
վին, պիտի բանայ բոլոր վկա-
յագրերն եւ այնուհետեւ քուէ-
ները պիտի համրուին: Քուէ-
ներու մեծագոյն թիւ ու-
նեցող անձը պիտի ըլլայ Նա-

number of votes, then the House of Representatives shall immediately choose, by ballot, one of them for President; and if no person have a majority, then, from the five highest on the list, the said House shall, in like manner, choose the President. But in choosing the President, the votes shall be taken by States, the representation from each State having one vote; a quorum for this purpose shall consist of a member or members from two-thirds of the States, and a majority of all the States shall be necessary to a choice. In every case after the choice of the President, the person having the greatest number of votes of the electors shall be Vice-President. But if there should remain two or more who have equal votes, the Senate shall choose from them, by ballot the Vice-President.]*

խաղաղ, եթէ նոյն թիւը անուանուած ընտրողներու ամբողջ թուոյն մեծամասնութիւնը ըլլայ, եւ եթէ սոյնպիսի մեծամասնութիւն ունեցող մէկէն աւելի ըլլայ, եւ ունենան քուէներու հաւասար թիւ մը, այն ատեն Երեսփոխաններու ժողովը անմիջապէս քուէտոմսով պիտի ընտրէ անոնցմէ մին Նախագահի համար, եւ եթէ ոչ ոք մեծամասնութիւն ունենայ, այն ատեն ցուցակի վրայի բարձրագոյն հինգէն յիշեալ Երեսփոխաններու ժողովը նոյն կերպով պիտի ընտրէ Նախագահը: Սակայն Նախագահին ընտրութեան պահուն, քուէն պիտի առնուի Նահանգներով, իւրաքանչիւր Նահանգի Երեսփոխանութիւնը ունենալով մէկ քուէ: Այս նպատակին համար օրինական թիւ մը պիտի բաղկանայ Նահանգներու երկուերորդի անդամէն կամ անդամներէն, եւ բոլոր Նահանգներուն մեծամասնութիւն մը պէտք պիտի ըլլայ ընտրութեան մը համար: Ամեն պարագայի տակ Նախագահի ընտրութենէն վերջ, ընտրողներուն քուէներու մեծագոյն թիւն ունեցող անձը պիտի ըլլայ Դեր-Նախագահը: Բայց եթէ երկու կամ աւելի հաւասար քուէ ունեցողներ մնան, անոնց մէջէն Մերակոյտը քուէտոմսով պիտի ընտրէ Դեր-Նախագահը*:]

*Այս պարբերութեան տեղը բուն տեղէն ալ մի Բարեփոխութեան Ժիրգ. Յօդուածը:

4. The Congress may determine the time of choosing the electors, and the day on which they shall give their votes, which day shall be the same throughout the United States.

5. No person except a natural born citizen, or a citizen of the United States at the time of the adoption of this Constitution, shall be eligible to the office of President; neither shall any person be eligible to that office who shall not have attained to the age of thirty-five years, and been fourteen years of resident within the United States.

6. In case of the removal of the President from office, or of his death, resignation, or inability to discharge the powers and duties of the said office, the same shall devolve on the Vice-President; and the Congress may, by law, provide for the case of removal, death, resignation, or inability, both of the President and Vice-President, declaring what officer shall then act as President; and such officer shall act accordingly, until the disability be removed, or a President shall be elected.

7. The President shall, at

4. Վեհաժողովը կրնայ որոշել ընտրողներն ընտրելու ժամանակը, եւ անոնց (ընտրողներուն) քուէ տալու օրը. որը նոյնը պիտի ըլլայ բոլոր Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

5. Ոչ ոք՝ բացի բնիկ ծընած քաղաքացիէ մը կամ այս Սահմանադրութիւնը որդեգրուած պահուն Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացիէ մը, Նախագահի պաշտօնին յարմար արժանաւոր պիտի ճանչցուի, որը երեսուն եւ հինգ տարեկան եղած չէ եւ տասն եւ չորս տարի ալ Միացեալ Նահանգներուն մէջ բնակող մը:

6. Նախագահի պաշտօնանկութեան, կամ իր մահուան, հրաժարման, կամ յիշեալ պաշտօնի պարտուց եւ իրաւանց դորժադրութեան անկարողութեան պահուն, նոյնը պիտի փոխանցի Դեր-Նախագահին, եւ Վեհաժողովը պիտի կրնայ օրէնքով նախահայթայթել երկուքին ալ, Նախագահի եւ Դեր-Նախագահի պաշտօնանկման, մահուան, հրաժարման կամ անկարողութեան պարագային, յայտարարելով որ մէկ պաշտօնեայ այն ատեն իբր Նախագահ պիտի դործէ, եւ այն պաշտօնեայն ըստ այնմ պիտի դործէ մինչեւ անկարողութեան բարձու մը կամ Նախագահի մը ընտրուած ըլլալը:

7. Նախագահը՝ կանոնա-

stated times, receive for his services a compensation, which shall neither be increased nor diminished during the period for which he shall have been elected; and he shall not receive within that period any other emolument from the United States, or any of them.

8. Before he enter on the execution of his office; he shall take the following oath or affirmation: —

“I do solemnly swear (or affirm) that I will faithfully execute the office of President of the United States: and will, to the best of my ability, preserve, protect, and defend the Constitution of the United States.”

SECTION 2.

1. The President shall be Commander-in-Chief of the army and navy of the United States, and of the militia of the several States, when called into the actual service of the United States; he may require the opinion, in writing, of the principal officer in each of the executive departments, upon any subject relating to the duties of their respective offices; and he shall have power to grant reprieves and pardons

ևոր ժամանակներու մէջ, իւր ծառայութիւններուն համար պիտի ստանայ փոխարինութիւն չմը, որը ոչ պիտի աւելնայ եւ ոչ պիտի պակսի (այն) ժամանակամիջոցին մէջ, որու համար ինք ընտրուած պիտի ըլլայ, եւ նոյն ժամանակամիջոցին մէջ ինք չպիտի ստանայ ուրիշ որ եւ է թողակ Միացեալ Նահանգներէն կամ անոնց որ եւ է մէկէն:

8. Իր պաշտօնավարութեան անցնելէ առաջ հետեւեալ երդումը կամ (հանդիսաւոր) հտատատումը պիտի ընէ: —

« Ես հանդիսաւորապէս կ'երդնում (կամ կը հաստատեմ) որ ես հաւատարմաբար պիտի վարեմ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահի պաշտօնը, եւ ըստ իմ ամենալաւ կարողութեան պիտի պահեմ, պահպանեմ եւ պաշտպանեմ Միացեալ Նահանգներուն Սահմանադրութիւնը: »

Հատուած 2.

1. Նախագահը պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներուն ցամաքային եւ ծովային բանակաց Գլխաւոր-Հրամանատարը, ինչպէս նաեւ այլեւայլ Նահանգներուն պահեստի զօրացն, երբ Միացեալ Նահանգաց գործօն ծառայութեան կանչուին. ինք պիտի կրնայ պահանջել գործադիր բաժիններու իւրաքանչիւր գլխաւոր պաշտօնեայի գաղափարը, գրաւոր, իրենց իւ-

for offenses against the United States, except in cases of impeachment.

րաքանչիւրի իւր գրասենեակներու պարտականութիւններուն վերաբերեալ որ եւ է նիւթի վրայ. եւ իշխանութիւն պիտի ունենայ շնորհելու մահապատիժներու յետաձգում, եւ Միացեալ Նահանգներու դէմ (եղած) թշնամանքներու ներումներ, բացի (սպառնակ) ամբաստանման խնդիրներու մէջ:

2. He shall have power, by and with the advice and consent of the Senate, to make treaties, provided two-thirds of the Senators present concur; and he shall nominate, and, by and with the advice and consent of the Senate, shall appoint ambassadors, other public ministers and consuls, judges of the Supreme Court, and all other officers of the United States, whose appointments are not herein otherwise provided for, and which shall be established by law; but the Congress may, by law, vest the appointment of such inferior officers as they think proper, in the President alone, in the courts of law, or in the heads of departments.

2. Ինք իշխանութիւն պիտի ունենայ Մերակոյտին խորհրդովն ու համաձայնութեալ երբ դաշնագրութիւններ ընելու, պայմանաւ որ Մերակուտականներէն ներկայ եղողներու երկու երրորդը միաբանին. եւ ինք պիտի անուանէ, ու Մերակոյտի խորհրդովն եւ համաձայնութեամբը պիտի կարգէ դեսպաններ ուրիշ հասարակաց պաշտօնեաներ եւ հիւպատոսներ, Բարձրագոյն Դատարանի դատաւորներ եւ ուրիշ բոլոր Միացեալ Նահանգներուն պաշտօնեաներն, որոց անուանումներն ասորմէջ ուրիշ կերպով հայթայթուած չեն, եւ որոնք օրէնքով հաստատուած պիտի ըլլան. բայց վեհաժողովը՝ իրենց յարմար տեսած ստորակարգ պաշտօնեաներու կարգման իրաւունքը պիտի կրնայ օրէնքով թողուլ Նախագահին միայն, օրէնքի դատարաններուն, կամ բաժիններու գլուխներուն:

3. The President shall have power to fill up all vacancies

3. Նախագահը իշխանութիւն պիտի ունենայ լեցնելու

that may happen during the recess of the Senate, by granting commissions; which shall expire at the end of their next session.

SECTION 3.

He shall, from time to time, give to the Congress information of the state of the Union and recommend to their consideration such measures as he shall judge necessary and expedient; he may, on extraordinary occasions, convene both houses, or either of them; and in case of disagreement between them, with respect to the time of adjournment, he may adjourn them to such time as he shall think proper; he shall receive ambassadors and other public ministers; he shall take care that the laws be faithfully executed; and shall commission all officers of the United States.

SECTION 4.

The President, Vice-President, and all civil officers of the United States, shall be removed from office on impeachment for,

բոլոր թափուր մնացած պաշտօնէն թիւններն, որոնք կարելի է պատահին Յերակոյտին դադարին միջոցին չնորհելով յանձնակատար պաշտօններ, որոնք պիտի վերջանան իրենց յաջորդ նստաշրջանի աւարտմանը:

Հատուած 3.

Ինք՝ ժամանակէ առ ժամանակ Միութեան վիճակին վրայ տեղեկութիւն պիտի տայ վեհաժողովին, եւ յանձնարարէ իրենց նկատողութեանը այնպիսի օրինական քայլեր, որպիսին ինք կարեւոր եւ շահաւոր պիտի դատէ. ինք կըրնայ, արտաքոյ կարգի պարագաներու տակ, ի ժողով գումարել երկու ժողովներն ալ կամ անոնցմէ մին կամ միւսը, եւ նստաշրջանի դադարման ժամանակին նկատմամբ իրենց միջեւ անհամաձայնութիւն պատահելու պարագային, ինք պիտի կրնայ գիրենք դադրեցընել իւր յարմար տեսած ժամանակին. ինք պիտի ընդունի դեսպաններն եւ ուրիշ հասարակաց պաշտօնեաներն. ինք հոգ պիտի տանի որ օրէնքները հաւատարմաբար գործադրուին եւ պիտի հրահանգէ Միացեալ Նահանգներուն բոլոր պաշտօնեաներն:

Հատուած 4.

Միացեալ Նահանգներուն Նախագահը, Դեր-Նախագահը, եւ բոլոր քաղաքական պաշտօնեաներն պաշտօնա նկ

and conviction of treason, bribery, or other high crimes and misdemeanors.

ARTICLE III.
The Judicial Department.
Supreme Court
and Judicial Powers.

SECTION 1.

The judicial power of the United States shall be vested in one Supreme Court, and in such inferior courts as the Congress may, from time to time, ordain and establish. The judges, both of the supreme and inferior courts, shall hold their offices during good behavior, and shall, at stated times, receive for their services a compensation, which shall not be diminished during their continuance in office.

SECTION 2.

1. The judicial power shall extend to all cases in law and equity arising under this Constitution, the laws of the United States, and treaties made, or which shall be made, under their authority; to all cases affecting ambassadors, other public ministers, and consuls, to all cases of admiralty and miritime

պիտի ըլլան, դաւաճանութեան, կաշտակերութեան, կամ ուրիշ բարձր ոճիրներու կամ գէշ ընթացքներու ամբաստանութեամբ եւ դատապարտութեամբ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Գ.

ԴԱՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂԸ
Գերագոյն Դատարան
և Դատասարանական իշխանութիւններ
Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգներուն Դատական իշխանութիւնը պիտի տրուի մէկ Գերագոյն Դատարանի, եւ այնպիսի ստորակարգ դատարաններու, որ պիտիք վեհաժողովը, ժամանակէ առ ժամանակ, կարելի է տնօրինէ եւ հաստատէ: Թէ Գերագոյն եւ թէ ստորակարգ դատարաններու դատաւորները պիտի պաշտօնավորեն ցորչափ լաւ ընթացքի մէջ են, եւ որոշեալ ժամանակներու մէջ իրենց ծառայութիւններուն համար պիտի ստանան փոխարինութիւն մը, որը պիտի չը նուազի իրենց պաշտօնի շարունակութեան միջոցին:

Հատուած 2.

1. Դատական իշխանութիւնը պիտի տարածի սոյն Սահմանադրութեան տակ եկած բոլոր օրէնքի եւ արդարութեան խնդիրներուն, Միացեալ Նահանգացի օրէնքներուն, եւ եղած դաշնադրութիւններուն, կամ իրենց իշխանութեան տակ (նոր) ըլլալիքներուն, դեսպաններու վերաբեր-

jurisdiction; to controversies to which the United States shall be a party; to controversies between two or more States; between a State and citizens of another State; between citizens of different States; between citizens of the same State claiming lands under grants of different States, and between a State, or the citizens thereof, and foreign States, citizens, or subjects.

2. In all cases affecting ambassadors, other public ministers, and consuls, and those in which a State shall be party, the Supreme Court shall have original jurisdiction. In all the other cases before mentioned, the Supreme Court shall have appellate jurisdiction, both as to law and fact, with such exceptions and under such regulations as the Congress shall make.

եալ բոլոր խնդիրներուն, ուրիշ հասարակաց պաշտօնեաներուն, եւ հիւպատոսներուն. նաւային եւ ծովային իրաւասութեան բոլոր խնդիրներուն. (այն) վէճերուն, որոց մէկ կողմը կը կազմեն Միացեալ Նահանգներն. երկու կամ աւելի Նահանգներու միջեւ (եղած) վէճերուն, Նահանգի մը եւ ուրիշ Նահանգի քաղաքացիներուն միջեւ, տարբեր Նահանգներու քաղաքացիներու միջեւ, միեւնոյն Նահանգի (այն) քաղաքացիներու միջեւ, որոնք տարբեր Նահանգներու շնորհած գետինները կը պահանջեն. եւ Նահանգի մը կամ անոր քաղաքացիներուն եւ օտար Նահանգներու քաղաքացիներու կամ հպատակներու միջեւ եղած վէճերուն:

2. Դեսպաններու, ուրիշ հասարակաց պաշտօնեաներու եւ հիւպատոսներու վերաբերեալ ու այն ամեն խնդիրներուն, որոց մէջ Նահանգ մը մէկ կողմը պիտի ըլլայ, Գերայն Դատարանը պիտի ունենայ սկզբնական իրաւասութիւնը: Վերոյիշեալ միւս բոլոր խնդիրներուն մէջ, Գերայն Դատարանը պիտի ունենայ վերաքննութեան իրաւասութիւնը, թէ ըստ օրէնքի եւ թէ ըստ իրողութեան, այնպիսի բացառութիւններով եւ այնպիսի կանոնաւորութիւններու տակ, որպիսին Վեհաժողովը պիտի սահմանէ:

3. The trial of all crimes, except in cases of impeachment, shall be by jury, and such trial shall be held in the State where the said crimes shall have been committed; but when not committed within any State, the trial shall be at such place or places as the Congress may by law have directed.

3. Բոլոր ոճիրներու դատավարութիւնը, բացի ամբաստանութեան խնդիրներու մէջ, պիտի ըլլայ երդուեալ դատարաններով, եւ սոյնպիսի դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ (այն) Նահանգին մէջ, ուր յիշեալ ոճիրները գործուած պիտի ըլլան. բայց երբ որ եւ է Նահանգի մէջ գործուած չըլլայ, դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ այնպիսի տեղ մը կամ տեղեր, որպիսին Վեհաժողովը պիտի կրնայ օրէնքով նշանակել:

SECTION 3.

1. Treason against the United States shall consist only in levying war against them, or in adhering to their enemies, giving them aid and comfort. No person shall be convicted of treason, unless on the testimony of two witnesses to the same overt act, or on confession in open court.

1. Միացեալ Նահանգներուն դէմ դաւաճանութիւն պիտի կազմէ միայն իրենց դէմ պատերազմ հրատարակելը, կամ իրենց թշնամիներուն յարելով, անոնց օգնութիւն եւ դիւրութիւն տալը: Ոչ ոք դաւաճանութեամբ պիտի դատապարտուի, բայց եթէ նոյն յայտնի գործին երկու վկաներու վկայութեամբ, կամ անոր բաց դատարանի մէջ խոստովանութեամբ:

2. The Congress shall have power to declare the punishment of treason; but no attainder of treason shall work corruption of blood, or forfeiture, except during the life of the person attained.

2. Վեհաժողովը իշխանութիւն պիտի ունենայ դաւաճանութեան պատիժը յայտարարելու, բայց դաւաճանութեան դատապարտութիւնը յառաջ պիտի բերէ տոհմային անազնութիւն եւ ժառանգազրկում. բացի դաւաճանին կենդանութեանը:

ARTICLE IV.

Rights of States and Citizens.

SECTION 1.

Full faith and credit shall be given in each State to the public acts, records, and judicial proceedings of every other State. And the Congress may, by general laws, prescribe the manner in which such acts, records, and proceedings shall be proved, and the effect thereof.

SECTION 2.

1. The citizens of each State shall be entitled to all the privileges and immunities of citizens in the several States.

2. A person charged in any State with treason, felony, or other crime, who shall flee from justice, and be found in another State, shall, on demand of the executive authority of the State from which he fled, be delivered up, to be removed to the State having jurisdiction of the crime.

3. No person held to service or labor in one State, under

ՅՕԴՈՒԱԾ Դ.

Նահանգներու և քաղաքացիներու իրաւունքները Հատուած 1.

Իւրաքանչիւր Նահանգի մէջ կատարեալ հաւատք եւ վարկ պիտի ընծայուի ամեն մէկ ուրիշ Նահանգի ժողովրդական գործերուն, արձանագրութիւններուն եւ դատավարութիւններուն: Եւ Վեհաժողովը պիտի կրնայ ընդհանուր օրէնքներով նկարագրել կերպը, որով այնպիսի գործերը, արձանագրութիւններն եւ դատավարութիւններն ու անոնց արդիւնքն ապացուցուած պիտի ըլլան:

Հատուած 2.

1. Ամեն մէկ Նահանգի քաղաքացիներն իրաւունք պիտի ունենան զանազան Նահանգներու քաղաքացիներու բոլոր արտօնութիւններն եւ պատժէ ազատութիւններն (էյեյեյեյ):

2. Որ եւ է Նահանգի մէջ դաւաճանութեամբ, քրէական յանցանքով կամ ուրիշ ոճիրով ամբաստանուած անձ մը, որ արդարութեանէն փախչելով պիտի գտնուի ուրիշ Նահանգի մէջ, այն Նահանգին ուսկից փախաւ, Գործադիր իշխանութեան պահանջման վրայ, պիտի յանձնուի փոխադրուելու ոճիրին իրաւասութիւն ունեցող Նահանգին (Տէ՛՛):

3. Ոչ ոք ծառայութեան կամ աշխատութեան բռնուած

the laws thereof, escaping into another, shall, in consequence of any law or regulation therein, be discharged from such service or labor, but shall be delivered up on claim of the party to whom such service or labor may be due.

SECTION 3.

New States may be admitted by the Congress into this Union; but no new State shall be formed or erected within the jurisdiction of any other State, nor any State be formed by the junction of two or more States, or parts of States, without the consent of the Legislatures of the States concerned, as well as of the Congress.

2. The Congress shall have power to dispose of, and make all needfull rules and regulations respecting the territory or other property belonging to the United States; and nothing in this Constitution shall be so construed as to prejudice any claims of the United States, or of any particular State.

մէկ Նահանգի մէջ, անոր օրէնքներուն համաձայն, փախչելով ուրիշի (Տէ՛) մէջ, (այս վերջնայն) տեղական որ եւ է օրէնքի կամ կանոնաւորութեան հետեւանօք, ազատ թողուած պիտի ըլլայ այնպիսի ծառայութեանէ կամ աշխատութեանէ, այլ այն անձի որուն այնպիսի ծառայութիւն կամ աշխատութիւն կը պարտի, բողոքին վրայ պիտի յանձնուի: Հատուած 3.

Նոր Նահանգներ կարելի է մտցուին Վեհաժողովով այս Միութեան մէջ. բայց ոչ Նոր Նահանգ պիտի կազմուի կամ կառուցուի որ եւ է ուրիշ Նահանգի իրաւասութեան մէջ. եւ ոչ ալ որ եւ է Նահանգ պիտի կազմուի երկու կամ աւելի Նահանգներու սահմանադրութիւններով, կամ Նահանգներու մասերովը առանց թէ վերաբերեալ Նահանգներու Օրէնսդիր ժողովներուն եւ թէ Վեհաժողովին հաւանութեան:

2. Վեհաժողովը իշխանութիւն պիտի ունենայ Միացեալ Նահանգներուն պատկանած հողերն եւ ուրիշ կալուածներն ձեռքէ հանելու եւ հարկեղած բոլոր կանոններն ու կանոնաւորումներն ընելու. եւ այս Սահմանադրութեան մէջէն ոչինչ այնպէս պիտի մեկնուի, որ Միացեալ Նահանգներուն կամ որ եւ է մասնաւոր Նահանգի որ եւ է պահանջներն նախապաշարէ:

SECTION 4.

The United States shall guarantee to every State in this Union a republican form of government, and shall protect each of them against invasion; and, on application of the Legislature or of the Executive (when the Legislature can not be convened), against domestic violence.

ARTICLE V.

Amendments to Constitution.

The Congress, whenever two-thirds of both houses shall deem it necessary, shall propose amendments to this Constitution, or, on the application of the Legislatures of two-thirds of the several States, shall call a convention for proposing amendments, which, in either case, shall be valid to all intents and purposes, as part of this Constitution, when ratified by the Legislatures of three-fourths of the several States, or by conventions in three-fourths thereof, as the one or the other mode of ratification may be proposed by the Congress; provided that no amendment which may be made prior to the year one thousand eight hundred and eight shall in any manner affect the first and fourth clauses in the ninth section of the first article; and that

Հատուած 4.

Միացեալ Նահանգներն պիտի երաշխաւորեն այս Միութեան միջի ամեն մէկ Նահանգին կառավարութեան Հանրապետական կերպ մը. եւ պիտի պահպանեն անոնցմէ իւրաքանչիւրը օտար յարձակման դէմ, եւ Օրէնսդիր Ժողովին կամ Գործադիրն (եթէ Օրէնսդիր Ժողովը չը կրնայ ժողովուրդին վրայ ներքին բռնաբարութեանց դէմ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ե.

Սահմանադրութեան Բարեփոխումներն

Վեհաժողովը՝ երբ որ երկու ժողովներու երկու երրորդներն կարեւոր համարին, պիտի թեւադրէ բարեփոխումներ այս Սահմանադրութեան, կամ զանազան Նահանգներու երկու երրորդներու Օրէնսդիր Ժողովներու խնդրանօք, համաժողով պիտի կանչէ բարեփոխումներ թեւադրելու համար, որոնք, թէ մին եւ թէ միւս պարագային տակ, վաւերական պիտի ճանչցուին բոլոր դիտաւորութիւններու եւ նըպատակներու համար իբր սոյն Սահմանադրութեան մաս, երբ վաւերացուի զանազան Նահանգներու երկու երրորդներու Օրէնսդիր Ժողովներէն կամ Համաժողովներէն անոնց երեք չորրորդովը. այսպէս վաւերացման մէկ կամ միւս կերպը որ Վեհաժողովէն կրնայ թեւադրուիլ, պայմանաւ որ ոչ

no State, without its consent, shall be deprived of its equal suffrage in the Senate.

մի բարեփոխում որ հազար ութը հարիւր եւ ութը տարիէն առաջ եղած ըլլայ, որ եւ է կերպով պիտի ներգործէ Առաջին Յօդուածի իններորդ Հատուածի առաջին եւ չորրորդ պարբերութիւններուն, եւ որ ոչ մի Նահանգ առանց իւր հաւանութեան, պիտի գըրկուի Ծերակոյտին մէջ իր քրուէարկութեան հաւասար իրաւունքէն:

ARTICLE VI.

Supreme Authority of Constitution.

1. All debts contracted, and engagements entered into, before the adoption of this Constitution, shall be as valid against the United States under this Constitution, as under the Confederation.

2. This Constitution, and the laws of the United States which shall be made in pursuance thereof; and all treaties made, or which shall be made, under the authority of the United States, shall be the supreme law of the land; and the judges in every Stateshall be bound thereby, anything in the Constitution or laws of any State to the contrary notwithstanding.

ՅՕԴՈՒԱԾ Զ.

Սահմանադրութեան Գերադաս իշխանութիւնը

1. Սոյն Սահմանադրութեան որդեգրութենէն առաջ բոլոր պայմանագրուած պարտքերն եւ յանձնառութիւններն այնքան վաւերական պիտի ճանչցուին Միացեալ Նահանգներուն դէմ սոյն Սահմանադրութեան տակ որքան Դաշնակցութեան տակ:

2. Սոյն Սահմանադրութիւնն եւ Միացեալ Նահանգներուն օրէնքներն որոնք պիտի շինուին անոր հետեւանօք եւ բոլոր շինուած դաշնադրութիւններն, կամ որոնք պիտի շինուին Միացեալ Նահանգներուն իշխանութեան տակ, պիտի կազմեն երկրի գերագոյն օրէնքը, եւ իւրաքանչիւր Նահանգի զատաւորներն անով կապուած պիտի ըլլան. որ եւ է բան Սահմանադրութեան մէջ կամ որ եւ է Նահանգի օրէնքներն թէ եւ հակառակ (եղած լինին):

3. The Senators and Representatives before mentioned, and the members of the several State Legislatures, and all executive and judicial officers, both of the United States and of the several States, shall be bound by oath or affirmation to support this Constitution; but no religious test shall ever be required as a qualification to any office or public trust under the United States.

ARTICLE VII.

Ratification of Constitution.

The ratification of the conventions of nine States shall be sufficient for the establishment of this Constitution between the States so ratifying the same.

Done in convention by the unanimous consent of the States present, the seventeenth day of September, in the year of our Lord one thousand seven hundred and eighty-seven, and of the Independence of the United States of America the twelfth.

In witness whereof we have hereunto subscribed our names.
GEORGE WASHINGTON,
President,
and Deputy from Virginia.

3. Նախապէս յիշուած Մե-
րակուտականներն եւ Երես-
փոխաններն եւ զանազան
Նահանգային Օրէնսդիր Ժո-
ղովներու անդամներն եւ բո-
լոր Գործադիր ու Դատական
պաշտօնեաներն թէ Միացեալ
Նահանգներուն եւ թէ մաս-
նաւոր Նահանգներուն, երդ-
մամբ կամ հաստատութեամբ
պիտի կապուին այս Սահմանա-
դրութիւնը պահելու. բայց ոչ
երբէք կրօնական փորձ պիտի
պահանջուի իբր որակութիւն
մը որ եւ է պաշտօնի կամ հա-
սարակաց վստահութեան Մի-
ացեալ Նահանգներուն իշխա-
նութեան տակ:

ՅՕԴՈՒԱՅ Է.

Սահմանադրութեան վաւերացումը
ինն Նահանգներու Համա-
ժողովներու վաւերացումը բա-
ւական պիտի ըլլայ սոյն Սահ-
մանադրութիւնը հաստատե-
լու նոյնը վաւերացնող Նա-
հանգներու միջեւ:

Կատարուած ստորագրական ժողո-
վին մշ Ներկայ Նահանգներու շիւ-
ձայն հաւանութեամբը Սեպտեմբերի
տասն եօթն օրը, իթուին մեր
Տիրոջ հազար եօթը հարիւր եւ ութ-
սուն եօթը, եւ Սեպտեմբերի Միացեալ
Նահանգներուն Այ կախութեան տասն-
երկրորդին:

Որոյ ի վկայութիւն մենք
խտորեւ ստորագրած ենք
մեր անուններն:

ՃԷՕՐՃ ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆ
Նախագահ
Եւ Պարգամասոր վէրջինիւն

- New Hampshire — JOHN LANGDON, NICHOLAS GILMAN.
- Massachusetts — NATHANIEL GORHAM, RUFUS KING.
- Connecticut — WILLIAM SAMUEL JOHNSON, ROGER SHERMAN.
- New York — ALEXANDER HAMILTON.
- New Jersey — WILLIAM LIVINGSTON, DAVID BREARLY, WILLIAM PATERSON, JONATHAN DAYTON.
- Pennsylvania — BENJAMIN FRANKLIN, THOMAS MIFFLIN, ROBERT MORRIS, GEORGE CLYMER, THOMAS FITZSIMONS. JARED INGERSOLL, JAMES WILSON, GOUV. MORRIS.
- Delaware — GEORGE READ, GUNNING BEDFORD, JUN'r. JOHN DICKINSON, RICHARD BASSETT, JACOB BROOM.
- Maryland — JAMES M'HENRY, DANIEL [of St. Thomas] JENIFER, DANIEL CARROLL.
- Virginia — JOHN BLAIR, JAMES MADISON, JUN'r.
- North Carolina — WILLIAM BLOUNT, RICHARD DOBBS SPAIGHT, HUGH WILLIAMSON.
- South Carolina — JOHN RUTLEDGE, C. COATESWORTH PINCKNEY, CHARLES PINCKNEY, PIERCE BUTLER.
- Georgia — WILLIAM FEW, ABRAHAM BALDWIN.

Attest: WILLIAM JACKSON, *Secretary.*

Amendments to the Constitution.

ARTICLE I.

Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof; or abridging the freedom of speech or of the press; or the right of the people peaceably to assemble, and to petition the government for redress of grievances.

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐԵՓՈՒՈՒՄՆԵՐՆ

ՅՕԴՈՒԱՅ Ա.

վեհաժողովը ոչ մի օրէնք
պիտի ընէ կրօնքի հաստատու-
թեան մը նկատմամբ, կամ ար-
գելելու անոր ազատ գոծածու-
թիւնը, կամ կրճատելու խօս-
քի կամ մամուլի ազատու-
թիւնը. կամ ժողովուրդի խա-
ղաղաբար հաւաքուելու իրա-
ւունքը, եւ նեղութիւններ
դարմանելու համար կառավա-
րութեան խնդրարկելը:

ARTICLE II.

A well-regulated militia being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed.

ARTICLE III.

No soldier shall, in time of peace, be quartered to any house without the consent of the owner; nor in time of war, but in a manner to be prescribed by law.

ARTICLE IV.

The right of the people to be secure in their persons, houses, papers, and effects, against unreasonable searches and seizures, shall not be violated. and no warrants shall issue but upon probable cause, supported by oath or affirmation, and particularly describing the place to be searched, and the persons or things to be seized.

ARTICLE V.

No person shall be held to answer for a capital or otherwise infamous crime, unless on a presentment or indictment of a grand jury, except in cases arising in the land or naval forces, or in the militia, when in actual service in time of war or public danger, nor shall any person be sub-

ՅՕԴՈՒԱԾ Բ.

Ազատ Նահանգի մը ապահովութեանը լաւ կանոնաւորութեամբ պահեստի բանակ մը պէտք ըլլալուն, զէնք պահելու եւ կրելու ժողովրդի իրաւունքը չպիտի դրժուի:

ՅՕԴՈՒԱԾ Գ.

Խաղաղութեան ժամանակ ոչ մի զինուոր պիտի տեղաւորուի որ եւ է տան մէջ, առանց տիրոջը հաւանութեանը, եւ ոչ ալ պատերազմի ժամանակ՝ բայց եթէ օրէնքով նկարագրուելիք կերպով մը:

ՅՕԴՈՒԱԾ Դ.

Ժողովուրդի՝ իրենց անձերու, տուներու, թուղթերու եւ գոյքերու ապահովութեան իրաւունքը, ընդդէմ անիրաւ խուզարկութեանց եւ գրաւմանց, չպիտի բռնարարուի. եւ ոչ հրամանագիր պիտի տրուի, բայց միայն հաւանական պատճառի վրայ, երբ որ կամ հաստատումով զօրացուցութեամբ, եւ մասնաւորաբար նրկարագրելով խուզարկուելիք տեղը եւ գրաւուելիք անձերն կամ առարկաներն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ե.

Ոչ ոք պիտի բռնուի մահապարտութեան կամ ուրիշ վատահամբաւ ոճրի մը պատասխանելու, բայց միայն երբ ուեալ դատաւորաց աւագաժողովի մը տեղեկագրի կամ ամբաստանագրի վրայ, բացի (այսինքն) խնդիրներու մէջ, (այսինքն) ծագում կ'առնեն ցամա-

ject for the same offense to be put twice in jeopardy of life or limb; nor shall be compelled in any criminal case to be a witness against himself; nor be deprived of life, liberty, or property, without due process of law, nor shall private property be taken for public use without just compensation.

քային կամ ծովային զօրութեանց մէջ, կամ պահեստի բանակին մէջ, երբ գործօն ծառայութեան մէջ, պատերազմի կամ հասարակաց վրտանգի ժամանակ. եւ ոչ ալ որ եւ է անձ միեւնոյն յանցանքին համար երկու անգամ ենթակայ պիտի ըլլայ կեանքի կամ անդամի վտանգի ենթարկուելուն, եւ ոչ ալ պիտի ստիպուի որ եւ է քրէական յանցանքի մէջ ինք իր դէմ վրկայ մը ըլլալու, ոչ ալ պիտի զրկուի կեանքէ, ազատութենէ, կամ կալուածքէ, առանց օրինական հարկ եղած դատավարութեան. եւ ոչ ալ անհատական կալուածք պիտի գրաւուի հասարակաց գործածութեան համար առանց արդար հատուցման:

ARTICLE VI.

In all criminal prosecutions, the accused shall enjoy the right to a speedy and public trial, by an impartial jury of the State and district wherein the crime shall have been committed, which district shall have been previously ascertained by law: and to be informed of the nature and cause of the accusation; to be confronted with the witnesses against him; to have compulsory process for obtaining witnesses in his favor; and to have the assistance of counsel for his defense.

ՅՕԴՈՒԱԾ Զ.

Բոլոր ոճրագործական դատավարութեանց մէջ, ամբաստանեալն պիտի վայելէ արագ եւ հրապարակաւ դատուելու իրաւունքը Նահանգին եւ դաւառին, ուր ոճիրը գործուած պիտի ըլլայ, անկողմնակալ երդուեալ դատաւորներու ատենանով մը. որ դաւառը նախապէս օրէնքով ստուգուած պիտի ըլլայ, տեղեկացուի ամբաստանութեան պատճառն եւ հանդամանքներն, երես առ երես ըլլուի իրեն դէմ եղած վկաներու հետ, բռնադատութիւն գործածել իրեն նպատաւոր վկաներ ձեռք բերելու

Համար եւ փաստաբանի մը օգնութիւնը՝ իւր պաշտպանութեան համար:

ARTICLE VII.

In suits at common law, where the value in controversy, shall exceed twenty dollars, the right of trial by jury shall be preserved, and no fact tried by a jury shall be otherwise re-examined in any court of the United States, than according to the rules of the common law.

ARTICLE VIII.

Excessive bail shall not be required, nor excessive fines imposed, nor cruel and unusual punishments inflicted.

ARTICLE IX.

The enumeration in the Constitution of certain rights shall not be construed to deny or disparage others retained by the people.

ARTICLE X.

The powers not delegated to the United States by the Constitution, nor prohibited by it to the States, are reserved to the States respectively, or to the people.

ՅՕԴՈՒԱԾ Է.

Հանրային օրէնքով դատերու մէջ, ուր դատախնդրոյն արժէքը քսան տալերը պիտի անցնի, երդուեալ դատաւորներու ատեանով դատուելու իրաւունքը պիտի պահուի՝ եւ երդուեալ դատաւորներու ատեանով դատուած ոչ մի իրողութիւն ուրիշ կերպով պիտի վերաքննուի Միացեալ Նահանգներուն որ եւ է դատարարանին մէջ բայց եթէ Հանրային օրինաց կանոններուն համաձայն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ը.

Չափազանց երաշխաւորութիւն չպիտի պահանջուի, ոչ ալ չափազանց տուգանք դրուի, ոչ ալ անգութ եւ անսովոր պատիժներ սրուին:

ՅՕԴՈՒԱԾ Թ.

Սահմանադրութեանը մէջ համրուած ինչ ինչ իրաւունքները չպիտի մեկնուին զլանալու կամ ստորնացնելու ժողովուրդն (նոյն իրեն) պահած ուրիշ (երեսնոյն իրեն):

ՅՕԴՈՒԱԾ Ժ.

Սահմանադրութիւնով Միացեալ Նահանգաց չտրուած իշխանութիւններն, եւ թէ անով Նահանգներուն չարգիլուածներն, վերապահուած են Նահանգներուն յարաբերաբար կամ ժողովուրդին:

ARTICLE XI.

The judicial power of the United States shall not be construed to extend to any suit in law or equity, commenced or prosecuted against one of the United States by citizens of another State, or by citizens or subjets of any foreign state.

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԱ.

Միացեալ Նահանգաց դատական իշխանութիւնը չպիտի մեկնուի տարածելու օրէնքի կամ համահաւասարութեան որ եւ է դատի, սկսած կամ դատաւարած Միացեալ Նահանգներէն միոյն դէմ ուրիշ Նահանգի մը քաղաքացիներով, կամ որ եւ է օտար Նահանգի քաղաքացիներով կամ հպատակներով:

ARTICLE XII.

The electors shall meet in their respective States, and vote by ballot for President and Vice-President, one of whom, at least, shall not be an inhabitant of the same State with themselves; they shall name in their ballots the persons voted for as President, and in distinct ballots the persons voted for as Vice-President; and they shall make distinct lists of all persons voted for as President, and of all persons voted for as Vice-President, and of the number of votes for each, which lists they shall sign and certify, and transmit sealed to the seat of the government of the United States, directed to the President of the Senate; the President of the Senate shall, in the presence of the Senate and House of Representatives, open all the certificates, and the votes shall then be counted; the person having the greatest number of votes for President shall be the President, if such

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԲ.

Ընտրողներն պիտի ժողովուրդին իւրաքանչիւր Նահանգին մէջ եւ քուէտոմսով քուէարկեն Նախագահի եւ Դեր-Նախագահի համար, որոնցմէ առնուազն մին իրենց հետ միասին նոյն Նահանգին բնակիչ մը պիտի չըլլայ. իրենց քուէտոմսին մէջ պիտի անուանեն քուէարկուած անձը իբր Նախագահ, եւ որոշ քուէտոմսերով քուէարկուած անձը իբր Դեր-Նախագահ. եւ պիտի շինեն Նախագահի համար քուէարկուած բոլոր անձերու որոշ ցուցակներ. (նոյնպէս) եւ Դեր-Նախագահի համար քուէարկուած բոլոր անձերու, եւ իւրաքանչիւրի քուէներու թիւը. սոյն ցուցակը պիտի ստորագրեն եւ հաւաստեն ու յղեն, կնքուած, Միացեալ Նահանգներուն կառավարութեան անթոռ, ուղղուած Մերակոյտի Նախագահին. Մերակոյտի Նախագահն (ալ), իներկայութեան Մերակոյտին եւ Երեսփոխա-

number be a majority of the whole number of electors appointed; and if no person have such majority, then from the persons having the highest numbers, not exceeding three, on the list of those voted for as President, the House of Representatives shall choose immediately, by ballot, the President. But, in choosing the President, the votes shall be taken by States, the representation from each State having one vote; a quorum for this purpose shall consist of a member or members from two-thirds of the States, and a majority of all the States shall be necessary to a choice. And if the House of Representatives shall not choose a President, whenever the right of choice shall devolve upon them, before the fourth day of March next following, then the Vice-President shall act as President, as in the case of the death or other constitutional disability of the President. The person having the greatest number of votes as Vice-President shall be the Vice-President, if such number be a majority of the whole number of electors appointed; and if no person have a majority, then from the two highest numbers on the list the Senate shall choose the Vice-President; a quorum for the purpose shall consist of two-thirds of the whole number of Senators, and a majority of the

նաց ժողովին պիտի բանայ բոլոր վկայագրերը, եւ այն ատեն քուէներն պիտի համրուին. նախագահի համար քուէներու մեծագոյն թիւ ունեցող անձը պիտի ըլլայ նախագահ, եթէ սոյն թիւը ըլլայ կարգուած ընտրողներու ամբողջ թուոյն մեծամասնութիւնը. եւ եթէ ոչ ոք սոյնպիսի մեծամասնութիւն չ'ունենայ, այն ատեն նախագահի համար քուէարկուած ցանկէն, բարձրագոյն թիւ ունեցող ոչ աւելի քան երեք անձերէն, Յրեսփոխաններու ժողովը քուէտուտով պիտի ընտրէ անմիջապէս նախագահը: Բայց նախագահը ընտրելու համար քուէները պիտի առնուին նահանգներով, իւրաքանչիւր նահանգի Յրեսփոխանութիւնը պիտի ունենայ մէկ քուէ. այս նպատակին համար օրինական թիւ մը պիտի բաղկանայ նահանգներու երկու երրորդի անդամէ մը կամ անդամներէն, եւ բոլոր նահանգներու մեծամասնութիւն մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ընտրութեան մը: Եւ եթէ Յրեսփոխանաց ժողովը չ'ընտրէ նախագահ մը, երբ ընտրութեան իրաւունքը իրենց վրայ թաւալի, յետագայ Մարտի չորրորդ օրէն առաջ, այն ատեն Դեր-Նախագահը պիտի գործէ իբր նախագահ, ինչպէս նախագահին մահուան կամ ուրիշ սահմանադրական անկարողութեան պահուէն: Իբր

whole number shall be necessary to a choice. But no person constitutionally ineligible to the office of President shall be eligible to that of Vice-President of the United States.

Դեր-Նախագահ քուէներու մեծագոյն թիւն ունեցող անձը պիտի ըլլայ Դեր-Նախագահ, եթէ նոյն թիւն ըլլայ կարգուած ընտրողներու ամբողջ թուոյն մեծամասնութիւն մը, եւ եթէ ոչ ոք չունենայ մեծամասնութիւն մը այն ատեն ցանկի երկու ամենաբարձր թիւերէն Ծերակոյտը պիտի ընտրէ Դեր-Նախագահը. (այս) նպատակին համար օրինական թիւ մը պիտի կազմէ Ծերակուտականներու ամբողջ թուի երկու երրորդը, եւ ամբողջ թուի մեծամասնութիւն մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ընտրութեան մը: Բայց ոչ ոք սահմանադրապէս ընտրուելու անկարող նախագահի պաշտօնին, ընտրուելու կարող պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներուն Դեր-Նախագահի (դոմինիոն):

Բաղդաստի սոյն յօդուածը Սանտա-Նաչրութեան Յօդուած Բ. Հատուած 3ին 46-երես 77—81:

ARTICLE XIII.

SECTION 1.

Neither slavery nor involuntary servitude, except as a punishment for crime, whereof the party shall have been duly convicted, shall exist within the United States, or any place subject to their jurisdiction.

SECTION 2.

Congress shall have power to enforce this Article by appropriate legislation.

Յօդովիւծ ԺԳ.

Հատուած 1.

Ոչ գերութիւնն եւ ոչ ալակամայ ծառայութիւն, բացի ոճրի համար իբր պատիժ, որուն անհատը ըստ օրինի դատապարտուած պիտի ըլլայ, գոյութիւն պիտի ունենայ Միացեալ Նահանգներուն մէջ, կամ իրենց իշխանութեան տակ որ եւ է տեղ:

Հատուած 2.

Վեհաժողովն իշխանութիւն պիտի ունենայ այս Յօդուածը գործադրելու պատշաճ օրէնադրութիւնով:

ARTICLE XIV.

SECTION 1.

All persons born or natrnalized in the United States, and subject tothe jurisdiction thereof, are citizens of theUnited States, and of the State wherein they reside. No State shall make or enforceany law which shall abridge the privileges or immunities of citizens of the United States; nor shall any State deprive any person of life, liberty, or property, without due process of law; nor deny to any person within itsjurisdiction the equal protection of the laws.

SECTION 2.

Representatives shall be apportioned among theseveral States according totheirrespective numbers, counting the whole number of persons in each State, excluding Indians not taxed. But when the rightto vote at any election for the choice of electors for President or Vice-President of the United States, Representatives in Congress, the executive and judicial officers of a State or the members of the Legislature thereof, is denied to any of the male inhabitants of such State, being twenty-one years of age,

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԴ.

Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգներուն մէջ ծնած կամ բնիկ քաղաքացի եղած, եւ իրենց իշխանութեան հպատակ բոլոր անձերն, քաղաքացիներ են Միացեալ Նահանգներուն եւ Նահանգին որուն մէջ իրենք կը բնակին: Ոչ մի Նահանգ պիտի հաստատէ կամ գործադրէ որ եւ է օրէնք որ պիտի կրճատէ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներուն առանձնաշնորհումներն կամ ազատութիւններն. ոչ ալ որ եւ է Նահանգ պիտի զրկէ որ եւ է անձ կեանքէ, ազատութենէ, կամ ստացուածքէ, առանց օրէնքի պատշաճ դատավարութեան, եւ ոչ ալ զլանայ որ եւ է անձի իր իշխանութեան մէջ օրինաց հասար պաշտպանութիւն:

Հատուած 2.

Երեսփոխաններն պիտի բաշխուին զանազան Նահանգներուն միջեւ իրենց իւրաքանչիւրի թուոյն համեմատութեամբ. համընթաց իւրաքանչիւր Նահանգի անձանց ամբողջ թիւը, դուրս թողլով հարկի չենթարկուած Հնդիկներ: Բայց երբ որ եւ է ընտրութեան՝ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահի եւ Դեր-Նախագահի ընտրողներու, Վեհաժողովի Երեսփոխաններու, Նահանգի գործադիր եւ դատական պաշտօնեաներու, կամ անոր Օրէնդարի ժողովներու անդամոց

and citizens of the United States, or in any way abridged, except for participation in rebellion or other crime, the basis of representation therein shall be reduced in the proportion which the number of such male citizens shall bear to the whole number of male citizens twenty-one years of age in such State.

SECTION 3.

No person shall be a Senator or Representative in Congress, or elector of President or Vice-President, or hold any office, civil or military, under the United States, or under any State, who, having previously taken an oath as a member of Congress, or as an officer of the United States, or as a member of any State Legislature or as an executive or judicial officer of any State, to support the Constitution of the United States, shall have engaged in insurrection or rebellion against the same, or given aid or comfort to the enemies thereof, but Congress may, by a vote of two-thirds of each House, remove such disability.

Հատուած 3.

Ոչ ոք պիտի ըլլայ Վեհաժողովի մէջ Մերակուտական մը կամ Երեսփոխան մը, կամ Նախագահի եւ Դեր-Նախագահի ընտրող, կամ որ եւ է պաշտօն վարող, քաղաքական կամ զինուորական, Միացեալ Նահանգներուն տակ, կամ որ եւ է Նահանգի տակ, որը, նախապէս երդուած ըլլայ, իբր Վեհաժողովի անդամ մը, կամ իբր Միացեալ Նահանգներուն պաշտօնեայ մը, կամ իբր որ եւ է Նահանգային Օրէնդարի անդամ մը, կամ իբր որ եւ է Նահանգի Գործադիր կամ Դատական պաշտօնեայ մը, Միացեալ Նահանգներուն Սահմանադրութիւնը պահպանելու, ընդդէմ անոր խռովութիւն կամ ապստամբութիւն հանէ, կամ

անոր թշնամեաց օգնութիւն կամ դիւրութիւն տուած ըլլայ: Բայց Վեհաժողովը պիտի կրնայ, իւրաքանչիւր ժողովի երկու երրորդի քուէով մը վերցնել այնպիսի անկարողութիւն:

SECTION 4.

The validity of the public debt of the United States authorized by law, including debts incurred for payment of pensions and bounties for services in suppressing insurrection or rebellion, shall not be questioned. But neither the United States nor any State shall assume or pay any debt or obligation incurred in aid of insurrection or rebellion against the United States; or any claim for the loss or emancipation of any slave; but all such debts, obligations, and claims shall be held illegal and void.

Հատուած 4.

Միացեալ Նահանգներուն հասարակաց պարտքի վաւերականութիւնը, օրէնքով հաստատուած, իր մէջ պարունակելով խռովութիւն եւ ապրտամբութիւն ճնշելու ծառայութեանց համար հանգըստեան եւ ժառանգական թողակներ ու վարձատրութիւններ վճարելու համար եղած պարտքեր, խնդրոյ տակ չպիտի իյնայ: Բայց ոչ Միացեալ Նահանգներն եւ ոչ ալ որ եւ է Նահանգ պիտի ստանձնէ կամ վճարէ որ եւ է պարտք կամ երախտիք որ եղած է Միացեալ Նահանգներուն դէմ (եղած) խռովութեան կամ ապրտամբութեան օգնելու համար, կամ որ եւ է իրաւապահանջ կորուստի կամ որ եւ է գերիի, ազատագրութեան համար, այլ այսպիսի բոլոր պարտքեր, երախտիքներ, եւ իրաւապահանջներ ապօրինի եւ ոչնչացած պիտի ճանչցուին:

SECTION 5.

The Congress shall have power to enforce, by appropriate legislation, the provisions of this Article.

Հատուած 5.

Վեհաժողովը իշխանութիւն պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութիւնով գործադրելու սոյն Յօդուածի տրամադրութիւններն:

ARTICLE XV.

SECTION 1.

The right of citizens of the United States to vote shall not be denied or abridged by the United States, or by any State, on account of race, color, or previous condition of servitude.

ՅՕԴՈՒԱՆ ԺԵ.

Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացիներու քուէարկելու իրաւունքը չպիտի զըլացուի կամ կրճատուի Միացեալ Նահանգներէն կամ որ եւ է Նահանգէ ցեղի, գոյնի, կամ ծառայական նախկին կացութեան պատճառաւ:

SECTION 2.

The Congress shall have power to enforce this Article by appropriate legislation.

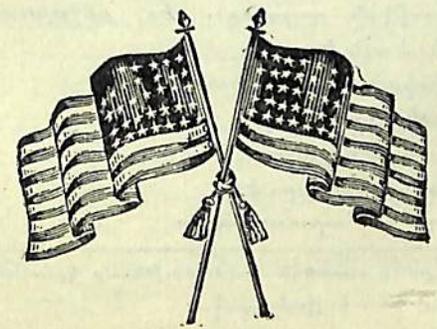
Հատուած 2.

Վեհաժողովը իրաւունք պիտի ունենայ գործադրելու այս Յօդուածի տրամադրութիւնն պատշաճ օրէնսդրութիւնով:

ԾԱՆ. Սահմանադրութեան հիմնուելէն մինչեւ հիմայ մտաւորապէս 2000 բարեփոխումներ թելադրուած են Վեհաժողովին մէջ, որոցմէ միայն վերոյգրեալ տասն ե հինգը ընդունուած ու վաւերացուած են:

Բարեփոխումներուն վաւերացումը:

- Առաջին տասն Յօդուածներն — Հոկտեմբեր 1-ին 1791 Վեհաժողովին իրաւունք տրուած էր — գործադրութեան յայտարարուեցան 1791 Վեհաժողովին 15ին:
- Տասնէկէրորդը՝ 1798 Յունվար 8ին:
- Տասներկերորդը՝ — Ընդունուած էր 1804 Սեպտեմբեր 28ին:
- Տասներեքերորդը՝ — Գերեմբեր 1-ին 1865 Վեհաժողովին 18ին:
- Տասնչորրորդը՝ — Վերադարձուած էր 1886 Յունվար 28ին:
- Տասնհինգերորդը՝ — Սեպտեմբեր 1-ին 1870 Մարտ 30ին:

THE CABINET ԴԱՀԼԻՃԸ

Գործադիր իշխանութեան ամեն մէկ գլուխը կամ Նախագահը պաշտօնի անցնելուն պէս, Մերակոյտի խորհրդովն ու հաւանութեամբը կ'անուանէ հետեւեալ ինն պաշտօնեաները,

Նահանգային Քարտուղար * (Նախարարապետ)

Գանձային Քարտուղար

Պատերազմական Քարտուղար

Ընդհանուր Փաստաբան

Ընդհանուր Թղթատարապետ

Ծովային Քարտուղար

Ներքին Գործոց Քարտուղար

Երկրագործական Քարտուղար

Վաճառականական եւ Աշխատաւորական Քարտուղար

որոնք հաւաքաբար կը կազմեն զիրենք անուանող Նախագահի խորհրդատու ժողովը կամ Դահլիճը: Շաբաթն անգամ մը կանոնաւորապէս, եւ ի պահանջել Նախագահին, արտակարգ նիստ կը գումարեն Նախագահին հետ խորհրդակցելու եւ իւրաքանչիւրն իր ճիւղին (որոյ պետն ու պատասխանատուն է ուղղակի Նախագահին) վերաբերեալ տեղեկութիւններ հաղորդելու եւ խորհուրդներ տալու:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՅԱՋՈՐԳՈՒԹԵԱՆ ՕՐԷՆՔԸ

(49րորդ վեհաժողովի, առջին նստաշրջանի արարներն Գլուխ 1.)

Նախագահի եւ Դեր-Նախագահի, երկուքին միանգամայն հեռացման, մահուան, հրաժարման կամ անկարողութեան պահուն Նահանգային Գործոց Քարտուղարը պիտի գործէ իբր Նախագահ մինչեւ որ Նախագահի կամ Դեր-Նախագահի անկարողութիւնը բարձուի կամ Նախագահ մը ընտրուի: Եթէ Նահանգային Քարտուղար չըկայ, այն ատեն Գանձային Քարտուղարը պիտի վարէ (Նախարարապետի պաշտօնը): Եւ յաջորդութեան կարգի մնացեալը հետեւեալն է,

Պատերազմական Քարտուղարը,

Ընդհանուր Փաստաբանը,

Ընդհանուր Թղթատարապետը,

Ծովային Քարտուղարը, եւ

Ներքին (Գործոց) Քարտուղարը:

* Քարտուղար բառը այստեղի գործածութեամբ կը համապատասխանէ Եւրոպական Նախարարին: † Առեւտրական

Գործօն Նախագահը՝ նախագահութեան պաշտօնը ստանձնելուն պէս, պէտք է վեհաժողովը ի նիստ կոչէ, եթէ արդէն նիստի չէ, արտակարգ նիստի, քսան օր առաջ ազդարարութիւն տալով: Այս արարը կը վերաբերի Դահլիճի այնպիսի պաշտօնեայնեւրուն, որոնք Մերակոյտի խորհրդովն ու համաձայնութեամբը անուանուած են եւ ըստ Սահմանադրութեան Նախագահութեան ընտրելի կրնան ըլլալ:

ՄԱՆ. Երկրագործական Քարտուղարութիւնը ինչպէս նաեւ Վաճառականական եւ Աշխատաւորական Քարտուղարութիւնը վերոգրեալ օրէնքէն վերջը հիմնուած ըլլալով, վերոյիշեալ օրէնքին տակ պիտի կրնան գալ թէ ոչ, դեռ եւս այսպէս է: Վեհաժողովը դիտմամբ կամ պատահմամբ բան մը յիշած չէ եւ ոչ ալ Գերագոյն Դատարանը ցարդ մեկնութիւն մը տուած է այս մասին:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՆ

ԵՒ

ՄԻՈՒԹԻԻՆԸ

Միացեալ Նահանգներն կը բաղկանան այժմ քառասունութն Նահանգներէ, եւ չորս կիսանահանգներէ, որոց ցուցակը, իրենց միութեան մէջ մտնելու թուականներովն եւ մայրաքաղաքներովն հանդերձ տեսնել յաջորդ երեսներուն վրայ:

Միացեալ Նահանգներուն մայրաքաղաքն է Ուաշինկթըն, Տիսդըրիգը ալ Գօլըմպիա (Washington, District of Columbia), որը ինքնին է, եւ կը սեպուի կիսանահանգներէն մին: Ազգային պաշտօնատունը կը կենայ Հիւսիսային լայնութեան 38° 53' 20", 4 եւ կրկնուիչէն Արեւմտեան երկայնութեան 77° 60' 35" .7 վրայ եւ կանգնած է Փօղօմազ գետի մակերևոյթէն 88 ոտք բարձր լեռնադաշտի մը վրայ: Հիւսիսէն Հարաւ երկայնութիւնն է 751 ոտք եւ 4 մատնաչափ, եւ Արեւելէն Արեւմուտք տարածութիւնն է 350 ոտք: Ամբողջ շէնքերու բռնած տարածութիւնն է 163,112 քառակուսի ոտք: Ազգային շէնքի գումբէթին վրայ կը բարձրանայ Ազատութեան արձանը, որ 19 ու կէս ոտք բարձր է եւ կը կշռէ 14,985 փաունտ: Գմբէթի ամբողջ բարձրութիւնն է 287 ոտք եւ 5 մատնաչափ:

Մերակոյտի ժողովասրահը 113 ոտք 3 մատ. երկայն, 80 ոտք 3 մատ. լայն եւ 36 ոտք բարձր է: Վերնայարկերը հազար հանդիսատեսներու տեղ ունին:

Երեսփոխաններու ժողովասրահը 139 ոտք երկայն, 93 ոտք լայն եւ 36 ոտք բարձր է:

Նախնական տասներեք Նահանգներն ու անոնց Մայրաքաղաքները:

	Նահանգներ	Սահմանադրութիւնը վաւերացուցին	Մայրաքաղաք	
1	Delaware	Տէլաուեր	1787, Գեկտ. 7	Dover
2	Pennsylvania	Փեննսիլվանիա	1787, Գեկտ. 12	Harrisburg
3	New Jersey	Նիւ Ջըրզի	1787, Գեկտ. 18	Trenton
4	Georgia	Ճեօրճիա	1788, Յունվար 2	Atlanta
5	Connecticut	Գըննէկոնեկտիկուտ	1788, Յունվար 9	Hartford
6	Massachusetts	Մէսսչուսէթս	1788, Փետրուար 6	Boston
7	Maryland	Մէրլենդ	1788, Ապրիլ 28	Annapolis
8	South Carolina	Սաութ Գարօլայն	1788, Մայիս 23	Columbia
9	New Hampshire	Նիւ Հէմփշիր	1788, Յունիս 21	Concord
10	Virginia	Վիրճինիա	1788, Յունիս 26	Richmond
11	New York	Նիւ Եօրք	1788, Յունիս 26	Albany
12	North Carolina	Նորթ Գարօլայն	1789, Նոյեմբեր 21	Raleigh
13	Rhode Island	Ռհօդ Իլէնդ	1790, Մայիս 29	Providence

Վերջէն Միութեան մէջ մտցուած Նահանգներն:

	Նահանգներ	Միութեան մէջ մտցուցան	Մայրաքաղաք	
14	Vermont	Վերմոնթ	1791, Մարտ 4	Montpelier
15	Kentucky	Գենթըքի	1792, Յունիս 1	Frankfort
16	Tennessee	Թեննեսի	1796, Յունիս 1	Nashville
17	Ohio	Օհայօ	1803, Փետր. 19	Columbus
18	Louisiana	Լուիզիանա	1812, Ապրիլ 30	Baton Rouge
19	Indiana	Ինդիանա	1816, Գեկտ. 11	Indianapolis
20	Mississippi	Միսսիսսիպի	1817, Գեկտ. 10	Jackson
21	Illinois	Իլլինոյ կամ Նոյլ	1818, Գեկտ. 3	Springfield
22	Alabama	Էլեյալամա	1819, Գեկտ. 14	Montgomery
23	Maine	Մէյն	1820, Մարտ 15	Augusta
24	Missouri	Միսսուրի	1821, Օգոստոս 10	Jefferson City
25	Arkansas	Արկանսաս	1836, Յունիս 15	Little Rock
26	Michigan	Միչիգան	1837, Յունվար 26	Lansing
27	Florida	Ֆլորիդա	1845, Մարտ. 3	Tallahassee
28	Texas	Թէքսաս	1845, Գեկտ. 29	Austin
29	Iowa	Այօա	1846, Գեկտ. 28	Des Moines
30	Wisconsin	Ուիսքոնսին	1848, Մայիս 29	Madison
31	California	Գեալիֆօռնիա	1850, Սեպտ. 9	Sacramento
32	Minnesota	Միննէսօթա	1858, Մայիս 11	St. Paul

	Նահանգներ	Միութեան մէջ մտցուցան	Մայրաքաղաք	
33	Oregon	Օրէգոն	1859, Փետր. 14	Salem
34	Kansas	Կենսաս	1861, Յունվար 29	Topeka
35	West Virginia	Ուէսթ Վիրճինիա	1863, Յունիս 19	Charleston
36	Nevada	Նեւադա	1864, Հոկտ. 31	Carson City
37	Nebraska	Նեյբրէսք	1867, Մարտ 1	Lincoln
38	Colorado	Գոլօրաթօ	1876, Օգոստոս 1	Denver
39	North Dakota	Նորթ Դակոթա	1889, Նոյեմբեր 2	Bismarck
40	South Dakota	Սաութ Դակոթա	1889, Նոյեմբեր 2	Pierre
41	Montana	Մոնթանա	1889, Նոյեմբեր 8	Helena
42	Washington	Ուաշինգթօն	1889, Նոյեմբեր 11	Olympia
43	Idaho	Այդահօ	1890, Յունիս 3	Boise
44	Wyoming	Ույօնգօն	1890, Յունիս 11	Cheyenne
45	Utah	Եւթահ	1896, Յունվար 4	Salt Lake City
46	Oklahoma	Օկլահօմա	1907, Նոյեմբեր 16	Oklahoma
47	Arizona*	Արիզօնա		Phoenix
48	New Mexico*	Նիւ Մէքսիքօ		Santa Fe

ՄԻՍՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԿԻՍԱՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

1. District of Columbia (Տէրրէքթ ալ Գուլօթիա), կազմակերպուած Յուլիս 16, 1780: Կառավարանիստ քաղաքն է Washington:

2. Alaska (Ալասկա), կազմակերպուած Յուլիս 27, 1868: Մայրաքաղաքն է Juneau:

3. Hawaiian Islands (Հաւայի Սլէյլիս) խումբ մը կղզիներ: Կազմակերպուած Յունիս 14, 1900: Մայրաքաղաքն է Honolulu:

Միացեալ Նահանգներու ուրիշ նոր ստացուածքներն են The Philippines (Տիբիլիպին), Այս կղզիները թուով մօտաւորապէս 3,141, կը կառավարուին ուրոյն Բաղաքական կառավարութեամբ մը: Մայրաքաղաքն է Manila:

Porto Rico (Փօրթօ Րիքօ), Այս պտղաբեր կղզին նոյնպէս ունի իր ուրոյն Բաղաքական կառավարութիւնը: Մայրաքաղաքն է San Juan:

Guam (Գուամ), Tutuila (Գուտուիլա), Այս երկու կղզիները կը կառավարուին մէյմէկ Նախագահէն անուանուած և Մերակոյտէն վաւերացուած Կառավարիչներով: Վերջնոյս նշանաւոր քաղաքն է Pago-Pago, որ իսիսանշանաւոր է իւր նաւահանգիստով:

Wake (Ուէյք) և ուրիշ անմարդաբնակ կղզիներ:

Canal Zone (Գաննէլ Զօն) Փանամաի Զրանցքի անցքը և յարակից երկիրներն: Կը կառավարուի Նախագահէն անուանուած Յանձնաժողովով մը:

*Այս երկու Նահանգներն Վերստորովի 1911 Օգոստ. 21ին անցուցած որոշումով Միութեան մէջ մտցուած են, բայց մտցուելու յայտարարութիւնը յետաձգուած էր մինչև իրենց Նահանգային Սահմանադրութեան բարեփոխումը:

4. Q. Now what is your last name?
 Բ. (Նաոս, հոսաթի էշ եօր Լաոդ Նէյճի)
 Հ. Հիմա, ի՞նչ է ձեր վերջին անունը:
 — A. My last name is
 Է. (Մայ Լաոդ Նէյճի էշ):
 Պ. Իմ վերջին անունս է (Մական ունի կամ ընտանեկան անունը տալու է):
5. Q. Will you please spell or write it down for me?
 Բ. (Ուել եօ- գլէյշ (ը) գլէլ օ- բայր էր դառն ֆօս ֆի):
 Հ. Պիտի հաճի՞ք հեզել կամ գրել զան ինձ համար:
 — A. I will with pleasure.
 Է. (Աս ուել ուէրն գլէթելբի):
 Պ. Ես պիտի հաճոյքով (հեզել) (Հեզելու է եթէ կրնայ, իսկ թէ ոչ պատասխանելու է I can't, այ գլէն'ր, չեմ կրնար):
6. Q. How old are you? կամ What is your age?
 Բ. (Հաոս օլր ար- եոս: կամ (Հոսաթի էշ եօր էյճի):
 Հ. Քանի՞ տարեկան էք: կամ ի՞նչ է ձեր տարիքը:
 — A. I am.... years old. կամ My age is....
 Է. (Աս էճ.... էբբշ օլր. կամ Մայ էյճ էշ):....
 Պ. Ես՜.... տարեկան եմ: կամ իմ տարիքս է.... (Վերջին ծննդեան տարեդարձին քանի՞ տարեկան եղաւ ան ըսելու է):
7. Q. What is your occupation?
 Բ. (Հոսաթի էշ եօր արեո- գլէյշնի):
 Հ. Ինչ է ձեր զբաղումը (արհեստը):
 — A. My occupation is.....
 Է. (Մայ արեո- գլէյշնի էշ.....):
 Պ. Իմ զբաղումս է (Իր ըրած գործի անունը տալու է):
8. Q. What is your color?
 Բ. (Հոսաթի էշ եօր Բլու):
 Հ. Ինչ է ձեր գոյնը:
 — A. My color is white.
 Է. (Մայ Բլու էշ հոսայթի):
 Պ. Իմ գոյնս ճերմակ է: *
9. Q. Your complexion is?
 Բ. (Եօր Բլու էշ լիւն էշ):
 Հ. Կերպարանքդ է՞:
 — A. Light. Fair. Dark. Brown.
 Է. Լայթ. ֆէյր. Դարկ. Պրաու.
 Պ. Բաց: Գեղեցիկ: Մուգ: Թուխ: (Որ մէկն է ան ըսելու է):

* ԵՄԱՆ. Վերջերս Ամերիկեան Գերագոյն Գատարանը մասնաւոր վճիռով հաստատեց որ Հայերը ճերմակ են եւ ոչ Մոնղոլեանդներն. ուստի այս հարցման պատասխանը միշտ ճերմակ ըլլալու է: † Տեսնել զրոյն վերջը, համարն է:

10. Q. What is your height?
 Բ. (Հոսաթի էշ եօր հայր):
 Հ. Ինչ է ձեր (հասակ) բարձրութիւնը:
 — A. My height is.....feet.....inches.
 Է. (Մայ հայր էշ..... ֆէյր..... էնչէշ):
 Պ. Իմ բարձրութիւն է..... ոտք..... մատնաչափ:
11. Q. What is your weight?
 Բ. (Հոսաթի էշ եօր ուէյր):
 Հ. Ինչ է ձեր կշիռը:
 — A. My weight is..... pounds.
 Է. (Մայ ուէյր էշ..... փառնոս):
 Պ. Իմ կշիռքս է..... փառնոս:
12. Q. What is the color of your hair?
 Բ. (Հոսաթի էշ արե Բլու արե եօր հէյր):
 Հ. Ինչ է ձեր մազի գոյնը:
 — A. The color of my hair is
 Է. (Տհէ Բլու արե մայ հէյր էշ):
 Պ. Իմ մազիս գոյնն է,
 Black. Brown. Golden.
 Պլէթ. Պրաու. Կօլդէն. } (Այս գոյններն որ մէկն է ան ըսելու է):
 Սեւ, Թուխ, Ծէկ, Ոսկեգոյն.
13. Q. What is the color of your eyes?
 Բ. (Հոսաթի էշ արե Բլու արե եօր այր):
 Հ. Ինչ է ձեր աչքերու գոյնը:
 — A. The color of my eyes is (Black. Brown. Blue).
 Է. (Տհէ Բլու արե մայ այր էշ (Պլէթ. Պրաու. Պլու):
 Պ. Իմ աչքերուս գոյնն է (Սեւ, Թուխ, Կապոյտ):
14. Q. Other visible distinctive marks?
 Բ. (Ըրհէր լիւնիլ արեո- գլէյշնի մաստ):
 Հ. Ուրիշ տեսանելի որոշ նշաններ:
15. A. None. կամ scar.
 Է. (Նէն: կամ (ը) գլէյր):
 Պ. Ոչ մէկ: կամ սպի, վերքի հետք (եթէ ունի):
16. Q. Where were you born?
 Բ. (Հոսաթի ուէր եօ- պոսնի):
 Հ. Ուր ծնած էիք:
 — A. }
 Է. } (Իր ծնած քաղաքին կամ գիւղին եւ երկրին անունը տալու է):
 Պ. }

4. Q. Now what is your last name?
 Բ. (Նստա, հոսաթի էլ էօր լսոտ նէյճի)
 Հ. Հիմա, ինչ է ձեր վերջին անունը:
 — A. My last name is
 Է. (Մայ լսոտ նէյճի էլ)
 Պ. Իմ վերջին անունս է (Մականունը կամ ընտանեկան անունը տալու է):
5. Q. Will you please spell or write it down for me?
 Բ. (Ուիլ էօ ֆելեյ (ը) ֆել էօ րայթ իր րասան ֆօր մի)
 Հ. Պիտի հաճի՞ք հեգեկ կամ գրեկ զան ինձ համար:
 — A. I will with pleasure.
 Է. (Այ ուիլ ֆելեյ ֆելեյ ըրի)
 Պ. Ես պիտի հաճոյքով (հեգեկ) (Հեգեկու է եթէ կրնայ, իսկ թէ ոչ պատասխանելու է I can't, այ ֆելեյ, չեմ կրնար):
6. Q. How old are you? կամ What is your age?
 Բ. (Հոսա օլթ ա-եոս: կամ (Հոսաթի էլ էօր էյճի)
 Հ. Քանի՞ տարեկան էք: կամ ինչ է ձեր տարիքը:
 — A. I am years old. կամ My age is
 Է. (Այ էճ ըրի օլթ. կամ Մայ էյճ էլի):
 Պ. Ես տարեկան եմ: կամ իմ տարիքս է (վերջին ծննդեան տարեդարձին քանի՞ տարեկան եղաւ ան ըսելու է):
7. Q. What is your occupation?
 Բ. (Հոսաթի էլ էօր ֆելեյնէյն?)
 Հ. Ինչ է ձեր զբաղումը (արհեստը):
 — A. My occupation is
 Է. (Մայ ֆելեյնէյն էլ):
 Պ. Իմ զբաղումս է (իր ըրած գործի անունը տալու է):
8. Q. What is your color?
 Բ. (Հոսաթի էլ էօր ֆելեյնէյն)
 Հ. Ինչ է ձեր գոյնը:
 — A. My color is white.
 Է. (Մայ ֆելեյն էլ հոսաթի):
 Պ. Իմ գոյնս ճերմակ է: *
9. Q. Your complexion is?
 Բ. (Երբ ֆելեյնէյն էլի)
 Հ. Կերպարանքդ է:
 — A. Light. Fair. Dark. Brown.
 Է. Լայթ. Ֆէյր. Դարկ. Բրաուն.
 Պ. Բաց: Գեղեցիկ: Մութ: Թուխ: (Որ մէկն է ան ըսելու է):

* ԾԱՆՈՒ ԲԱՆՈՒՅՑՆԵՐ ԱՎԵՐԿԻԿԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԳԱՏԱՐԱՆԸ մասնաւոր վճիռով հաստատեց որ Հայերը ճերմակ են եւ ոչ Մոնղոլեանդեղին. ուստի այս կարգման պատասխանը միշտ ճերմակ ըլլալու է: † Տեսնել զբոլի վերջը, համարանք:

10. Q. What is your height?
 Բ. (Հոսաթի էլ էօր հայթի)
 Հ. Ինչ է ձեր (հասակի) բարձրութիւնը:
 — A. My height isfeetinches.
 Է. (Մայ հայթի էլ ֆէյթ ֆէյնչի):
 Պ. Իմ բարձրութիւնս է ոտք մասնաչափ:
11. Q. What is your weight?
 Բ. (Հոսաթի էլ էօր ուեյթի)
 Հ. Ինչ է ձեր կշիռը:
 — A. My weight is pounds.
 Է. (Մայ ուեյթի էլ ֆասանթս):
 Պ. Իմ կշիռքս է փաունտս:
12. Q. What is the color of your hair?
 Բ. (Հոսաթի էլ րհե ֆելեյն մի էօր հէյթի)
 Հ. Ինչ է ձեր մազի գոյնը:
 — A. The color of my hair is
 Է. (Տհե ֆելեյն մի մայ հէյթի էլ):
 Պ. Իմ մազիս գոյնն է,
 Black. Brown. Golden.
 Պիէֆ. Պրաուն. Կօլդեն.
 Սեւ, Թուխ, Շէկ, Ոսկեգոյն. } (Այս գոյներէն որ մէկն է ան ըսելու է):
13. Q. What is the color of your eyes?
 Բ. (Հոսաթի էլ րհե ֆելեյն մի էօր այթի)
 Հ. Ինչ է ձեր աչքերու գոյնը:
 — A. The color of my eyes is (Black. Brown. Blue).
 Է. (Տհե ֆելեյն մի մայ այթի էլ (Պիէֆ. Պրաուն. Պլու):
 Պ. Իմ աչքերուս գոյնն է (Սեւ, Թուխ, Կապոյտ):
14. Q. Other visible distinctive marks?
 Բ. (Ըրհեյն վիշիլ րիտիւնէրի մասնա):
 Հ. Ուրիշ տեսանելի որոշ նշաններ:
 — A. None. կամ scar.
 Է. (Նըն: կամ (ը) ֆարս):
 Պ. Ոչ մէկ: կամ սպիտ, վերքի հետք (եթէ ունի):
16. Q. Where were you born?
 Բ. (Հոսեթ ուըր էօ պօսնի)
 Հ. Ուր ծնած էիք:
 — A. } (Իւր ծնած քաղաքին կամ գիւղին եւ երկրին անունը տալու է):
 Է. }
 Պ. }

17. Q. When were you born?
 Բ. (Հո-ւն ուր է-ւ յօ-ւն:)
 Հ. Երբ ծնած էիք:
 — A. }
 Է. } (Մննդեան օրն, ամիսը և տարին տալու է:)
 Պ. }
18. Q. Where do you reside (live) now?
 Բ. Հո-ւր որ-ւ ե-ւ բնակայ (լի՛վ) նա-ւ:
 Հ. Ո՛ւր կը բնակիք (կ'ապրիք) հիմայ:
 — A. I now reside at.....
 Է. (Այ նա-ւ բնակայ եր)
 Պ. Ես հիմայ կը բնակիմ (Բնակած տան հասցեն, տանը թիւը, փողոցի անունը, փողատի անունը, և նահանգի անունը տալու է: Գիւղերու համար զաւարի անունն ալ աւելցնելու է):
19. Q. Where from did you emigrate to the United States of America?
 Բ. (Հո-ւր ք-ւս որ-ւ ե-ւ ե՛կիւր եր-ւ որ-ւ որ-ւ ի-ն-այրե-ւ (ը) Սրեյր-ւ ալ Ա՛ւերիք-ւ):
 Հ. Ուսկից գաղթեցիք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն:
 — A. I emigrated to the United States of America from
 Է. (Այ ե՛կիւր եր-ւ որ-ւ որ-ւ ի-ն-այրե-ւ (ը) Սրեյր-ւ ալ Ա՛ւերիք-ւ ք-ւս
 Պ. Ես գաղթեցի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներն (Ամերիկայի ցամաքը մտնող նաւի կամ շոգեկառտի մեկնած փողատի և երկրի անունը տալու է. ինչպէս Հայրենի, Ֆրանսա):
20. Q. On what vessel?
 Բ. (Ան հո-ւս ի՛նչ է-ւ ը-ւ):
 Հ. Ի՞նչ նաւով (եկա՛ւ Ա՛ւերիք-ւ):
 — A. }
 Է. } (Ձի՛ր բերող յաւին անունը տալու է: Իսկ եթէ շոգեկառտով (Գա-
 Պ. } յատան հկած է, այնպէս ըսելու է):
21. Q. Where was your last foreign residence?
 Բ. (Հո-ւր ուս-ւ ե-ւ լսար ք-ւս ինչ-ւրե-ւ):
 Հ. Ո՛ւր էր ձեր վերջին բնակութիւնը օտար երկրի մէջ:
 — A. My last foreign residence was
 Է. (Մայ լսար ք-ւս ինչ-ւրե-ւ ուս-ւ)
 Պ. Իմ վերջին բնակութիւնս օտար երկրի մէջ էր (Այն տեղի և երկրի անունը տալու է՝ ուր իւր տունն էր):
22. Q. Of whom are you now a subject?
 Բ. (Ալ հո-ւս ու-ւ ե-ւ նա-ւ ը սը-ւեգ-ւ):
 Հ. Ներկայիս որ-ւն հպատակ էք:

- A. Now I am a subject of.....
 Է. (Նա-ւ այ ե՛ս ը սը-ւեգ-ւ ալ)
 Պ. Ներկայիս ես հպատակ եմ (ինչ-ւրե-ւ անունը տալու է):
23. Q. At what port did you arrive (կամ land)?
 Բ. (Էր հո-ւս ինչ-ւր որ-ւ ե-ւ ըր-ւյլ-ւ կամ լանդ-ւ):
 Հ. Ի՞նչ նաւահանգիստ կամ ցամաք ելաք:
 — A. I Arrived at the port ofin the state of
 Է. (Այ ըր-ւյլ եր որ-ւ ինչ-ւր ալին որ-ւ (ը) որ-ւր ալ):
 Պ. Ես հասայ (ցամաք ելայ)նաւահանգիստը
նահանգին մէջ:
24. Q. When did you arrive?
 Բ. (Հո-ւն որ-ւ ե-ւ ըր-ւյլ-ւ):
 Պ. Եր՞բ հասաք (ցամաք ելաք):
 — A. I arrived on or about.....day of.....
 Anno Domini.....
 Է. (Այ ըր-ւյլ-ւ ան ո-ւ ըր-ւո-ւրդէ-ւ ալ
 Ան-ւ Տօ՛նի):
 Պ. Ես հասայ ճիշտ կամ մօտաւորապէս
 (ամսի)ին Փրկչի թուին):
25. Q. Are you an anarchist?
 Բ. (Ա-ւ ե-ւ էն եր-ւր-ւ):
 Հ. Անիշխանակա՞ն մ'էք:
 — A. I am not an anarchist.
 Է. (Այ ե՛ս ինչ-ւր էն եր-ւր-ւ):
 Պ. Ես անիշխանական մը չեմ:
26. Q. Are you a polygamist?
 Բ. (Ա-ւ ե-ւ ը ինչ-ւր-ւ):
 Հ. Բազմակի՞ն մ'էք:
 — A. I am not a polygamist.
 Է. (Այ ե՛ս ինչ-ւր ը ինչ-ւր-ւ):
 Պ. Ես բազմակին մը չեմ:
27. Q. Do you believe in the practice of polygamy?
 Բ. (Տ-ւ ե-ւ պը-ւյլ էն որ-ւ ինչ-ւր-ւ ալ ինչ-ւր-ւ):
 Հ. Կը հաւատա՞ք բազմակնութիւն գործադրելու:
 — A. I do not.
 Է. (Այ որ-ւ նո՛ն):
 Պ. Չեմ (հաստատար):
28. Q. Is your intention in good faith to become a citizen of the United States of America?
 Բ. (Իչ-ւր էն-ւր-ւ էն ինչ-ւր ք-ւս ինչ-ւր-ւ ը-ւ եր-ւր-ւ ալ որ-ւ
 Են-ւայր-ւ (ը) Սրեյր-ւ ալ Ա՛ւերիք-ւ):

Հ. Ձեր ճշմարիտ հաւատքով մտադրութիւնն է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մ'ըլլալ:

— A. Yes Sir.

Է. (Ե՛տ՝ Սը՛ք):

Պ. Այո՛ Տիար:

29. Q. Is your intention to permanently reside in the United States?

Բ. (Ի՞նչ էօ՛րք ինքե՛նչընդ որո՞ւ ժը՛ւմանընդրէ ընդայո՞ր ինչ որք Ե՛տ՝ Նայդը՛ր (ը)Սը՛քէդո՞ւ ա՛յ Ա՛մերիկայ):

Հ. Ձեր մտադրութիւնն է մշտնջենապէս բնակիլ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

— A. Yes Sir.

Է. (Ե՛տ՝ Սը՛ք):

Պ. Այո՛ Տիար:

30. Q. Do you subscribe and swear that all foregoing are true to the best of your knowledge?

Բ. (Տօ՛ւ ետ՛ս սըպսքրայո՞ւ ենո՞ր (ը)սո՞ւէդր որհար՞ օլ ֆօ՛ւհօնի՛ն առ իբօ՛ւ որո՞ւ որք պէտք ա՛յ էօ՛ր նալի՛ն):

Հ. Կատորագրէ՞ք եւ կերդնողք թէ բոլոր վերոգրեալներն ճշմարիտ են ձեր լաւագոյն գիտցածին համեմատ:

— A. I do.

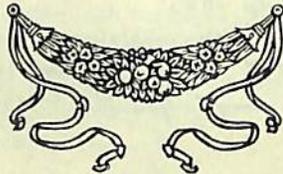
Է. (Այո՛ արո՞ւ):

Պ. Կ'ընեմ (Կ'երդնում):

So help you God.

(Սօ հե՛լէ՛ էօ՛ւ Կո՞ր):

Այդպէս թող օգնէ ձեզ Աստուած:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՍՏԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՄ ՎԵՐՋԻՆ ԹՈՒՂԹԸ

(SECOND OR FINAL PAPER)

ստանալու խնդրագիրը լեցնելու և արձանագրել տալու համար Միացեալ Նահանգաց Դատարանի կամ Քաղաքացիութեան Պաշտօնատան Գարտուղարը սովորաբար հետեւեալ հարցումներն կ'ուղղէ խնդրագիրը ստորագրողին:

1—5. Հարցումներն նոյն են Առաջին Թուղթին վերաբերեալ 1—7, 16—20 հարցումներուն հետ (Տեսէլ Երես 107—110) եւ զգոյշ ըլլալու է որ պատասխաններն ալ նոյնն ըլլան, ինչ որ արձանագրուած են Առաջին Թուղթին մէջ: Եթէ նոյն իսկ աննշան բառ մը տարրերի մեծ դժուարութիւն կը յարուցուի: Անոնցմէ իզատ կը հարցուի:

6. Q. When and where did you declare your intention to become a citizen of the United States?

Բ. (Հո՛ւն էնո՞ր հո՛ւեր որք էօ՛ւ որք ինչէ՛նչընդ որո՞ւ պէ՛քը՛ ը պէ՛քն ա՛յ որք Ե՛տ՝ Նայդը՛ր Սը՛քէդո՞ւ):

Հ. Եր՞բ եւ ու՞ր յայտարարեցիք ձեր Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացի մը ուղեւ ըլլալու մտադրութիւնը:

— Պ. (Ի՞ր առաջին թուղթի ստացուելու թուականը և տուող Գատարանի կամ Պաշտօնատան անունը ճիշդ թուղթի մէջը գրուածին պէս ըսելու է):

7. Q. Are you married?

Բ. (Այո՛ էօ՛ւ Վերքո՞ւ):

Հ. Ամուսնացա՞ծ էք:

— Պ. (Այո՛ կամ ոչ եղածին պէս պատասխանելու է: Եթէ ամուսնացած է տալու է կնոջ կամ ամուսնոյն (Եթէ քաղաքացի ըլլալ ուղղը կին է) անունը, ծննդավայրը եւ ներկայիս բնակած տեղի հասցէն: Նոյնպէս քանի զաւակ որ ունի ուրոյն անուն ամեն մէկի անունը, ծննդեան թուականը, ծննդավայրը, եւ ներկայիս բնակած տեղի հասցէն տալու է: Իսկ թէ այրի է, այնպէս ըսելու է եւ սեռած կնոջ կամ ամուսնոյն անունը տալու է):

8. (Այս հարցման կը համապատասխանեն Առաջին Թուղթի 25—28 հարցումներն Տեսէլ (Երես 111):

9. Q. Are you able to speak the English language?

Բ. (Այո՛ էօ՛ւ էյո՞ւ որո՞ւ (ը)բէ՛կ որք ինչի՛նչ լե՛նկո՛ւէդ):

Հ. Կարո՞ղ ես խօսիլ Անգլիերէն:

— Պ. (Պատասխանը միշտ այո ըլլալու է): (Տեսէլ Երես 6, Հատ. 8):

10. Q. Have you resided continuously in the United States for five years?

Բ. (Հէ՛վ է՞օ՛ւ ընդարար քընդընդունուի ին արհի Ե՛ւրոպայըր Սըրէյրսօ ֆօ՛ւ ֆօւ՛յ շէրս:)

— Պ. (Ասոր ալ պատասխանը նոյնպէս միշտ այո ըլլալու է:)

Q. Since when to when?

Բ. (Սի՛նս հո՛ւնն դո՛ւ հո՛ւնն:)

Հ. Ո՞ր ատենէ մինչեւ որ ատեն:

— Պ. (Կտ՛ի աւ ճշտելու է սասոր պատասխանը, եւ այնպէս պատասխանելու է:)

Q. Have you also resided in this State (Territory or District) one entire year prior to this time?

Բ. (Հէ՛վ է՞օ՛ւ օլսօ ընդարար ին արհի՛ Սըրէյր (Թէրիթօրի օւ՛ Տի՛րրէթ:)

ո՛ւնն էնիայր ելըր ֆրայըր դո՛ւ արհի՛ Մայս:)

Հ. Նոյնպէս դուք բնակած էք մէկ ամբողջ տարի այս նահանգին (Կիսանահանգին կամ Շրջանակին) մէջ այս թուականէն առաջ:

— Պ. (Ասոր ալ պատասխանը նոյնպէս միշտ այո ըլլալու է:)

11. Q. Have you heretofore made petition for United States citizenship?

Բ. (Հէ՛վ է՞օ՛ւ հիշդո՛ւ ֆօ՛ւ մէյր ֆիլիէնէ ֆօ՛ւ Ե՛ւրոպայըր Սըրէյրսօ «իդիշնէն»:)

Հ. Այսօրուքն առաջ Միացեալ Նահանգներուն քաղաքացիութեան խնդրագիր առևձ էք:

— Պ. (Այս հարցման պատասխանը առ հասարակ ոչ է: Ըսյց եթէ պատահէ որ ուրիշ անգամ խնդրագիր առևձ ու մերժուած է, այդպէս ըսելու է: որ ատեն մերժուելուն պատճառն ալ ցուցնելու է եւ աւելցնելու է որ այդ պատճառն ալ դարձաւ անուած կամ վերցուած է:)

12. Q. Who are your witnesses?

Բ. (Հո՛ւ ար Ե՛օր ու՛իդիշնէն:)

Հ. Որո՞նք են ձեր վկաները:

— Պ. (Ներկայացնելու է վկան երկու ամբողջ անուններով, աւելցնելով երկուց զբաղումներն ու ասան հասցիներն:)

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ կամ ՎԵՐՋԻՆ ԹՈՒՂԹԸ (ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ)

Սրանալու համար

Սովորաբար խնդրատուն, իւր խնդրագրի թուականէն մինչեւ 90 օրուայ միջոցին, Միացեալ Նահանգաց Ընդհանուր Փաստաբանի իւր կեցած տեղի ճիւղի ներկայացուցչէն հրաւէր մը կ'ստանայ, որոշեալ օր մը իւր վկայներուն հետ միասին երթալ քննուելու, որ ատեն քննիչը առ հասարակ հետեւեալ Հարցումները կ'ուղղէ խնդրատուն եւ անոնց պատասխաններն կ'ակնկալէ ի ստորեւ նշանակուածին պէս:

ԳԻՏ. — Մտադրութեան Յայտարարութեան վերաբերեալ հարցումներն մեծ մաս մը ինչպէս 1—7, 16—30 (Տեսնել երես 107—112) առ հասարակ հոս ալ կը հարցուն, թէեւ կը պատահէ ալ երբեմն մասամբ միայն հարցուն:

1. Q. Can you read and write?

Բ. (Ի՞նչ է՞օ՛ւ ընդարար րայր:)

Հ. Կրնա՞ք կարդալ եւ գրել:

— A. Yes Sir. or A little.

Է. (Ե՛տ Սըր. կամ ը լիթլ:)

Պ. Այո՛ Տիար. կամ Բիչ մը:*

2. Q. What do you read?

Բ. (Հո՛ւ ար դո՛ւ Ե՛օ ընդարար:)

Հ. Ի՞նչ կը կարդաք:

— A. I read newspapers, books, etc.

Է. (Ս՛յ ընդարար նիւսֆիլիթըս, պո՛ւս. էնպոֆօրայր:)

Պ. Ես կը կարդամ լրագիրներ, գրքեր, և այլն:

3. Q. What papers and books do you read?

Բ. (Հո՛ւ ար ֆիլիթըս էնպո՛ւս դո՛ւ Ե՛օ ընդարար:)

Հ. Ի՞նչ լրագիրներ կամ գրքեր կը կարդաք:

— A. I read

Է. (Ա՛յ ընդարար

Պ. Կը կարդամ (տեղական մէկ երկու լրագիրներու և մէկ երկու գրքերու անուններ տալու է):

4. Q. What form of Government have the United States?

Բ. (Հո՛ւ ար ֆօ՛ւ ալ կը լընի մէկը հիւ՛յ արհի Ե՛ւրոպայըր Սըրէյրսօ:)

Հ. Ի՞նչ կերպ կառավարութիւն ունին Միացեալ Նահանգներն:

* Խնդրատուն մը պէտք է անուագն ինք իր անունը ստորագրելու չափ գրել կարդալ գիտնայ:

11. Q. Who drafted the Constitution?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները)
 Հ. Որոշման ծրագրերը գրեցին Սահմանադրութիւնը:
 — A. Representatives of 13 Colonies.
 Է. (Րեպրէզէնտատիւները 13 գաղութներէն):
 Պ. 13 Գաղութներու Ներկայացուցիչներն:
12. Q. How many amendments are there to the Constitution?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները 15 փոփոխումներ արեցին):
 Հ. Քանի՞ բարեփոխումներ կան Սահմանադրութեան վրայ
 արեցին:
 — A. Fifteen.
 Է. (Յիսուսներ):
 Պ. Տասնեւհինգ:
13. Q. Into how many departments is the United States Government divided and what are they?
 Բ. (Ինչո՞ւ հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը կը բաժնանան երեք հոստիսիոսներու մէջ):
 Հ. Քանի՞ ճիւղերու բաժնուած է Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը. եւ որոնք են այդ ճիւղերը:
 — A. Into three departments: the Legislative, the Executive and the Judicial.
 Է. (Ինչո՞ւ ինչպէ՞ս արեւելեան Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը եւ Սենեթը Սթրիթը):
 Պ. Երեք ճիւղերու Օրէնսդիր, Գործադիր եւ Դատական:
14. Q. What constitutes the Legislative Department?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Ինչ կը կազմէ Օրէնսդիր ճիւղը:
 — A. Congress, composed of the Senate and House of Representatives.
 Է. (Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը եւ Սենեթը Սթրիթը):
 Պ. Վեհաժողովը, բաղկացած Մերակոյտէն եւ Երեսօրհաններու ժողովէն:
15. Q. What constitutes the Executive Department?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Ինչ կը կազմէ Գործադիր ճիւղը:
 — A. The President and his Cabinet.
 Է. Տեղապահները եւ իր ֆոլիոները):
 Պ. Նախագահն ու իր Գահլիճը:

16. Q. What constitutes the Judicial Department?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Ինչ կը կազմէ Դատական ճիւղը:
 — A. The United States Supreme Court.
 Է. (Տեղապահները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Պ. Միացեալ Նահանգացի Գերագոյն Դատարանը:
17. Q. Who makes the laws governing the people of the United States.
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Ո՞վ կը շինէ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդը կառավարող օրէնքներն:
 — A. Congress at Washington.
 Է. (Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Պ. Վեհաժողովը Ուաշինկթընի մէջ:
18. Q. How many branches (or houses) of Congress are there and what are they?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Վեհաժողովին քանի՞ ճիւղեր (կամ խորհրդաներ) կան և որոնք են:
 — A. Two, The Senate and The House of Representatives.
 Է. (Թո՞ւ, Տեղ Սենեթը եւ Սենեթ Հասարակական Գրասենյակի անդամները):
 Պ. Երկու, Մերակոյտն և Երեսօրհանաց ժողովը:
19. Q. How are the United States Senators elected?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Միացեալ Նահանգներու Մերակոյտականներն ինչպէ՞ս ընտրուած են (կ'ըստին):
 — A. They are elected by the Legislature of different States.
 Է. (Տեղապահները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Պ. Անոնք ընտրուած են (կ'ըստին) զանազան Նահանգներու Օրէնսդիր ժողովներէն:
20. Q. How many Senators are there from each State?
 Բ. (Հասարակական Գրասենյակի անդամները Ստեյտսը Սթրիթը):
 Հ. Իւրաքանչիւր Նահանգէն որքան Մերակոյտականներ կան (Մերակոյտին մէջ):
 — A. Two.
 Է. (Թո՞ւ):
 Պ. Երկու:

Է. (Դո՞ւ ընկերները չեն ընտրում իրենց ֆորմալ ընտրողները, որոնք ընտրվում են ընկերները իրենց ընտրողները, որոնք ընտրվում են ընտրողները ընտրողները:)

Պ. Օտար ազգերու հետ վաճառականութիւնը կանոնաւորել, դրամ կտրել և անոր արժէքը կանոնաւորել, թղթատուներ հաստատել, և այլն: (Տեսնել Սահմ. Յօդ. Ա. Հատ. 8. Երես 70-73):

31. Q. How old must a person be to be a Representative?

Բ. (Հո՞ւ ուր ընտրվում են ընտրողները:)

Հ. Անձ մը քանի՞ տարեկան պէտք է ըլլայ Երեսփոխան մ'ըլլալու համար:

— A. Twenty-five.

Է. (Թո՞ւ երեք-ֆոյլ:)

Պ. Քսանահինգ որբեկան:

32. Q. How old must a person be to be a Senator?

Բ. (Հո՞ւ ուր ընտրվում են ընտրողները:)

Հ. Անձ մը քանի՞ տարեկան պէտք է ըլլայ Մերակուտական մ'ըլլալու համար:

— A. Thirty.

Է. (Թո՞ւ երեք:)

Պ. Երեսուն որբեկան:

33. Q. Who presides over the United States Senate?

Բ. (Հո՞ւ ընտրողները ընտրվում են ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Միացեալ Նահանգներու Մերակոյտին ո՞վ կը նախագահէ:

— A. The Vice-President.

Է. (Տո՞ւ վարչ-փոխն է:)

Պ. Դեր-Նախագահը:

34. Q. Who is the Chief Executive and the Commander-in-Chief of the Army and Navy of the United States?

Բ. (Հո՞ւ էլ որքան ընտրվում են ընտրողները ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Ո՞վ է Միացեալ Նահանգներուն Գլխաւոր Գործադիրն և Բանակին ու Նաւային զօրութեան Գլխաւոր Հրամանատարն:

— A. The President.

Է. (Տո՞ւ Փրէզիդենտն է:)

Պ. Նախագահը:

35. Q. How are the President and Vice-President elected?

Բ. (Հո՞ւ ուր որքան ընտրվում են ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Նախագահն և Դեր-Նախագահն ի՞նչպէս ընտրուած են (կ'ընտրուի):

— A. By electors chosen by the voters of each State.

Է. (Պո՞ւ ընտրողները ընտրվում են ընտրողները ընտրողները:)

Պ. Իւրաքանչիւր Նահանգի ընտրողներն ընտրողներն են: (Տեսնել Երես 95 Յօդ. ԺԲ):

36. Q. Are any other officers of the United States Government elected in this manner?

Բ. (Սո՞ւ էլ ընտրվում են ընտրողները ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան ուրիշ որ և է պաշտօնեաներ կա՞ն այս կերպով ընտրուած:

— A. No Sir.

Է. (Նո՞ւ Սըր:)

Պ. Ո՞չ Տիար:

37. Q. In case the electors failed to choose a President and a Vice-President, who shall then elect the President and Vice-President?

Բ. (Ինչպէ՞ս որքան ընտրվում են ընտրողները ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Եթէ ընտրողները չը յաջողին Նախագահ մը և Դեր-Նախագահ մը ընտրել, այն ատեն որքանք կարելի է ընտրեն Նախագահն ու Դեր-Նախագահը:

— A. The House of Representatives shall choose the President; and the Senate shall choose the Vice-President.

Է. (Տո՞ւ Հոս-Նոյն ընտրվում են ընտրողները ընտրողները ընտրողները:)

Պ. Երեսփոխաններու Ժողովը պիտի ընտրէ Նախագահը, և Մերակոյտը՝ Դեր-Նախագահը: (Տեսնել Երեսփոխաններն Յօդուած ԺԲ):

38. Q. Can a person born in a foreign country be elected President of the United States?

Բ. (Պո՞ւ ընտրվում են ընտրողները ընտրողները ընտրողները:)

Հ. Օտար երկրի մը մէջ ծնած մէկը կրնայ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահ ընտրուիլ:

— A. No Sir.

Է. (Նո՞ւ Սըր:)

Պ. Ո՞չ Տիար:

39. Q. How old must a person be to be President of the United States?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Անձ մը քանի՞ տարեկան ըլլալու է՝ Միացեալ Նահանգներուն Նախագահ ըլլալու համար:

— A. Thirty-five.

Է. (Թիքսոն-Ֆրանկ):

Պ. Երեսուն-հինգ:

40. Q. How long is the President elected for?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Նախագահը քանի՞ տարուայ համար կ'ընտրուի:

— A. Four years.

Է. (Ֆոլ-Էլսթրոմ):

Պ. Չորս տարուայ համար:

41. Q. In case of the death of the President, who succeeds to the office of President of the United States?

Ք. (Ինչ քէյ՞ մէջ պիտի հասնի Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Նախագահի մահուան պարագային ո՞վ կը յաջորդէ Միացեալ Նահանգներու Նախագահութեան պաշտօնին:

— A. The Vice-President.

Է. (Տիքսոն-Ֆրանկ):

Պ. Դեր-Նախագահը:

42. Q. Who succeeds in case of the death of the Vice-President?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Ո՞վ կը յաջորդէ Դեր Նախագահի մահուան պարագային:

— A. The Secretary of State, and so on down through the Cabinet.

Է. (Տիքսոն-Ֆրանկ):

Պ. Նահանգային ֆարսուղարը, և յաջորդաբար Դաշինի անդամները: (Տեքսոն Յաջորդութեան օրէնքի 102-րդ հոդուածը):

43. Q. What is the Cabinet?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Դաշինի ի՞նչ է:

— A. A board of advisers to the President.

Է. (Ընդհանուր և Երկրի Սահմանադրության մասին):

Պ. Նախագահին խորհուրդ տուողներու ժողով մը:

44. Q. How many Cabinet officers are there?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Դաշինի անդամ քանի՞ պաշտօնեաներ կան:

— A. Nine.

Է. (Նիլսոն):

Պ. Ինն:

45. Q. What are the duties and the powers of the President?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Նախագահի պարտքերն ու իշխանութիւններն ի՞նչ են:

— A. It is his duty, under his signature, to either approve or veto the laws made by Congress and see that they are properly carried out.

Է. (Իր իշխանութիւնները և պարտքերը Երկրի Սահմանադրության մասին):

Պ. Իր պարտականութիւնն է իր ստորագրութեան տակ կամ վաւերացնել կամ չվաւերացնել (արդիւն, ստորագրելու մերժել) վեճաբանութիւններն օրէնքներն եւ հսկել անոնց պարտ ու պատշաճ գործադրութեանը:

46. Q. What must the President do before a bill becomes a law?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Նախագահը ի՞նչ պէտք է ընէ օրինագիր մը օրէնք ըլլալէ առաջ:

— A. He must sign it.

Է. (Հիլ-Էլսթրոմ):

Պ. Ինք պէտք է ստորագրէ զայն:

47. Q. Can he refuse to sign it?

Ք. (Գեյնս Բիլիոն-Էլսթրոմ):

Հ. Կրնայ՞ զայն ստորագրելու մերժել:

— A. Yes.

Է. (Ելսթրոմ):

Պ. Այո:

48. Q. How may a bill become a law, if the President refuse to sign it?

Ք. (Հասարակական իրավունքի փոփոխությունները և պատճառները Երկրի Սահմանադրության մասին):

Հ. Օրինագիր մը ի՞նչպէս կարելի է օրէնք դառնայ, եթէ Նախագահը մերժէ զայն ստորագրել:

58. Q. Who is the highest judicial officer of the United States?
 Բ. (Հո-ւել Գրեյ Կոյեալ Եո-րիշաւ աֆիւլըր ալ Գրեյ Եո-ւնայրըր Սրէյթըս։)
 Հ. Ո՞վ է Միացեալ Նահանգներուն Դատական բարձրագոյն պաշտօնեայն։
 — A. The Chief-Justice of the United States.
 Է. (Տհը Զեյթ-ձըրթի ալ Գրեյ Եո-ւնայրըր Սրէյթըս։)
 Պ. Միացեալ Նահանգներուն Գլխաւոր Դատաւորը։

59. Q. How many States are there in the Union?
 Բ. (Հո-ւն Վեյթ Սրէյթըս ա-ր Գրեյ Էն Գրեյ Եո-ւնիւն։)
 Հ. Քանի՞ Նահանգներ կան Միութեան մէջ։ — Միացեալ Նահանգներն քանի՞ Նահանգներէ կը բաղկանան։
 — A. Forty-eight
 Է. (Ֆորթի-է-հիւ։)
 Պ. Քառասուն-ութ։

60. Q. In what State do we live.
 Բ. (Ին Կո-ալ Սրէյթըր Գո- ո-ւ է լիւ։)
 Հ. Մենք ի՞նչ Նահանգի մէջ կը բնակինք։
 — Պ. (Բնակած Նահանգի անունը տալու է)։

61. Q. Who makes the laws for this State?
 Բ. (Հո-ւ Վեյթ Գրեյ Եո-ւն Ֆո-ր Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Ո՞վ կը շինէ այս Նահանգի օրէնքներն։
 — A. The Legislature composed of Assembly and State Senate.
 Է. (Տհը Լեյթիւնըր, Բըթիւնըր ալ Էսթեյթի Էն Գրեյ Սրէյթըր Սենեյթըր։)
 Պ. Օրէնսդիր Մարմինն բաղկացած Նահանգային Երեսփոխաններու ժողովէն եւ Նահանգային Մերակուցանէն։

62. Q. How many Assemblymen do we have in this State?
 Բ. (Հո-ւ Վեյթ Էսթեյթի Գո- ո-ւն Գրեյ Էն Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Քանի՞ Նահանգային Երեսփոխան ունինք այս Նահանգին մէջ։
 — Պ. (Նախագիւտ գիտցողէ մը հասկնալով պատասխանելու է)։

63. Q. How many State Senators do we have in this State?
 Բ. (Հո-ւն Վեյթ Սրէյթըր Սենեյթըր Գո- ո-ւն Գրեյ Էն Գրեյ Սրէյթըր։)
 — A. Usually one to each county?
 Է. (Եո-ւն-ու-սլի ո-ւն Գո- ո-ւն էյն Գո- ո-ւնըր։)
 Պ. Սովորաբար ամեն գաւառէն մէկ հատ։

64. Q. How many Counties have we in this State?
 Բ. (Հո-ւն Վեյթ Գո- ո-ւնըր Գրեյ Էն Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Քանի՞ Գաւառներ ունինք մենք այս Նահանգին մէջ։
 — Պ. (Գիտցողէ մը նախագիւտ սովորելով պատասխանելու է)։

65. Q. How are the members of Assembly and State Senate elected, and how long for?
 Բ. (Հո-ւն ա-ր Գրեյ Վեյթըր ալ Էսթեյթի Էն Գրեյ Սրէյթըր Սենեյթըր ինքեյթըր, Էն Գո- ո-ւն Ֆո-ր։)
 Հ. Ի՞նչպէս կ'ընտրուին Նահանգային Երեսփոխաններն և Նահանգային Մերակուցանաներն, և ո՞րքան ատենի համար։

— A. By the people and . . .
 Է. (Պո-ւ Գրեյ Բիլլ Էն Գո- ո-ւն . . .)
 Պ. Ժողովրդովը (ժողովրդէն) եւ (Երասխաններէ պաշտօնէ շրջանը նախագիւտ սեղեկանալով պատասխանելու է)։

66. Q. Where does the Legislature meet?
 Բ. (Հո-ւեր Գրեյ Լեյթիւնըր Վեյթըր։)
 Հ. Օրէնսդիր Մարմինն ո՞ւր կ'ընէ իւր ժողովներն։
 — A. At the Capital of the State.
 Է. (Էյթ Գրեյ Գեյթիւնըր ալ Գրեյ Սրէյթըր։)
 Պ. Նահանգի Մայրաքաղաքին մէջ։

67. Q. What city is the Capital of this State?
 Բ. (Հո-ւալ Գրեյ Էն Գրեյ Գեյթիւնըր ալ Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Ո՞ր քաղաքն է այս Նահանգի Մայրաքաղաքը։
 Պ. (Բնակած Նահանգի Մայրաքաղաքին անունը տալու է։ Տեսնել Երես 104)։

68. Q. How many Congressmen do we have from this State?
 Բ. (Հո-ւն Վեյթ Գրեյթիւնըր Գո- ո-ւն Գրեյ Ֆո-ր Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Քանի՞ Վեյթիւնըր անդամ Երեսփոխաններ ունինք այս Նահանգէն։

— Պ. (Նախագիւտ գիտցողէ մը հասկնալով պատասխանելու է։ Հասկնալու է Կո- ո-ւն անոնց Գրեյթիւնըր Գո- ո-ւնըր Գրեյթիւնըր և Ի՞նչ են անոնց անուններն)։

69. Q. Who are the United States Senators from this State?
 Բ. (Հո-ւն ա-ր Գրեյ Եո-ւնայրըր Սրէյթըր Սենեյթըր Գո- ո-ւն Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Որո՞նք են Միացեալ Նահանգաց Մերակուցանաներն այս Նահանգէն։
 Պ. (Նախագիւտ գիտցողէ մը հասկնալով երկու անուններն պատասխանելու է)։

70. Q. Who is the Chief Executive of the State.
 Բ. (Հո-ւն Էյ Գրեյ Զեյթիւնըր Էյթիւնըր ալ Գրեյ Սրէյթըր։)
 Հ. Ո՞վ է Նահանգին Գլխաւոր Գործադիրը։
 — A. The Governor.
 Է. (Տհը Կըլըրըր։)
 Պ. Կառավարիչը։

71. Q. What are his duties?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի պարտականութիւններն):

Հ. Ի՞նչ են իր պարտականութիւններն:

— A. His duties are to approve or disapprove the laws made by the Legislature, and to see that they are carried out.

Է. (Հին Գործադրիչի պարտականութիւններն):

Պ. Իր պարտականութիւններն են վաւերացնել կամ չվաւերացնել Օրէնսդիր Մարմնի շինած օրէնքներն, և հսկել անոնց գործադրութեանը:

72. Q. How long is the Governor of this State elected for?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի ժողովրդի կողմէն ընտրուելու ժամանակը):

Հ. Այս նահանգի կառավարիչը որքան ատենի համար ընտրուած է:

— Պ. (Նահանգի կառավարիչի պարտականութեան շրջանը հասկնալով պատասխանելու է):

73. Q. Who is the Governor of this State now?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի ներկայիս նահանգի կառավարիչը):

Հ. Հիմա ո՞վ է այս նահանգի կառավարիչն:

— Պ. (Անունը տալու է):

74. Q. Who was one before him?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի նախորդը):

Հ. Իրմէ առաջինը ո՞վ էր:

— Պ. (Անունը տալու է):

75. Q. How is the Governor elected?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

— A. By the people.

Է. (Պայ Գործադրիչի):

Պ. Ժողովրդով (ժողովրդէն):

76. Q. How long is he elected for?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի ընտրուելու ժամանակը):

Հ. Որքան ատենի համար ընտրուած է ինքն:

— Պ. (Նահանգի կառավարիչի պարտականութեան շրջանը հասկնալով պատասխանելու է):

77. Q. How is your city (town or village) governed?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

Հ. Ձեր քաղաքն (աւան կամ գիւղ) ի՞նչպէս կը կառավարուի:

— A. By a Mayor, Board of Aldermen (Town or Village Council) and several Commissions.

Է. (Պայ ը Մէյըր, Պատգամաւոր Օրէնսդիր (Սահմանաւոր Վեճակագրական Կոմիտէ) եւ որոշակի Գործադրիչներն):

Պ. (Եղածին համեմատ պատասխանելու է) Քաղաքապետով մը, Քաղաքական Սորհրդով (Քաղաքային կամ Գեղարարական Ժողովով) և քանի մը Յանձնաժողովներով:

78. Q. Can you name some of those Commissions?

Ք. (Գէն եւ Եւրոպայի մէջ Գործադրիչներն):

Հ. Կրնա՞ք անուանել սոյն Յանձնաժողովներէն մէկ քանիները:

— A. Board of Street Commissioners, Water Commissioners, Fire Commissioners, Police Commissioners, Tax Commissioners, Finance Commissioners, Board of Education, etc.

Է. (Պատգամաւոր Սորհրդի Գործադրիչներն, Սահմանաւոր Գործադրիչներն, Փոստի Գործադրիչներն, Ռաւոյ Գործադրիչներն, Ֆինանսի Գործադրիչներն, Պատգամաւոր Էդուկացիոններն, Էւրոպայի մէջ Գործադրիչներն):

Պ. Փողոցի, Ջուրի, Հրդեհի, Քաղաքապահ, Զինուորներու, Հարկադիրներու, Ելեւթական Յանձնապատարներու Յանձնաժողովներ, Կրթական Յանձնաժողով, Եւայլն:

79. Q. How are they elected?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն):

Հ. Անոնք ի՞նչպէս ընտրուած են (Կրնա՞ք նշել):

— A. By the people.

Է. (Պայ Գործադրիչի):

Պ. Ժողովրդով (ժողովրդէն):

80. Q. Who is the highest officer in the city (town or village) you came from?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

Հ. Ո՞վ է ձեր քաղաքի (աւան կամ գիւղ) գլխաւոր պաշտօնեայն:

— Պ. (Նահանգի կառավարիչի պարտականութեան շրջանը հասկնալով պատասխանելու է):

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

Հ. Ո՞վ է ձեր քաղաքի կամ աւանի քաղաքապետը:

— Պ. (Անունը տալու է):

81. Q. Who is the Mayor of your city or town?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

Հ. Ո՞վ է ձեր քաղաքի կամ աւանի քաղաքապետը:

— Պ. (Անունը տալու է):

82. Q. Why do you want to become a citizen?

Ք. (Հասարակաց Գործադրիչի կողմէն ընտրուելու եղանակը):

Հ. Ինչո՞ւ կ'ուզէք քաղաքացի ըլլալ:

— A. To enjoy the privileges and the blessings of the Constitution, as I shall reside permanently in the United States?

Է. (Դո՞ւ եմքայ որչը քրիստոնէսն էն որչը պլեմինիս ալ որչը Գանադի-
թիւնըն, եղ այ շէլ բեշայ որչը քրիստոնէսն էն որչը
Եռնայրըն Սրէյրս:)

Պ. Սահմանադրութեան առանձնաշնորհումներն եւ օրհ-
նութիւններն վայելելու համար, քանի որ
մշտնջենապէս պիտի բնակիմ Միացեալ
Նահանգներուն մէջ:

83. Q. What privilege does the Constitution give you?

Ք. (Հո՞ւտ քրիստոնէս որչը որչը Գանադիթիւնըն կ'էլ եօ՞ւ):
Հ. Ի՞նչ առանձնաշնորհում կուտայ ձեզ Սահմանադրու-
թիւնը:

— A. The right to vote.

Է. (Տ՞եղ բոյր քո՞ւ վոյն):
Պ. Քուէ տալու իրաւունքը:

84. Q. When is the general election day?

Ք. (Հո՞ւն էլ որչը ճէնըրու էլէքըն որչը):
Հ. Ե՞րբ է ընդհանուր ընտրութեան օրն:

— A. First Tuesday after the first Monday in November.

Է. (Ֆըրսթ Թիւզդէյ աֆթըր ֆըրսթ Մընդէյ Ին Նուեմբըր):
Պ. Նոյեմբերի առաջին երկուշաբթիին յաջորդող երեք-
շաբթի օրը:

85. Q. Are you attached to the principles of Constitution?

Ք. (Ա՞ւ եօ՞ւ ըտէկոյ քո՞ւ որչը քրիստոնէսն ալ Գանադիթիւնըն):
Հ. Սահմանադրութեան սկզբունքներուն յարած էք:

— A. I am.
Է. (Ա՞յ է՞մ):
Պ. Յարած եմ:

86. B. Do you believe in organized government?

Ք. (Տօ՞ւ եօ՞ւ պլեմինիսն էն օրհնայր կըլըննջըն):
Հ. Կը հաւատամք կազմակերպուած կառավարութեան:

— A. I do.
Է. (Ա՞յ որչո՞ւ):
Պ. Կը հաւատամ:

87. Q. Are you a member of or affiliated with any organization
or body of persons teaching disbelief in
organized government?

Ք. (Ա՞ւ եօ՞ւ ըտէկոյր ալ օւ էֆֆիլիէյրըն ուրիս էնի օրհնի-
շէյընն օւ որչոյր ալ քընընն Բեյնիսի քրիստոնէսն
էն օրհնայր կըլըննջըն):

Հ. Անդամ կամ համակիր է՞ք որ և է կազմակերպութեան
կամ կազմակերպուած կառավարութեան
չհաւատալ սովորեցնող անձերու խումբի մը:

— A. No Sir.
Է. (Նօ Սըր):
Պ. Ո՞չ Տիար:

88. Q. Have you committed any crime?

Ք. (Հէ՞լ եօ՞ւ քըմթըր էնի քրոյս):
Հ. Որ և է ոճիր գործած էք:

— A. No Sir.
Է. (Նօ Սըր):
Պ. Ո՞չ Տիար:

89. Q. Have you ever been arrested?

Ք. (Հէ՞լ եօ՞ւ էլըր պլեմին ըրրէտըր):
Հ. Որ և է ատեն ձերբակալուած էք:
— Պ. (Եղածին պէս պատասխանելու է):

90. Q. Are you of good moral character?

Ք. (Ա՞ւ եօ՞ւ ալ կո՞ւր յարալ քրիստոնէսն):
Հ. Լաւ բարոյական նկարագրի ունի էք:
— A. I am.
Է. (Ա՞յ է՞մ):
Պ. Եմ:

Սովորաբար ՎԿԱՆԵՐՈՒՆ Կը Հարցուի

1. Q. What is your name?

Ք. (Հո՞ւտ էլ եօ՞ւր նէյս):
Հ. Ձեր անունն ի՞նչ է:

— Պ. (Անունը տալու է):

2. Q. What is your occupation?

Ք. (Հո՞ւտ էլ եօ՞ւր օքսիպէյշըն):
Հ. Ի՞նչ է ձեր գրադումն (արհեստը):

— Պ. (Ըրած գործին անունը տալու է):

3. Q. Where do you reside (live).

Ք. (Հո՞ւտ էր որչո՞ւ եօ՞ւ բեշայր—լիվ):
Հ. Ո՞ւր կը բնակիք:

— Պ. (Բնակութեան հասցին տալու է):

4. Q. Are you citizen?

Ք. (Ա՞ւ եօ՞ւ սիթիզըն):
Հ. Քաղաքացի՞ էք:

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Արտադրողներ ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏԵԼԻՖՆԵՐԷՆ) 1897)

Բնական է որ Միացեալ Նահանգաց մէջ Հայ մը քաղաքացի դառնալէ վերջ, պիտի ուզէ գիտնալ այնուհետեւ թէ ո՞ր կուսակցութեան յարելու է, կամ ո՞ր կուսակցութեան ընտրելիներուն քուէ տալու է:

Հայ ժողովրդին մէջ կուսակցութեան մը յարել, կուսակցութեան մարդ դառնալ, կուսակցութեան մը սկզբունքները պաշտպանել հոմանիչ է խոռովարար դառնալու հետ, ուստի խելացի կը սեպուի այն անձը, որ ոչ մի կուսակցութեան չյարելով, չէզոքութիւն կը պահէ: ԱՅՍ ՉԱՐԱՉԱՐ ՍԽԱԼ Մ'է:

Խնդրոյ մը մէջ չէզոքութիւն պահելը, անզգայութիւն ըսել է. և անզգայութիւնը վատառողջութենէ կամ բթամտութենէ միայն յառաջ կուգայ: Անասուններն անգամ իրենց շուրջը անցած դարձածէն կ'ըզգածունին գիտեն ի՞նչ է վտանգ կամ իրենց կեանքի դէմ սպառնալիք: Ո՞վ չէ գիտած մեղուններուն զօրաւոր միութիւնը, մըջիւններու անհամար կարաւանները, արծիւներու գիշատիչ խումբերը, թռչնոց երամբերը, և այլն. միթէ կը կարծէք աննպատակ է անոնց իրարու քով գալն ու միանալը, միասին գործելը, միասին ճամբորդելը և միասին պատերազմիլը, ոչ, քաւ լիցի, այլ ընդհակառակն կ'ըզգան բռնութեամբ թէ «ՄիՈՒԹԻՒՆԸ ՉՕՐՈՒԹԻՒՆ Է» և թէ այդ զօրութիւնն է իրենց գոյութեան երաշխաւորութիւնը, ուստի եւ անհրաժեշտ է որ խումբի մը, կարաւանի մը, կամ երամի մը միանան, որով եւ հասարակաց ոյժ գոյացնելով, կարողանան եւ հասարակաց թշնամին վանել: Այսպէս կուսակցութեանց ծնունդը անբնական չէ, եւ ոչ ալ կուսակցութեան մը յարելը՝ անմտութիւն: Երբ միեւնոյն վտանգը ձեզի ու ինծի հաւասարապէս կը սպառնայ, թէ դուք եւ թէ ես պիտի ջանանք գէթ փախչելով վտանգէն ձողապրիլ, ուրեմն երկուքս ալ համախոհ ենք եւ փոխադարձաբար իրարու կուսակից, միեւնոյն ժամանակ փախուստի կուսակցութեան կուսակից: Սակայն վտանգէն փախչիլը տկարներուն միայն յատուկ է. մարդիկ ընդհակառակն, կը ջանան չը փախչելով հանդերձ իրարու հետ միութեամբ այնպիսի մի մեծ ոյժ կազմել, որով կարող լինին իրենց բոլորին հաւասարապէս սպառնացող վտանգն հեռացնել, եթէ ոչ իսպառ կործանելով անհետացնել: Ամեն ժամանակ եւ ամեն տեղ մեր կեանքին եւ շահուն սպառնալիքներ եւ վտանգներ կան,

պէտք է զգաստ լինինք զայն սեանելու եւ ըմբռնելու, այնուհետեւ պէտք է քաջ լինինք անոնց դէմ մաքառելու:

Մեր կեանքին շահուն սպառնացող վտանգներուն դալուստը մեզ կ'իմացնեն ՂՐԱԳԻՐՆԵՐԸ, ուստի պէտք է զայն կարգալ եւ կարգալ ՄԻՇՏ մանաւանդ ՀԱՅԵՐԷՆ ԹԵՐԹԵՐԸ, զորս ոչ միայն, որովհետեւ աւելի լաւ կը հասկնանք. այլ՝ որովհետեւ նոքա մեր սիրելի Հայրենեաց եւ Ազգի, մեր ծանօթաց եւ բարեկամաց վտանգի եւ ապահովութեան, ՏՐՏՄՈՒԹԵԱՆ եւ ՈՒՐԱՆՈՒԹԵԱՆ լուրերն ալ մեզ կը բերեն:

Նոյնպէս լրագիրները միայն մեր կեանքի եւ շահուն սպառնացող վտանգները մեզ ցուցնելէ վերջ, կ'իմացնեն նաեւ թէ որո՞նք, ո՞րպիսի եւ ո՞րքան մարդիկ զգացած եւ համոզուած են իրենց կեանքին եւ շահուն սպառնացող վտանգին դալուստը, եւ պատրաստուած են նորա դէմ մաքառելով՝ միեւնոյն ժամանակ իրենց ապահովութիւնը պաշտպանել: Այսպիսի անձինքներէն որո՞նք իրենց գաղափարներ իրարու հետ փոխանակած, իրարու օգնութիւնը խնդրելու պէտքը նախատեսած, հուսկ ուրեմն իրենց ոյժերը միացնելով՝ միութիւն մը կամ կուսակցութիւն մը յառաջ բերած են, իրենց հասարակ եղող թշնամւոյն դէմ մաքառելու եւ իրենցմէ ամեն մէկի կեանքի եւ շահու ապահովութիւնը պաշտպանելու համար:

Քաղաքակրթեալ երկիրներու մէջ սովորական է որ ամեն մէկ կուսակցութիւն, կանխաւ, քուէարկութենէն երեք-չորս ամիս առաջ, որոշէ իւր ուղղութիւնը եւ զայն հրատարակէ մի յայտագրով որ կը կոչուի Փլաթֆօրմ (Platform, Յայտագիր):

Ուստի հարկ անհրաժեշտ է որեւիցէ կուսակցութեան մը յարելէ առաջ, նոցա Յայտագիրներն

Ա. ՂՐԱՊԻԹԵԱՄԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԼ, եւ ԼԻՈՎԻՆ ԸՄԲՈՆԵԼ թէ,

1. Ի՞նչ տեսակ միջոցներ, ի՞նչ ուղղութիւն կ'առաջարկեն վտանգը հեռացնելու:
2. Ի՞նչ տեսակ միջոցներ, կ'առաջարկեն մեր պատիւն ու շահը պաշտպանելով հանդերձ աւելցնելու:
3. Այդ առաջարկներն գործադրելի՞ են թէ անգործադրելի՞:

Բ. ՃՇԴՈՒԹԵԱՄԲ ԲԱՂԴԱՏԵԼ, տեսնելու համար թէ,

1. Ո՞ր մէկը միւսէն առաւելութիւններ ունի:
2. Ի՞նչ են այդ առաւելութիւններն:
3. Ո՞րքան շահաւոր են այդ առաւելութիւններն:

Գ. ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ԴԱՏԵԼ, եւ ՈՂՋՄՏՈՒԹԵԱՄԲ ՎԼՃ-
ՌԵԼ ԹԷ:

1. Ո՛ր մէկ կուսակցութեան Յայտագիրը մեր թէ ան-
հատական եւ թէ Ազգային կեանքին եւ շահուն ԱԻՆԼԻ նը-
պաստաւոր է:

2. Ո՛ր մէկի սկզբունքները աւելի Բարոյականութիւն,
Մարդասիրութիւն եւ Քրիստոնէութիւն կը պարունակեն:

3. Ո՛ր մէկի Յայտագրի գործադրութիւնը ժողովրդին
կամ մեզի քիչ փնտրով ՇԱՏ ՇԱՆ ՇԱՆ յառաջ պիտի բերէ (եւ ոչ թէ
ՇԱՏ ՎՆԱՍՈՎ, քիչ շահ):

Այնուհետեւ առանց վարանելու յարելու ենք մեր նոյնքան
խնամով ընտրած կուսակցութեան եւ նորա սկզբունքներն ան-
կեղծութեամբ եւ բոլոր ճգամբ պաշտպանելու ենք:

Սոյն մեթոտով վարուելու ենք ոչ միայն Ամերիկեան քա-
ղաքական կուսակցութեանց միացածնուս ատեն. եւ կամ մեր
Ամերիկեան ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՆ ձեռք բե-
րելու կամ վայելելու համար, այլ նաեւ մեր ԱԶԳԱՑԻՆ եւ ԸՆ-
ԿԵՐԱԿԱՆ խնդրոց մէջ, որք մեզ համար ՆՈՅՆՉԱՓ ԿԵՆՍԱԿԱՆ են:

Պէտք է գիտնալ թէ Միացեալ Նահանգաց մէջ ո եւ իցէ
քաղաքական կուսակցութիւն կրնայ նոյնիսկ մէկ երկու անձով
գոյութիւն ունեցած ըլլալ, բայց կուսակցութեան ընտրելիները
չեն կրնար որոշ սիւնակ մը գրաւել իրենց Նահանգի պաշտո-
նական Քուէթուղթին (Ballot) վրայ, մինչեւ որ ամբողջ Նա-
հանգին մէջ ԱՌ ՆՈՒԱԶՆ 10,000 համախոհ կամ կուսակից չու-
նենան:

Ներկայիս Միացեալ Նահանգներուն մէջ հետեւեալ եօթն
Ազգային (Քաղաքական) կազմակերպութիւններն գոյութիւն ունին,

- Republican, Հանրապետական
- Democratic, Ռամկապետական
- Socialist, Ընկերվարական
- Prohibitionist, Ժուժկալական
- Populist, Ժողովրդական
- Socialist Labor, Ընկերվարական Աշխատաւորական
- Independence, Անկախութիւն

Այս կազմակերպութիւններէն իւրաքանչիւրը ամեն չորս
տարին անգամ մը, Նախագահական Ընտրութեանց տարին,
կը հրատարակէ Ժամանակի պահանջմանց համեմատ իւր հա-
ւանալիքներու, սկզբունքներու եւ յանձնառութիւններու յայ-
տագիրը (Platform), որոյ մէջ մանրամասնօրէն կը բացատրէ
իւր գլուխ հանած գործերն, արդի ուղղութիւնն եւ ընկերք-

ներն, եթէ իշխանութեան գլուխ անցնին: Այս յայտագրերն
առհասարակ գրական տեսակէ իսկ «գլուխ գործոց»ներ են
եւ կ'արժէ որ ամեն մարդ կարգայ զանոնք բաղդատէ իրարու
հետ եւ օգտուի անոնցմէ:

Այս Յայտագիրներուն վրայ թեթեւ գաղափար մը տա-
լու համար, ամեն մէկի 1908ի յայտագիրներէն փոքրիկ նմոյշ
մը թարգմանելով կը ներկայացնենք այս տեղ:

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿՄԵՆ. — Նախագահ — «Այս մեծ պատմական կազ-
մակերպութիւնը, որ ջնջեց գերութիւնը, պահպանեց Միու-
թիւնը, վերադարձուց վարկը, ընդարձակեց ազգային պետու-
թիւնը, հիմնեց հաստատուն ելեւմտական գրութիւն մը, դար-
գացուց արհեստներն, առեւտուրներն եւ երկրի հարստութեան
աղբիւրներն. եւ տուաւ ազգին պատուոյ ամբողջ աշխարհի խոր-
հրդաժողովին մէջ, ներկայիս կ'ողջունէ կառավարութեան նո-
րանոր խնդիրներն այն քաջութիւնով ու կարողութիւնով որով
լուծեց հիներն»:

ՌԱՄԿԱՊԵՏԱԿԱՆ. — «Հաւասար իրաւունք ամենուն եւ յա-
տուկէն առանձնաշնորհում ոչ ոքի» — ձեֆֆըր-ընկ-ը Առաջ:

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ. — Ինքզինքնին աշխատաւորներու կու-
սակցութիւնը կ'անուանեն եւ կը ներկայացնեն 18 որոշ պա-
հանջներ, զորս բոլորը միասին ուսումնասիրելը կ'արժէ:

ԺՈՒԺԿԱԼԱԿԱՆ. — Իրենց պահանջներու առաջինն է «Վե-
հաժողովը Սահմանադրութեան բարեփոխում մը անցնէ, որով
արգիլուի «լեֆոնալ» ոգելից ըմպելիներու արտադրութիւնը,
վաճառումը, ներածումը, արտածումը եւ փոխադրութիւնը»:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ. — Ասոնց առաջին պահանջն է «կառա-
վարութիւնը պէտք է դրամ կոխէ ուղղակի ժողովրդի հաշուոյն
առանց դրամատուններու միջամտութեան» — Չրի արծաթ
կոխել տալու կուսակցութիւնն է այս:

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱԻՈՐԱԿԱՆ. — Ասոնք ամբողջ ժո-
ղովուրդը երկու դասակարգի կը բաժնեն, դրամազլխի տէր ե-
ղողներն կամ գործատէրերն եւ գործաւորներն, եւ կը պահան-
ջեն «դրամազլխի տէր եղողներու կամ գործատէրերու ան-
պայման յանձնուիլը»:

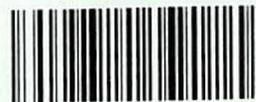
ԱՆԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Իրենք զիրենք կ'արձանագործեն պահպա-
նողական, ուղեւով պահպանել անգործութիւն, անկախութիւն
ընտրութեանց ճշմարտութիւն, ազնուարական յաջողութիւն,
օրինաց հաւասարութիւն»:

Հ Ա Մ Ր Ա Ն Ք

One	(ո-ըն)	Մէկ
Two	(եր-)	Երկու
Three	(երէրէյ)	Երեք
Four	(ֆո-)	Չորս
Five	(ֆյ-յլ)	Հինգ
Six	(սի+ս)	Վեց
Sev'en	(սե'ն)	Եօթը
Eight	(էյր)	Ութը
Nine	(ն-յն)	Ինը
Ten	(երէն)	Տասը
Elev'en	(էլէ'ն)	Տասնեւմէկ
Twelve	(եր-եւել)	Տասներկու
Thir'teen	(երէրրէյն)	Տասներեք
Four'teen	(ֆո'րրէյն)	Տասնեւչորս
Fif'teen	(ֆի'ֆրէյն)	Տասնեւհինգ
Six'teen	(սի'+սրէյն)	Տասնեւվեց
Sev'enteen	(սե'նրէյն)	Տասնեօթը
Eigh'teen	(էյ'րէյն)	Տասնութը
Nine'teen	(նա'յնրէյն)	Տասնինը
Twen'ty	(եր-ե'նրէ)	Քսան
Twenty-one	(եր-ե'նրէ-ո-ըն)	Քսանեւմէկ
Twenty-two, &c.	(եր-ե'նրէ-եր-)	Քսաներկու, եւն.
Thir'ty	(երէրրէ)	Երեսուն
For'ty	(ֆո'րրէ)	Քառասուն
Fif'ty	(ֆի'ֆրէ)	Յիսուն
Six'ty	(սի'+սրէ)	Վաթսուն
Sev'enty	(սե'նրէ)	Եօթանասուն
Eight'y	(էյրէ)	Ութսուն
Nine'ty	(նա'յնրէ)	Իննսուն
Hun'dred	(հը'նարէր)	Հարիւր
Two hundred	(եր-հը'նարէր)	Երկու հարիւր
Three hundred	(երէրէյ հը'նարէր)	Երեք հարիւր եւն.
Thou'sand	(երհա'սուէնր)	Հազար
Two thousand	(եր-երհա'սուէնր)	Երկու հազար
Three thousand	(երէրէյ երհա'սուէնր)	Երեք հազար
Ten thousand, &c.	(երէն երհա'սուէնր)	Տասը հազար. եւայլն

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0217311

34.497